

Leto XXXIII
Št. 17

Murska Sobota,
3. marca 1981

CENA 4 DIN

VESTNIK

Minuli četrtek se je na obisku v Pomurju mudil predsednik republiške skupščine Milan Kučan. Po pogovoru z najodgovornejšimi družbenopolitičnimi delavci pomurskih občin v Murski Soboti se je popoldne v Lendavi sestel s predstavniki pripadnikov madžarske narodnosti (na posnetku). Pogovarjali so se o aktualnih vprašanjih madžarske narodnosti v SRS s poudarkom na uresničevanju posebnih pravic narodnosti opredeljenih v ustavi in iz nje izhajajočih sklepov in stališč sprejetih leta 1977 v slovenski skupščini. O tem bodo letos spregovorili tudi v slovenski skupščini. O oceni, ki zdaj nastaja, pa naj bi poglobljeno razpravljali v vseh slovenskih občinah in ne le tam, kjer pripadniki narodnosti živijo.

Rezervirano za urednika

Danes je pustni torek, tu pa tam še lahko srečamo kakšno maškaro, kaže pa, da tudi ta stari ljudski običaj vse bolj tone v pozabo. Včasih je bilo v predpustnem času domala v vsaki vasi po nekaj porok, tam, kjer se ni nihče poročil, pa so pripravili borovo gostivanje. Letos bi lahko našli precej takih vasi, borovo gostivanje pa so pripravili le v Bodoncih. Pa še tu le bolj iz komercialnih razlogov, če se bo tako nadaljevalo, bomo o pustnih običajih lahko brali le še v knjigah, pustne maske pa videli v etnografskih zbirkah.

RAZŠIRITI KROG CELODNEVNIH OSNOVNIH ŠOL

Tudi v Pomurju smo kljub manj razvitosti uspeli narediti pomemben korak pri uveljavljanju novega koncepta dela osnovne šole. Gre seveda za celodnevno osnovno šolo. Njene prvine, kot so samostojno učenje, večja zdravstvena skrb za učence, primerna prehrana in raznolike možnosti za vključevanje v prostovoljne dejavnosti, kakor tudi v samoupravljanje, vodijo k oblikovanju socialistične osebnosti in omogočajo vsestranski razvoj učenca. Zato pomenijo prizadevanja za širitev celodnevne osnovne šole tudi v času stabilizacije pravilno usmeritev.

V Socialistični republiki Sloveniji je zajetih v celodnevno osnovno šolo 11,4 odstotka učencev, v Pomurju pa smo jih vključili 1.680 ali 10,3 odstotka. Nismo torej bistveno zaostali, vendar pa nas to ne sme zadovoljevati, kajti marsikatero dane možnosti za prehod v celodnevno osnovno šolo niso izkoriščene. Osnovnim šolam na Srednji Bistrici, v Kobilju, Radencih, Gornji Radgoni, Vučji vasi, Razkrižju, Gornjih Petrovcih in Beltincih bi se lahko pridružilo še več drugih. Pa se jim bo?

V lendavski občini v tem srednjeročnem obdobju ne načrtujejo novih celodnevni osnovnih šol, čeprav so med prvimi v Sloveniji orali ledino na tem področju; zato taka odločitev, ki so jo sprejeli tudi zbori občinske skupščine, precej preseneča. Zakaj tako? Ugotavljajo, da ima skoraj polovica šol zaradi prostorske stiske dvoizmenski pouk in da je v občini dokaj neugodna kadrovska struktura prosvetnih delavcev. To je glavni vzrok za tako odločitev, ki pa kljub vsemu ni dovolj tehten. Po mnenju organizacijske enote zavoda za šolstvo v Murski Soboti bi namreč lahko prešli na celodnevno osnovno šolo, če ne v celoti, pa vsaj za nižjo stopnjo, osemletke v Veliki Polani, podružnična šola v Gaberju in OŠ Drago Lugarič v Lendavi.

V občini Gornja Radgona sicer predvidevajo, da bodo odstotek vključenih učencev povečali za 17,8 odstotka, vendar le na račun osemletk v Radencih in Gornji Radgoni, ki sta že zdaj (delno) v krogu COŠ. Najbrž pa bi se jima lahko pridružili OŠ Videm ob Ščavnici in podružnična šola na Stari gori.

V Ljutomeru bi lahko prav tako precej več storili kot le povečanje za 3,7 odstotka, saj ima domala vse pogoje za prehod v celodnevno osnovno šolo osemletka Cvetko Golar v Ljutomeru, pa tudi v Razkrižju bi jo lahko razširili še za 3 oddelke.

Podobna ugotovitev velja za občino Murska Sobota, kjer načrtujejo v tem srednjeročnem obdobju 10 odstotkov na novo vključenih učencev v celodnevno osnovno šolo. To bodo dosegli s prehodom preostalih razredov na OŠ Beltinci in enega oddelka na OŠ Gornji Petrovci, v celoti pa bodo prešli na novi koncept dela v centralni dvojezični osnovni šoli v Prosenjakovcih in na podružničnih šolah v Domanjševcih ter Hodošu. Vprašanje je, ali se jim ne bi lahko pridružile še OŠ Grad in podružnični šoli v Bodoncih in Pertoči.

Seveda je potrebno za prehod v celodnevno osnovno šolo zagotoviti nekatere posebne pogoje, kot so enoizmensko delo, ustrezna telovadnica, primerni prostori za prehrano učencev in nenazadnje ustrezni kader ter dodatna finančna sredstva. Vendar pa se zdi, da smo pri tem včasih preveč togi in neiznajdljivi. Ne znamo pritegniti, denimo, staršev in ne stopimo do kakšne delovne organizacije. Prav gotovo združenemu delu ni vseeno, kakšne kadre zanje usposablja na šolah, zato bi moralo biti zainteresirano za sodelovanje, ne da bi bilo treba za to posebej plačati. Tudi glede prostorov je velikokrat možno najti rešitev — če ne gre drugače, vsaj začasno.

Bitka za širjenje celodnevne osnovne šole se mora torej bolj odločno nadaljevati; tako da bosta delavec in kmetovalec to zahtevala. Nič čudnega ni, če so v Trbovljah ugotovili, da celodnevna osnovna šola zagotavlja tudi večjo delovno storilnost staršev, kajti razbremenjuje jih skrbi za uspeh, prehrano in zdravje njihovih otrok, vse to pa kajpak lahko v veliki meri vpliva na delovno razpoloženje.

Neracionalno je torej, da imamo šole, ki imajo pogoje za prehod v kvalitetnejšo in sodobnejšo obliko vzgojno-izobraževalnega dela, pa tega ne znamo ali nismo pripravljeni izkoristiti.

JOŽE GRAJ

LIJUTOMER

ANALIZA DELEGATSKEGA SISTEMA

Predsedstvo občinske konference SZDL je na svoji zadnji seji obravnavalo poročilo o uresničevanju nekaterih odločitev skupščine občine in njenih zborov v sedanjem mandatnem obdobju. Poročilo sicer daje delni pregled delovanja delegatskega sistema v ljutomerski občini, vsekakor pa bi v tem iztekaajočem mandatnem obdobju potrebovali vsestransko poglobljeno analizo, ki bi razkrila osnovne pomanjkljivosti uvajanja in delovanja delegatskega sistema v občini. Predsedstvo je sklenilo, da bo iniciator in nosilec take analize, ki naj bi bila gotova do volitev prihodnje leto. Rezultati analize pa bodo pokazali, kaj velja izboljšati in popraviti, in dajali osnovo za še uspešnejše uvajanje socialističnega samoupravljanja preko delegatskega sistema. Tako bo dosežen osnovni namen delegatskega odločanja.

D. L.

GORNJA RADGONA

ODDIH IN MALICE

V gornjeradgonskih sindikatih se v zadnjem času veliko ukvarjajo z nekaterimi zelo življenjskimi vprašanji delavcev, delovnih ljudi in občanov. Gre predvsem za organizirano rekreacijo in oddih in vprašanja organiziranja toplega obroka za delavce po organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih.

Seveda pa se sindikalne organizacije soočajo tudi z drugimi problemi. V mislih imamo problematiko letnega in srednjeročnega planiranja, uveljavljanje načela delitve po delu, zaposlovanja, stanovanjskega gospodarstva, zdrave, varne in humane delovne in življenjske pogoje zaposlenih, družbenopolitično izobraževanje in usposabljanje, prizadevanja za gospodarsko stabilizacijo, kar vse je zajeto v letošnji program sindikata in pomeni hkrati dejavno pripravo na 3. kongres samoupravljalcev.

B. Ž.

LENDAVA

DOGOVOR O RAZVOJU POMURJA

Na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Lendava so med drugim sprejeli dogovor o skupnih temeljnih planov razvoja Pomurja v letih 1981 do 1985. O razvoju naše regije so v lendavski občini razpravljali v vseh družbeno-političnih organizacijah, razprava je bila dokaj živahna, usmerjena pa v prizadevanja, da bi se v tem srednjeročnem obdobju, če ne že pridružili, pa vsaj približali skupini razvitih občin v Sloveniji. Na seji izvršnega sveta skupščine občine Lendava so razpravljali še o realizaciji finančnega načrta družbenopolitične skupnosti v lanskem letu ter o poročilu o delu samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari občine Lendava za lani in letos. Razpravljali so še o sofinanciranju socialnih zavodov, doma oskrbovancev v Rakičanu in varstvenega zavoda Lukavci.

J. D.

MURSKA SOBOTA

ZAOSTAJANJE V ZAPOSLOVANJU

Najnovejši podatki o gibanju zaposlovanja v minulem letu kažejo, da v murskosoboški občini niso dosegli planirane stopnje rasti zaposlovanja, ki je bila predvidena z resolucijo. V letu 1980 se je namreč povprečna zaposlenost povečala za dodatnih 638 delavcev, kar pomeni 3,8-odstotno stopnjo (v resoluciji pa je zapisana 4,5-odstotna). Medtem ko so na področju gospodarstva zaposlili 555 novih delavcev ali za 4,1 odstotka več, pa znaša zaposlitev v negospodarstvu le 3-odstotno povečanje. Po drugi strani pa je ostala zaposlenost v zasebnem sektorju na nivoju iz leta 1979.

Ti podatki jasno dokazujejo, da v nekaterih organizacijah združenega dela niso svojih planov glede zaposlovanja postavili v realne okvire, za kar so gotovo določeni objektivni in subjektivni razlogi.

M. J.

PRIPRAVA KURJAVE — Čeprav je v porečju Mure, v tako imenovanih »mekah«, precej vrh in topolov, se lastniki dolgo časa niso menili za to drevje. Zdaj, ko pa je pritisnila energetska kriza, so marsikje postali pozorni tudi na ta vir kurjave. Tako tudi Kustečevi iz Bistrice, ki so domov navozili kar nekaj voz drv, katera v teh dneh cepijo. Pogled na visok kup drv daje slutiti, da bo peč lepo grela.

Foto: Š. Sobočan

Uspešen razvoj odnosov

Na 26. kongresu KP Slo-
vjetske zveze v Moskvi je go-
voril tudi vodja jugoslovanske
delegacije Dušan Dragosa-
vac, ki je med drugim ocenil
razvoj odnosov med SFRJ in
ZSSR. Dragosavac je podčr-
tal, da se jugoslovansko-so-
vjetski odnosi uspešno razvi-
jajo po načelih, vsebovanih v
beograjski in moskovski de-
klaraciji 1955. in 1956. leta ter
v drugih dokumentih, ki so
bili sprejeti na srečanjih to-
varišev Tita in Brežnjeva. Ta

srečanja so pozitivno vplivala
na razvoj jugoslovansko-so-
vjetskih odnosov in na sode-
lovanje. Potrdila so, da je
spoštovanje teh načel, dosle-
dno spoštovanje lastnih raz-
vojnih poti socializma in raz-
lik v mednarodnem položaju
dveh dežel tisti temelj, ki
omogoča stabilen in vse-
stranski razvoj enakopravnih
odnosov, kakor tudi krepitev
priateljstva in zaupanja med
našima državama in partija-
ma. To je potrjeno tudi na

pogovorih na najvišji ravni ob
bivanju sovjetske delegacije
pod vodstvom tov. Brežnjeva
v Beogradu. Prihod tovariša
Brežnjeva na pogreb Tita smo
ocenili kot izraz spoštovanja
do Tita in kot izraz pripra-
vljenosti, da bi nadalje razvi-
jali vsestransko, enakopravno
in vzajemno koristno jugo-
slovansko-sovjetsko sodelo-
vanje, ki mu centralni komite
ZKJ pripisuje veliko pozor-
nost.

Nesrečni Grki

V noči med prejšnjim torkom
in sredo je močan potres prizadel
južni del Grčije. Središče potresa
je bilo v Korintskem prelivu, ko-
maj 70 km od Aten. Točno število
mrtvih še ni znano.

Največje opustošenje je bilo v
Korintu in še v nekaterih drugih
krajih. V potresu je bil poškodov-
an tudi znameniti Partenon, ki
so ga zaprli za obiskovalce. S
stebrov so odpadli okraski,
ugotovili pa so tudi premike v te-
meljih.

V Atenah je po prvem potres-
nem sunku zavladala panika.
Prebivalci mesta so potem, ko so
se začele majati stene, lestenci pa-
dali na tla, ko je odpadal omet z
zidov, večinoma zbežali na prsto
in poskušali z avtomobili priti iz
mesta.

Hirošima — naša vest

Poglavar rimskokatoliške cerk-
ve papež Janez Pavel II. je ob
koncu svoje poti po nekaterih de-
ležah Azije in spominskem parku
v japonski Hirošimi, ki jo je raz-
dejala ob koncu prejšnje vojne
atomsko bomba, pozval vse vodi-
telje držav in vlad, naj si prizade-
vajo za razorožitev in prepoved
vseh vrst jedrskega orožja. Kon-
flikte med ideologijami, aspiraci-
jami in potrebami je mogoče in
treba reševati z drugimi sredstvi,
ne pa z vojno in nasiljem, je reče-
no v „apelu miru“ poglavarja
rimskokatoliške cerkve.

Standard ne sme pasti

Ne smemo dovoliti, da bi
življenjski standard še naprej
nazadoval, pri čemer bo treba
vso pozornost posvetiti zlasti
delavcem z nizkimi osebnimi
dohodki ter nekaterim skupi-
nam upokojencev. To so med
drugim poudarili na seji sveta
republike, ko so govorili o
planskem obdobju
1981—1985.

Podpredsednik IS Vlado
Klemenčič je med oceno po-
ložitve omenil nekatere »gre-
he«, kot so pretiravanje vseh
oblik porabe, zanemarjeni iz-
voz, preveliko zadolževanje v

tujini. To bo treba v nasled-
njih letih nadoknaditi.

Na seji sveta republike so
opozorili tudi na razraščanje
administracije in birokracije,
na dobro plačano delo v pi-
sarnah in na slabo plačano na
težkih delovnih mestih (n. pr.
v premogovnikih), pri čemer
te probleme v gospodarstvu
zelo počasi spreminjajo. Tudi
anarhično divjanje cen bi
morali najhitreje zaustaviti,
saj nam divjanje cen lahko
spodnese vse, kar smo začrtali
v planu.

Uvožno-izvozne težave

Samo ožja Srbija in Vojvodina sta do srede februarja
izvozili po vrednosti za konvertibilne devize več kot v enakem
obdobju lani. Izvoz v Srbiji je bil za 6, izvoz Vojvodine pa za 3
odstotke večji. Konvertibilni izvoz Kosova je za 67 odst.
manjši kot v poldrugem mesecu lani. Makedonija je izvozila za
44 odst. manj, Hrvaška za 34, Črna gora za 28, Slovenija za 23
in BiH za 22 odstotkov manj.

Hkrati pa je vrsta republik in pokrajin, ki so močno
povečale uvoz. Črna gora je svoj konvertibilni uvoz v letošnjih
46 dneh povečala za 97 odstotkov, Hrvaška za 23, Vojvodina
za 14 in BiH za 7 odstotkov. Manj smo uvažali v Sloveniji, saj
je bil naš konvertibilni uvoz za 32 odst. manjši, kosovski za 7
in makedonski za 2 odstotka. S temi nesorazmerji so v mnogih
republikah poslabšali svojo zunanjetrgovinsko bilanco.

ŠPANSKO OPOZORILO

Tristo pripadnikov civilne
garde je vdrlo v parlament in
vso noč strahovalo poslance in
ministre. Kaj je Guardia Civil
— civilna garda? Ustanovili
so jo leta 1844 kot orožniško in
hkrati vojaško organizacijo.
Njena glavna naloga je bila
vzdrževati mir in red na pode-
želju, koder so razsajale raz-
bojniške tolpe. Garda je or-
ganizirana kot prava vojska in
njen poveljnik nosi generalski
čin. V gardi so služili izvečine
odsluženi vojaki.

Gardisti, oblečeni v zelene
uniforme in s trirogelniki na

glavah, so se obnašali kot tuja,
osvajalska vojska. Med pravi-
la obnašanja so uvrstili tudi to,
da gardist ne sme služiti v do-
mačem kraju, da se ne sme
pogovarjati z domačimi prebi-
valstvom in da mora biti do
skrajnosti brezobziren.

Prav zaradi tega je bila ci-
vilna garda v letih španske
državljanske vojne prva tarča
ljudskega ogorčenja. Podpi-
rala je Franca in njegov režim.
V zadnjih letih Francove vlad-
davine je garda štela okoli 55
tisoč pripadnikov.

Po ustanovitvi ustavne
monarhije in demokratizaciji
španskega življenja je bila še
naprej oporišče skrajne de-
snice. To je potrdil tudi pone-
deljkov poskus prevrata.

V parlament je vdrlo 150
gardistov. V terek zjutraj je
obkolila parlament policija,
pred poslopjem parlamenta pa
se je zbrala množica ljudi,
okrog sto pristašev skrajne
desnice in levice se je spopa-
dlo. Desničarji so vzklikali:
»Tejero, vse pobij!« (polko-
vnik Tejero je bil vodja gardi-
stov), nasprotniki pa: »Živela
demokracija!« in »Fašisti, vi
ste teroristi!«

Malo pred drugo uro zjutraj
se je na televizijskih ekranih
pojaval kralj Juan Carlos.
Oblečen v uniformo vrhovne-
ga poveljnika vojske je pozval
državljane k »resnosti in zve-
stobi« ter jih obvestil, da je
ukazal svojim vojaškim stare-
šinam vseh rodov vojske, naj
ukrenejo vse za ohranitev reda
in miru.

Polkovnik Tejero, ki je upal
na večjo podporo, ni uspel v
svojem prevratniškem de-
janju. Predvsem pa se je špansko
ljudstvo opredelilo proti nje-
mu.

Španska demokracija je
mlada, stara komaj osem let.
Dogodki v parlamentu so po-
kazali, da korenine frankizma
še niso spodrežane.

Nepoboljšljivi optimisti

Šest jugoslovanskih izdelovalcev in sestavljalcev
osebni avtomobilov računa, da bodo izdelali in tudi
doma prodali veliko več avtomobilov kot lani. Svetovna
avtomobilska industrija je v hudi zagati. Mnoge velike
firme so se izognile bankrotom le ob intervencijah države.
jugoslovanska avtomobilska industrija, ki pomeni komaj
0,87 odst. svetovne proizvodnje pa računa, da bo šlo,
čeprav so se avtomobili podražili, podražil pa se je tudi
bencin. Podatek, da moramo za 15 tisoč kilometrov vožnje
odšteti 35 tisoč dinarjev samo za bencin (pred desetimi leti
je 2.500), naših avtomobilskih proizvajalcev očitno ne
moti.

Sicer pa imamo tudi nekaj izkušenj. »Zastava« je že
za leto 1975 napovedovala 300 tisoč vozil in je vprašanje,
če jih bodo komaj letos izdelali 240 tisoč. Podobno je pri
TAS, v IMV, IDA (Kikinda) in pri UPI v Prištini.

— Jugoslovanska hi-
malajska odprava Lhotse
81. ki pojde na pot 10.
marca, bo ob štirih tonah
tehnične opreme (in 2,4
tone hrane) ponela s seboj
tudi tri zastave: slovensko
in jugoslovansko in za-
stavo Združenih narodov.
Zastave naj bi alpinisti
izobesili na vrhu 8.511 m
visokega Lhotseja, cilju
23-članske odprave. Na
sliki: vodja jugoslovanske
himalajske odprave
Lhotse 81 Ales Kunaver
prejema komplet zastav
iz rok zastopnika Slove-
nija športa Roka Zelinke.
Zastave so darilo tega
delovnega kolektiva.
(Foto: Janez Puklić)

Majhna roka velikega gospodarstva

Veliko gospodarstvo nam ne podaja roke, smo slišali na
sestanku obrtnih združenj v stalni konferenci mest in občin
Jugoslavije. V nedavnem razgovoru s predsednikom odbora
za sklic in pripravo tretjega kongresa samoupravljalcev Ju-
goslavije pa smo zvedeli, da so v nekem mestu obrtniki for-
mali svojo toz v neki organizaciji združenega dela, ki se je
odločila za prepuščanje storitvenih dejavnosti obrtnikom,
čeprav so zasebniki.

Kakor torej slišimo ponekod, zakon o združenem delu še
ni pridrli na področje organiziranja drobnega gospodarstva.
Toda na drugi strani nastajajo že tako originalne rešitve
združevanja dela, da presegajo razmišljanja iz časa snovanja
zakona o združenem delu. To pa vseeno navaja k zadovoljstvu
z gibanji, ki jih zasledimo na poti vključevanja osebnega dela
z osebnimi sredstvi v tako imenovano združeno delo.

V tej razpravi v stalni konferenci mest in občin Jugosla-
vije, o kateri tokrat govorimo, smo slišali tudi mnenje iz
Zrenjanina, da so razmere glede uveljavljanja obrti in drob-
nega gospodarstva v Vojvodini, ali vsaj v samem Zrenjaninu,
precej drugačne kot pa v Sloveniji ali na Hrvaškem naprimer.
V Zrenjaninu, podobno pa tudi v vsej Vojvodini, so namreč še
nedavno zelo kategorično zahtevali, naj se družbeni sektor
ne speča z zasebnim, češ da je to v škodo socializmu.

Taka svarila so se v glavah občanov obdržala do danes, in
zato marsikdo ne želi tvegati naročil storitev pri zasebnikih in
jih raje dvojno plača pri družbenem sektorju, da pač ne bi
postal sumljiv. »da ni na liniji«. To pa pomeni, da je navada
železna srca, saj se je težko znebiti tudi tedaj, ko je že vsem
drugim znano, da ni niti dobra niti koristna.

PISMO IZ BEOGRADA

Bistvo teh nesporazumov je pač zastarelo pojmovanje, da
je dober le družbeni sektor. Tako smo mislili nekoč, v času
državnega upravljanja. Zdaj, ko smo že uzakonili delo kot
osnovno ustvarjanja in delitve ustvarjenega, pa nam taka
črno-bela delitev na družbeni in zasebni sektor ne pomaga več
naprej, saj nas zadržuje v starih časih konfrontacije na temelju
lastnine. Zaradi takšnega črno-belega gledanja na svet so
nekoč občine trdo privajale obrtnike, da bi jih izkoreninile in
spremenile v delavce v družbenem sektorju.

Zdaj takšnega dvojnega obdajevanja ni več, vsaj v večini
občin ne, in so zasebni obrtniki kot tako imenovani družbeni
obrniki, torej tisti v organizacijah združenega dela, za enako
delo, enako obdavčeni imajo enake prispevke in enake pogoje
kreditiranja, zato so jim tudi omogočeni enaki dohodki.

To je vsekakor lep napredek, so menili v stalni konferenci
mest in občin Jugoslavije obrtniki sami, vendar še vedno ni
dovolj. Združevanje obrtnikov v obrtne zadruge je namreč še
vedno videti kot organiziranje obrti za veliko gospodarstvo, ne
pa kot snovanje združenega dela, ki temelji na obrtni de-
javnosti. Samoupravna organiziranost obrtnikov v združenem
okvirju pa bi morala biti pot k racionalizaciji gospodarjenja v
obrti z delitvijo dela, da bi skupne opravke postorila zadruga
in razbremenila družniške pri iskanju dela, nabavi materiala
in drugih za delo potrebnih sredstev.

Spodbuda za razvoj obrti in drobnega gospodarstva pa bi
morala zdaj izdatneje prihajati prav iz racionalnega gospo-
darjenja v tako imenovanem velikem gospodarstvu. Velike
organizacije združenega dela se namreč še vedno oklepajo
storitvenih dejavnosti v lastnih tozidih ali delavnicah, čeprav so
jim le-te pravzaprav že zdavnaj v breme. To so pa sredstva in
ljudje, ki bi v prožnejših organizacijskih oblikah lahko bili
produktivnejši, kadar govorimo o ljudeh, in ekonomičnejše
uporabljene, kadar govorimo o sredstvih.

Pravzaprav se zdi, da je povsem odvečno govoriti o
drobnem in velikem gospodarstvu, če mislimo pri tem na
boljše gospodarjenje, in sicer iz istih razlogov, kot je odveč
govoriti o družbenem in zasebnem sektorju, ko gre za boljšo
izkoriščenost vseh sredstev in za večjo uspešnost dela vseh nas.

Viktor Sirec

Telegrami

KAIRO — Egiptovski
predsednik Anvar el Sadat
bo julija oziroma avgusta
obiskal ZDA. Pred tem se
bosta verjetno še sestala
egiptovski podpredsednik
Mubarak in ameriški dr-
žavni sekretar Haig.

WASHINGTON —
Neki bostonski list je za-
pisal, da ameriški predse-
dnik Reagan razmišlja o
pomorski blokadi Salva-
dorja in Nikaragve. S tem
naj bi onemogočili, da bi
salvadorskim upornikom
pošiljali orožje.

WASHINGTON —
Ameriški predsednik Re-
agan je izjavil, da bodo
proučili predlog voditelja
ZSSR Brežnjeva o sestan-
ku na vrhu med ZDA in
ZSSR.

LONDON — Bodoči
britanski kralj, 30-letni
princ Charles se bo letos
julija poročil za 19-letno
lady Diano Spencer, na-
mlajšim, četrtem otrokom
grofa Spencerja, ki je bil
pribojnik kralja Jurija VI.
in prvi dve leti vladanja tudi
kraljice Elizabete II.

LONDON — V Veliki
Britaniji je trenutno 10,2 in
v Belgiji 13,2 odstotka ak-
tivnega prebivalstva brez
dela.

BONN — Zahodno-
nemška vlada je pozdravila
sovjetsko pripravljenost na
nadaljevanje pogajanj
Vzhod — Zahod.

MADRID — Španski
kralj je ukazal obširno
preiskavo o neuspelem dr-
žavnem udaru, v katerega
so bile vpletene tako voja-
ške kot civilne osebe.

LUANDA — Namibij-
sko osvobodilno gibanje
(SWAPO) je obtožilo ra-
sistični režim v Južnoafri-
ški republiki, da se je »do-
končno odločil za vojaško
rešitev namibijskega kon-
flikta«.

LONDON — Britanska
ministrska predsednica
Thatcherjeva je v Wa-
shingtonu s predsednikom
ZDA izmenjala mnenja o
svetovnem položaju.

PEKING — »Gospo-
darski položaj na Kitaj-
skem skorajda nikoli od
ustanovitve nove Kitajske
od 1949. leta ni bil boljši,
kot je danes,« je izjavil
podpredsednik kitajske
vlade.

ATENE — Približno
milijon grških kmetov je
prekinilo dvotedensko
stavko, da bi oskrbeli roja-
ke, ki jih je prizadel potres.

Telegrami

Usklajena, stalna, množična

Na zadnji seji pomurskega medobčinskega sveta SZDL v Ljutomeru so razpravljali opozorili na sicer že znano dejstvo, da namreč že po svojem osnovnem namenu sodi akcija Nič nas ne sme presenetiti med množično, nepretrgano, družbeno-politično in obrambno-varnostno aktivnost. To je tudi razvidno iz programa aktivnosti posebne delovne skupine pri PMS SZDL, ki je dala poglavito težo potrebi po usklajenih, množičnih in kvalitetnih aktivnostih, nekatere od teh pa celo že potekajo.

Od številnih oblik in načinov obrambno-varnostnega delovanja delovnih ljudi in občanov velja omeniti izobraževanje in usposabljanje, zlasti mladine v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, ažuriranje obrambnih načrtov, kadrovske izpolnjevanje in materialno opremljenost, predvsem enot civilne zaštite, narodne zaštite, teritorialne obrambe, družbeno-političnih organizacij in skupnosti, družbenih organizacij in društev in sploh vseh struktur v okviru sistema splošnega ljudskega odpora in družbene samozastite.

Največji del aktivnosti bo potekal v mesecu marcu, poleg že navedenih nalog, bodisi na medobčinski ali občinski ravni, pa bodo nosilci — koordinacijski odbori pri občinskih konferencah SZDL, medobčinski svet, družbeno-političnih organizacij, posamezne delovne organizacije, gasilske zveze in številni drugi — izvajali mobilizacijske preizkuse, preverjanje zvez, gašenje požarov večjih razsežnosti, pohodne akcije, preverjanje organiziranosti glede oskrbe prebivalstva, osebnega in tovarnega prometa, bančnega poslovanja, če naštejemo le nekatere najvažnejše.

Na seji PMS SZDL v Ljutomeru pa so se poleg tega strinjali, da je o vseh doslej že opravljenih nalogah, mogoče podatki le mnega, da pa za ostale, ki jih bodo šele izpeljali, velja usmeritev, naj bodo skupne, in tako povezane z manjšimi materialnimi stroški. Omenjeni program aktivnosti na področju akcije Nič nas ne sme presenetiti so člani tudi sprejeli in hkrati sklenili, da naj ga delovna skupina še pregleda, in dopolni z že navedenimi pripombami.

Na rob se je je treba

zapisati še nekatera dejstva in spoznanja. Zlasti, da so se v akcijo prizadevno vključili ne zgolj po občinah, temveč tudi krajevnih skupnostih Pomurja. V občini Gornja Radgona so jo usmerili na pridobivanje mladih za vojaške poklice, prirejanje najrazličnejših tekmovanj in prireditvev obrambno-varnostnega značaja, praktično ravnanje z orožjem — v smislu gesla: Vsak Slovenec dober strelec — prostovoljno delo mladih in starejših občanov in nenazadnje ustanavljanje novih družbenih organizacij in društev, ki bi utegnile prispevati h krepitvi splošnega ljudskega odpora in družbene samozastite.

V lendavski občini so k opravljanju tovrstnih nalog pritegnili precejšnje število aktivistov, tako kot v Gornji Radgoni tudi v tem delu Pomurja namenjajo precejšnjo pozornost obrambno-varnostnemu, idejno-političnemu izobraževanju in usposabljanju vsega prebivalstva.

V Ljutomerski občini so se v posamezne aktivnosti posebej prizadevno vključili občinski štabi civilne zaštite, občinska gasilska zveza, Rdeči križ, skupnost za

varstvo pred požarom, oddelek za ljudsko obrambo, društvo in družbene organizacije, od teh zlasti zveza kulturnih organizacij, radio-klub in zveza telesno-kulturnih organizacij. Obsežen program aktivnosti pa je tudi pripravila občinska zdravstvena skupnost. Tako kot v drugih pomurskih občinah, so tudi v Ljutomerski nezadovoljni z vključevanjem samoupravnih interesnih skupnosti, ki niso izvedle niti mirnodobnih priprav.

Vse omenjene ugotovitve veljajo tudi za murskosoboško občino, kjer potekajo aktivnosti s podobno širino vključevanja vseh odgovornih subjektov, posebno pozornost pa med drugim dajejo tudi usklajevanju aktivnosti vseh subjektov v KS in množičnem tovrstnem usposabljanju delovnih ljudi in občanov.

Ob vsem zapisanem pa se postavlja pomislek — izražen je bil tudi na seji PMS SZDL — če bomo kos vsem načrtovanim aktivnostim v mesecu marcu. Ob smotni, če ji lahko tako rečemo, delitvi dela, jim bomo prav gotovo, porok za to pa so usklajenost, stalnost in množičnost. Branko ŽUNEC

Odločilna naj bo beseda delavcev

V delovni organizaciji Mura in sestavljeni organizaciji združenega dela ABC Pomurka v Murski Soboti se je minuli četrtek mudila koordinacijska skupina za politični sistem pri predsedstvu Zveze sindikatov Jugoslavije. S predstavniki dveh največjih delovnih kolektivov v Pomurju so se pogovarjali o števil-

nih aktualnih vprašanjih samoupravljanja delavcev in nalogah zveze sindikatov.

Med drugim so ugotovili, da so sindikalne skupine — teh imajo v tovarni oblačil in perila Mura 62, medtem ko jih je v ABC Pomurki nekajkrat več — sicer zaživele, da pa se kljub vsemu še ne uveljavljajo kot temeljne oblike samo-

uprave delavcev v združenem delu. Ob tem ne gre zaobiti dejstva, da so delavci zveze dokaj dobro seznanjeni s poslovnimi politiko delovnega kolektiva, še premalo vpliva pa imajo na njeno oblikovanje in načrtovanje. Slednje se najbolj pozna pri izvajanju referendumov v ABC Pomurki, kjer združuje delo in sredstva kakih 12.000 delavcev in se referendumu znajo čestokrat krepko zavleči.

Nemalokrat so bili primorani posameznega kmeta poiskati na domu, da je lahko opravil referendumsko dolžnost, kar je seveda povezano s precejšnjimi stroški. Sploh pa je vključevanje združenih kmečkih proizvajalcev v Po-

murju v procese odločanja in upravljanja problem, ki se ga bo očitno treba v prihodnje še smejeje in pogumneje lotevati.

Samoupravne splošne akte imajo v Muri in ABC Pomurki resda dobro urejene, vendar pa ti sami po sebi še niso porok resnični delavski samoupravi v združenem delu. Prej ali slej bo torej morala biti beseda delavcev tista, ki naj pripomore k preudarnejšim naložbam, pretehtani kadrovski politiki, slišanju pa jo bo treba še na številnih drugih področjih. Vloga sindikata je pri tem nepogrešljiva, so poudarili na razgovorih pomurski sindikalni delavci. Branko Žunec

Od besed k dejanjem

Ob nenehnih prizadevanjih za večjo proizvodnjo hrane nam ne more in ne sme biti vseeno, kako se bo razvijalo naše kmetijstvo, so poudarili na seji konference občinske organizacije socialistične zveze v Murski Soboti, ko so razpravljali o uresničevanju kmetijskozemljiške politike v občini. Iz uvodnega poročila in živahne razprave lahko zaključimo, da ostaja soboska občina še naprej kmetijska, ta orientacija pa je ustrezno vpletena tudi v vse planske dokumente. Za občino pomeni kmetijstvo tudi v prihodnje pomemben življenjski interes, zato moramo jasno vedeti, kako se bo zemlja uporabljala in komu bo namenjena.

Temeljni nosilec kmetijske politike v občini je kmetijskozemljiška skupnost, zato je treba oceniti, kako je le-ta v preteklosti izpolnjevala svoje naloge in kako mora delovati v prihodnjem obdobju. Posebna skrb mora veljati predvsem varovanju, boljšemu obdelovanju in zboljševanju kmetijskih zemljišč, za izvajanje teh nalog pa je treba zastaviti odgovorno in usklajeno aktivnost vseh, ki so kakorkoli poklicani za oblikovanje in uresničevanje kmetijskozemljiške politike v občini.

Kmetijska zemljiška skupnost si je že ob ustanovitvi zadala nalogo varstva kmetijskih zemljišč, vendar se še vedno dogaja, da se sprejeti sklepi in priporočila ne spoštujejo. Se smo lahko pričeli pojavom, da najkvalitetnejša zemljišča v občini namenjamo za nekmetijske namene, niso pa redki tudi primeri, da ostaja zemlja neobdelana,

kar ob sedanjih prizadevanjih za večjo proizvodnjo hrane ne more biti sprejemljivo. Vzroke za neobdelano ali slabo obdelano kmetijsko zemljišča je treba med drugim iskati tudi v preveliki razdrobljenosti parcel, ki ne omogočajo uporabe sodobnih agrotehničnih ukrepov. Rešitev je treba zato iskati v komasacijah, žal pa ti procesi še prepočasno prodirajo v zavest našega kmeta. Tudi jačanju družbenega sektorja kmetijstva je treba še naprej namenjati posebno pozornost, poleg Kmetijskega gospodarstva Rakičana pa se mora v te procese intenzivneje vključiti tudi kmetijska zadruga. Z organiziranjem ustrezne proizvodnje ali dajanjem zemlje v zakup bi se slednja morala angažirati zlasti tam, kjer kmetijsko gospodarstvo iz Rakičana ne kaže interesa za odkup zemljišč.

Posebno pozornost so v razpravi namenili še vprašanju izboljševanja kmetijskih zemljišč z melioracijami, kjer bo treba v prihodnje več nestrnosti in doslednosti, opozorili so na probleme preživitinskega varstva kmetov, omenjali socialno varnost kmeta, ki jo bo potrebno reševati skozi proizvodnjo in ne z raznimi solidarnostnimi oblikami pomoči ter opozorili še na vrsto drugih vprašanj, s katerimi se srečujemo na področju kmetijskozemljiške politike. Ob vsem tem pa so poudarili, da sprejeti sklepi in stališča na tej seji ne smejo ostati le dokument več, pač pa morajo pomeniti dogovor za učinkovito akcijo na tem pomembnem področju. Ludvik Kovač

Na jesen življenja v domu

Dom upokoencev ali oskrbovancev, kot mu pravimo danes, je prostor, do katerega imajo starostniki pa tudi drugi ljudje nekaj predsojeda. Pa je pravzaprav edini, kjer dobi starejši človek ustrezeno nego in potrebno skrb, če mu je najbližji ne dajejo ali pa svojcev nima. Obiskali smo še ne dve leti star dom oskrbovancev v Rakičanu, v katerem so tačas 204 oskrbovanci in se pogovarjali z njimi. Ne o oskrbninah, ker vemo, da so se v času vsesplošnih podražitev prav tako dvignile in največkrat niti dve pokojnini nista dovolj, kaj šele ena kmečka. Starostnike smo povprašali po njihovem počutju in tem, kako minevajo dnevi na jesen življenja v domu.

GIZELA GRAJ iz Sebebovec: »Že leto dni sem v domu. Na lastno željo sem prišla v Rakičan in dobro mi je. Poprimem za vsako delo, da čas hitreje teče, in tako pozimi hranim bolne med nami oskrbovanci, poleti pa se posvetim rožam. Zalivam jih in pazim, da se ne izgubijo v travi, pa tudi za

ostalo zelenjavo na vrtu skrbim. Tako kot prej doma, je vsak korenček ali peteršilj dobrodošel za kuhinjo, pa še na zraku sem, kar mi dobro de. Zdaj pozimi je tudi čas sukanja preje, pletenja in drugih ročnih del v okviru delovne terapije, ki označuje naše dopoldneve v urejenem rakičanskem domu.«

LADISLAV JAUŠEVAC iz Dokležovja: »Naročen sem na Vestnik, tako da zvem vse, kar se dogaja, pa tudi sicer mi v domu ni dolgčas. Zdaj naprimer delam tapiserijo, na zidu delovne sobe je moja stvaritev (precizno ročno izdelane in nagačene verice) in še čevlje popravljam, če je treba. Saj

veste, veliko nas je in dela ne zmanjka. Posebej v mrzlih in neprijetnih zimskih dneh, ko me ne mika, da bi šel ven. Poleti in na pomlad pa je drugače. Takrat je bolj kot posedati v domu, in tudi brati prijetno biti zunaj. Okolica je lepa, sprehod pa koristen za zdravje. Kar dobro mi je tu, le svoje papige pogrešam.«

IRMA KUŽMIČ iz Strukovec: »V dom oskrbovancev me je privedlo lanskoletno neurje. Na domačiji, kjer sem dvanaest let sama živela in gospodarila, ni ostalo veliko. Toča je stolkla pridelek pa tudi hišo, in tako sem se odločila, da grem v dom. Malo tudi zato, ker nimam preveč zdrave glave in ne hodim rada sama ven. Tukaj je lepo in imam čas, da tudi kaj preberem. Poleg Vestnika še Večer in Nedeljski dnevnik pa še kakšno knjigo iz naše domske knjižnice. Sicer bi si knjigo težko kupila, ker mi za žepnino ostane le petnajst starih tisočakov (150 dinarjev!), kmečko pokojnino pa skoraj v celoti prispevam za oskrbo v domu.«

JANEZ KNEZ iz Apač: »Z ženo Francko sva že sedem let v domu upokoencev. Najprej sva bila v starem, odkar je novi, pa vsa se preselila v ta dom oskrbovancev. Njo so pripeljali sem prizadeto zaradi kapi, sam pa sem se ji pridružil v času njene bolezni. Zdaj tudi sam nisem več najbolj pri močeh, ker mi nagajajo pljuča. Pozimi sploh ne hodim ven, poleti pa le na krajše obhode okoli doma. Zato pa je žena bolj premična. Skrbi zame pa še veliko časa ji ostane, da prebira časopise in knjige. Le za televizijo se nikakor ne moreva navdušiti. Kar moti naju, ko ostali posedajo pred njo in poslušajo tako magla, da prodro glasovi še v najino sobo.«

MARIJA KOLOŠA iz Mlajtnec: »V domu sem leto dni, odkar je hčerka, pri kateri sem bila v oskrbi, zaposlena s svojim malčkom. Velikokrat pride k meni in kar dobro mi je tukaj. Le voziti se ne morem sama naokoli, ker invalidskega vozčka ne morem premakniti s svojimi slabotnimi rokami, tako da sem odvisna od drugih. Največ časa sem v postelji in lahko le poslušam radio, prav rada pa tudi poklepetam z ženskami, ki pridejo k meni. Da hitreje mine čas, tudi kaj malega zašijem, iz skromne žepnice, ki znaša na mesec le 100 dinarjev, pa si poleg ostale hrane lahko privoščim še kak malinovec.«

Brigita Bavčar
Foto: Albert Abraham

Poudarek proizvodnji hrane

Proizvodnja hrane je ena temeljnih orientacij, ki smo jih zapisali v republiški srednjeročni razvojni plan. Pomurje, ki predstavlja 30 odstotkov slovenske kmetijske proizvodnje, pa ima pri realizaciji te naloge še toliko pomembnejše mesto. Aktualne naloge delavcev v kmetijskih zadrugah in temeljnih združenih organizacijah v prizadevanjih za večjo proizvodnjo hrane in nadaljnjo preobrazbo zadrugišstva so zato bile osrednje točke posveta aktivna komunistov ter direktorjev pomurskih KZ in TZO, ki sta ga v Murski Soboti sklicala sekretar MS ZKS za Pomurje in predsednik KPO SOZD ABC Pomurka.

Smo na začetku novega srednjeročnega obdobja, ko kmetijstvo prevzema odgovorne naloge. V novem srednjeročnem obdobju naj bi slovensko kmetijstvo zagotavljalo 85 odstotkov slovenskih potreb po hrani, poleg tega pa naj bi se v večjem obsegu usmerilo tudi v izvoz, zato bo dvig proizvodnje hrane ena od prioritarnih nalog. Lahko sicer ugotovimo, da se je odnos do kmetijstva v zadnjem obdobju bistveno izboljšal pa tudi v novem srednjeročnem planu so dani kmetijstvu poudarki, s katerimi smo lahko zadovoljni, od kmetijcev samih in njihove prisotnosti v ustreznih organih pa je v največji meri odvisno, kako se bodo ti poudarki uresničevali.

Kljub temu, da so v prihodnjih petih letih predvidena precejšnja sredstva za investicije v kmetijstvo, pa še vedno ni rešeno vprašanje združevanja teh sredstev. Predlog, da naj bi najprej vsaka temeljna banka pokrila potrebe na svojem območju, preostanek pa odstopila za združevanje, za Pomurje ni sprejemljiv, saj morajo sredstva za kmetijstvo združevati vsi, ki hrano rabijo. V prihodnje naj bi se povečala tudi nepovratna sredstva, namenjena kmetijstvu, v formiranju pa je tudi sklad za intervencije v kmetijstvu. V petih letih naj bi se v tem skladu steklo okrog 6 milijard dinarjev, kar je enkrat več kot v minulem srednjeročnem obdobju.

Pomursko kmetijstvo, ki je z izjemo VG Kapela združeno v okviru SOZD ABC Pomurka, bo imelo pomembno vlogo pri uresničevanju sprejete politike, prioriteto pa je dobilo vlaganje v primarno kmetijsko proizvodnjo. Poleg povečanja govedorejske, prašičerejske in mlekarke proizvodnje ter proizvodnje brojlerjev naj bi se v prihodnjih petih letih močno povečal tudi odkup pšenice, ki bo znašal leta 1985 3.125 ton. Tak odkup pa bo možno doseči le z dvigom hektarskih donosov, saj so prav ti še velike neizkoriščene možnosti. Zastavljene cilje bo moč doseči z boljšim odnosom do kmetijstva in lahko zapisemo, da je skrb za kmetijstvo močno prisotna v vseh ustreznih dokumentih, ki smo jih sprejeli v Pomurju. Nenazadnje o tem dovolj zgovorno priča tudi podatek, da bomo v prihodnjih petih letih vložili v družbeni sektor 1 milijardo 400 milijonov in v zasebni sektor pomurskega kmetijstva 1 milijardo 600 milijonov dinarjev.

L. Kovač

Kritična ocena javne razprave: V OSPREDJU MANDAT

Predsednik slovenske skupščine Milan Kučan se je pretekli četrtek v okviru enodnevnega delovnega obiska v Pomurju najprej v Murski Soboti pogovarjal z najodgovornejšimi družbenopolitičnimi delavci o vprašanjih povezanih z vsebino ustavnih sprememb, o katerih so tudi v Pomurju strnili javno razpravo, v Lendavi pa se je sestal s predstavniki pripadnikov madžarske narodnosti. Spregovorili so o najaktualnejših vprašanjih uresničevanja narodnostne politike in s tem sklepov sprejetih v slovenski skupščini v letu 1977. O tem bodo v letošnjem letu spregovorili tudi na enem izmed zasedanj skupščine, zato so na delovnem razgovoru sprejeli tudi nekaj usmeritev za pripravo gradiva in širše razprave pred obravnavo v skupščini.

Na delovnem razgovoru v Murski Soboti je bilo posebej poudarjeno, da so javno razpravo o spremembah zvezne in republiške ustave, ki so jo povezali tudi z obravnavo sprememb občinskih statuten, sicer strnili, vendar ne moremo biti zadovoljni z njeno vsebino. Razprave so se zaradi premalo vsebinsko pripravljene akcije vrtele v glavnem okrog trajanja samih man-

datov, skoraj nikjer pa niso poskušali poiskati odgovora na vprašanje, kakšna je uporabnost predlaganih rešitev za nadaljnjo demokratizacijo procesov v političnem odločanju. Na predlagane amandmaje v obeh ustavah ni bilo bistvenih pripomb. Več konkretnih razmišljanj pa je bilo v javni razpravi o osnutkih občinskih statuten oziroma o dopolnitvah le-teh. V sobo-

ški občini so namreč lansko leto sprejeli nov statut in gre v luči ustavnih sprememb zdaj le za njegovo dopolnitev. V ostalih treh pomurskih občinah pa so v razpravi novi osnutki statuten. V ospredju so bila predvsem vprašanja, kako opredeliti vlogo predsedstva skupščine. Že deloma v javni razpravi, še odločneje pa v pogovoru s predsednikom slovenske skupščine, je bilo poudarjeno, da je lahko predsedstvo skupščine le delovno telo skupščine kot kolektivnega organa. Največje razprave pa je bilo okrog predlogov, v nekaterih občinah tudi variantnih, okrog samega trajanja mandata, ki so od precejšnje raznolikosti na začetku javne razprave po njenem zaključku zdaj že dodobra usklajeni. Veliko je bilo vprašanj, kako načela ko-

lektivnega dela in odgovornosti uveljaviti v samoupravnih interesnih skupnostih in tudi v krajevnih skupnostih. Kazalo bi jih urejati podobno, kot v občinski skupščini upoštevajoč jasno opredelitev, da mandat funkcionarja ne more seči čez mandat delegacije, ki traja štiri leta, in da je potrebno zagotoviti kontinuiteto dela. Prav tako ne bi smeli dovoljevati kroženja kadrov z ene na drugo politično funkcijo in se zavzemanje, da postane kadrovanje za odgovorne funkcije v občini tudi del interesa združenega dela. Tako bi se tudi najučinkoviteje zoperstavile v pomurskih občinah zdaj dokaj izraženem pojavu nepripravljenosti prevzemanja kakršnihkoli funkcij.

ib

PROBLEMSKA KONFERENCA SOBOŠKE MESNE INDUSTRIJE

CELOVITA POT IZ TEŽAV

Družbenopolitične organizacije SOZD ABC Pomurka, DO Mesna industrija Murska Sobotica, so v petek pripravile problemsko konferenco, na kateri so poleg predstavnikov delovnega kolektiva sodelovali gostje, med njimi tudi podpredsednik RS ZSS Martin Milnar. Namen problemske konference je bil seznaniti širšo družbenopolitično skupnost s stanjem, v katerem se je znašla Mesna industrija M. Sobotica. Položaj seveda ni rožnat. Izguba se je začela pojavljati že leta 1974, ko je znašala 2.636.000 dinarjev in je v šestih letih (brez lanske) narasla na 172.088.286 dinarjev. Lanskoletna izguba pa znaša 110.000.000 dinarjev. Pri pokrivanju izgube je doslej največji znesek primaknil sklad skupnih rezerv SRS, slede pa kreditna sredstva Temeljne pomurske banke, združena sredstva SOZD ABC Pomurka, sklad skupnih rezerv skupščine občine M. Sobotica...

Tako je bilo v preteklosti. In kako naprej? Nekateri delavci MI niso videli perspektive, zato so zapustili delovni kolektiv. Žal so odšli predvsem delavci z višješolsko izobrazbo, torej taki, ki bi bili najbolj potrebni. Kljub temu pa lanskoletna izguba vendarle ni takaka, da ne bi bilo mogoče najti izhoda, so poudarili na problemski konferenci. Temeljito bo potrebno analizirati sedanje stanje in poiskati svetlejšo pot v prihodnost. Jasno je, da tudi nova pot ne bo lahka, a že to, da bo trdnjša kot doslej, veliko pomeni in opogumlja. Veliko bolj odgovorneje se bodo morali vključiti v razreševanje problemov delavci sami, ki ugotavljajo, da izguba le ne tiči samo v premajhni razliki med nakupno ceno živine in prodajno ceno mesa in mesnih izdelkov, ampak jo povzročajo tudi preslabo izkoriščene proizvodne zmogljivosti in številne druge notranje rezerve, ki so jih nakazali s svojim stabilizacijskim progra-

mom. Menda jim je računalnik izračunal, da bodo z vsemi temi ukrepi negativni saldo za polovico zmanjšali. Seveda pa je za stanje v MI potrebno pokazati tudi na objektivne okoliščine. Ker na domačem tržišču ni dovolj surovin, so bili prisiljeni kupovati živino na Hrvaškem, kjer so plačevali višje cene. Stroške pa so precej povečali tudi prevozni stroški. Po drugi strani pa so s pomurskega območja odvažali živino kupci od drugod. Samo z območja KZ v Murski So-

boti so menda odpeljali 8 tisoč svinj, ker so dražje plačali kot domači kupci. Domači kupci so namreč vezani na ceno, ki je bila dogovorjena v živinorejski poslovni skupnosti.

Težave Mesne industrije iz M. Sobotice torej niso samo njene, temveč nas vseh, zlasti pa kmetijskih proizvajalcev. Tako družbena gospodarstva kot zasebni kmetje bodo morali povečati stalež živine, da bi tako zagotovili dovolj surovin za potrebe mesne industrije doma.

Murska Sobotica

Delavec naj bo resnično nosilec planiranja

O osnutku družbenega plana občine Murska Sobotica za srednjeročno obdobje 1981—1985, ki je prav zdaj v široki javni razpravi, so spregovorili tudi člani občinskega sveta zveze sindikatov. Mnenja so, da je v nekaterih poglavjih omenjeni dokument še preveč splošen in načelen, zato bi naj v tej fazi razprav uskladjili in konkretizirali posamezne zadeve. Zlasti

pa v zvezi s tistim delom osnutka srednjeročnega plana, kjer je poudarjena nujnost po prestrukturiranju gospodarstva v mursko-soboški občini in uvažanja kvaliteten dejavnikov gospodarstva. S tem vprašanjem je namreč, na kar se posebej opozarjajo, tesno povezana politika investiranja, zato je treba zlasti natančno določiti, katere investicije bodo

Popraviiti bo potrebno tudi prodajne cene mesa, vendar te morajo biti realne, da ne bodo preveč prizadele občane z nizjimi osebnimi dohodki. Sredstva za kompenzacije pa naj bi se zbirala v občini ali republiki ter postala sklad za intervencije. Ne nazadnje bo treba tudi urediti dohodkovna razmerja med rejci živine, predelovalno industrijo in potrošnje. Bolj kot doslej pa bo moralo zaživeti tudi sodelovanje s posameznimi interesnimi skupnostmi za oskrbo mest. Š. SOBOČAN

LEDAVA

Dogovor o tekmovanju sprejet

Na seji akcijskega odbora za pripravo in izvedbo tekmovanja v aktivnostih ljudske obrambe in družbene samozastite pri občinski konferenci SZDL Lendava so se o pripravah na tekmovanje, ki morajo biti v vseh osnovnih šolah in šolskem kovinarskem centru Lendava. Osnovno tekmovanje bo

potekalo v šolah, lahko pa je povezano tudi s krajevnimi skupnostmi. Letošnje dogovorjene teme so: narodna zaščita, protikolepna obramba, protidesantna obramba; stalne teme pa so: program prve pomoči, pohod po obeležjih NOB ter aktivnosti ob naravnih in drugih nesrečah. Akcijski odbor bo pripravil še program orientacijskega pohoda, kjer bo potrebno pokazati znanje iz orientacije, topografije, streljanja ter spretosti s področja družbene samozastite. Najboljše šolske ekipe bodo tekmovale v občinskem merilu, zmagovalne ekipe pa še na regionalnem in republiškem tekmovanju. Sodeč po podobnem tekmovanju v lanskem letu, so mladi z veseljem sprejeli tovrstno tekmovanje, ki je seveda pomemben dejavnik pri krepitevi ljudskega odpora in družbene samozastite.

Jani D.

GORNJA RADGONA

Pred drugim centrom v Pomurju

Minuli četrtek se je v Gornji Radgoni sestala skupščina občinske skupnosti socialnega skrbstva. Delegati zborov izvajalcev in uporabnikov so v živahni in tvorini razpravi sprejeli številne pomembne dokumente. Med njimi kave omeniti program skupnosti za leto 1981 s poudarkom na že uveljavljenih oblikah socialnega skrbstva in varstva, kot so dodeljevanje družbenih denarnih pomoči, skrbništvo, rejništvo, zavodsko varstvo in druge, in oceno o družbenoekonomski upravičenosti ustanovitve centra za socialno delo, ki so jo delegati tudi sprejeli. V Pomurju bo to že drugi center za socialno delo, kajti v Murski Soboti imajo že ustanovljeno, kmalu pa ga nameravajo ustanoviti tudi v Lendavi in Lutomeru.

M. Jerše

B. Zunc

ŠPORT

ŠAH

Cigan in Čavuzičeva — republiška prvaka

Dva pomurska mlada šahista — Štefan Cigan iz Murske Sobotice in Brigita Čavuzič iz Gornje Radgone — sta dosegla izreden uspeh na nedavnem republiškem prvenstvu v šahu na Vrhniki. V konkurenci najboljših slovenskih pionirjev sta zasedla prvi mesti, kar dokazuje njun velik napredek. Štefan Cigan je v konkurenci 22 pionirjev potrdil lanske letošnje naslove. Skupno je zbral 7,5 točke, drugič je bil Čavuzič iz Vrhnike s 7 točkami. Med 20 pionirkami pa je Čavuzičeva dosegla prav tako 7,5 točk. Kobetova iz Starega trga pa 7 točk. Oba sta prejela pokal, diplomu in praktično knjižno nagrado.

Velik uspeh Cigana in Čavuzičeve bo brez dvoma še večja spodbuda za razmah šahovske igre v Pomurju.

M. Jerše

V VODSTVU D. HARI

Začelo se je letošnje prvenstvo šahovskega društva Radenska iz Murske Sobotice, na katerem sodeluje 16 šahistov — med njimi 4 mojstrski kandidati, 6 prvokategornikov in 6 drugokategornikov. Norma za naslov mojstrskega kandidata je 12 točk, za prvokategornika pa 8 točk.

Pomembnejši izidi: 1. kolo: Kuhar—Kos A. 0:1, B. Hari—Benko 1:0, D. Hari—I. Kos 1:0, Jerše—Cigan 0:1, Režonja—Sonnenschein remi. 2. kolo: D. Hari—Benko 1:0, A. Kos—B. Hari remi, Režonja—I. Kos remi, B. Kovač—Jerše 0:1, Kelemen—Gabor remi.

Po dveh kolicah je v vodstvu Danilo Hari z dvema točkama, Alojz Kos Bogdan Hari iz Kelemen so zbrali 1,5 točke, Gabor, Škalič, Jerše, Režonja, Sonnenschein, Kovač in Cigan (partija manj) pa imajo po točko. Tekmovanje poteka ob torkih in petkih v klubskih prostorih soboške Diane.

M. Jerše

OBČNI ZBOR RK BELTINKA

VZGOJA LASTNEGA KADRA

Na letnem občnem zboru rokometnega kluba Beltinka iz Beltincev so ugotovili, da je klub v preteklem letu kljub nekaterim težavam, ki jih pestijo, dosegel zadovoljive rezultate. Zlasti je uspešno nastopala ženska ekipa v drugi republiški ligi — vzhod, kjer je po jesenskem delu na petem mestu. V svojih vrstah pa imajo tudi odlično strelko Gjerkišev, ki je dosegla 63 golov in je najboljša strelka lige. Moška ekipa je v prejšnji sezoni osvojila drugo mesto v pomurski ligi, medtem ko so v jesenskem delu nastopili s povsem pomlajeno ekipo, od katere pa ni bilo moč pričakovati vidnejših rezultatov. Klub vsako leto organizira tudi turnir za memorial Petra Klepeca. Sodelujejo pa tudi s klubi iz sosednje Avstrije in Madžarske.

Dogovorili so se, da bodo v prihodnje posebno skrb namenili vzgoji lastnega kadra, in to s sodelovanjem s SSD na osnovni šoli v Beltincih, skrbeli pa bodo tudi za strokovni kader, ki jim primanjkuje. Letos tudi nameravajo zgraditi ograjo na rokometnem igrišču. Še naprej se bodo vključevali v razne akcije v KS in sodelovali z združenim delom, ki jim pomaga, kar še posebej velja za Beltinko. Rokometni klub Beltinka uspešno vodi predsednik Marko Genda.

PRVO MESTO ŠTUDENTU

Športno društvo Mura iz Murske Sobotice, ki letos praznuje 5-letnico delovanja, je organiziralo turnir v malem nogometu pod pokroviteljstvom tovarne Mura, Sportskih novosti in Jasse. Na turnirju je sodelovalo rekordno število ekip, in sicer kar 37. Največ uspeha so imeli nogometaši Študenta, ki so osvojili prvo mesto. Polfinalni srečanja sta se končali takole: Študent—Elektro-Rogič (Lj) 4:3 in Sportske novosti—Slovan 3:0. Finalna tekma med Študentom in Sportskimi novostmi pa se je v regularnem času končala neodločeno 2:2. Po streljanju kazenskih strelav so bili boljši študentje. Prvih osem ekip je prejelo praktične nagrade.

N. Šošarič

Dobri rezultati TVD Partizan

Na minulem občnem zboru TVD Partizan Cven so pregledali delo preteklega leta in sprejeli razvojni program za 1981. leto. Z dosedanjim delom v TDV Partizan so lahko na Cvenu prav gotovo zadovoljni. Največ uspeha so imeli v odbojki, kjer moška in ženska ekipa nastopata v Pomurski ligi. Moški so po jesenskem delu na tretjem, ženske pa premočno na prvem mestu. Sicer pa v zadnjem času vse več pozornosti namenjajo množičnim akcijam (trim, kolesarjenje ipd.). Zadovoljivi rezultati so bili doseženi tudi v malem nogometu, namiznem tenisu in košarki. Nekoliko manj pa so lahko zadovoljni z razvojem orodne telovadbe, saj je zanimanje pri mladini v zadnjih nekaj letih precej upadlo. Glede na izredno bogato tradicijo tega športa, so navzoči sklenili, da bodo ponovno poživili delo na tem področju in že v tem letu pričeli z vadbo najmlajših.

N. Šošarič

OBČ. NAM. TEN. LIGA LJUTOMER

Branoslavci občinski prvak

Odigrano je bilo zadnje kolo v občinski namiznoteniški ligi Lutomer. Naslov občinskega prvaka je pripadel ekipi Branoslavci, ki je doživela le en sam poraz. Za ekipo Branoslavci so igrali: Stanko Novak, Drago Krznar, Miran Čeh.

Rezultati zadnjega kola: Partizan : Grlava 5:1, Cven : Branoslavci 1:5 in Kamenščak : Cezanjeveci 5:4. Branoslavci 10 9 1 47:25 18 Kamenščak 10 8 2 47:30 16 Partizan 10 6 4 41:30 12 Grlava 10 4 6 38:37 8 Cezanjeveci 10 2 8 27:46 4 Cven 10 1 9 16:48 2 T. Ficko

MALI NOGOMET

VEČ DISCIPLINE

Predstavniki nogometnih moštev, ki sodelujejo v občinski rekreacijski ligi M. Sobotica v malem nogometu, so ocenjevali dosedanje delo in se dogovarjali o aktivnosti v prihodnje. Posebej so poudarili, da je v prihodnje potrebno več discipline, usposobiti pa bodo morali tudi več sodnikov, ki jih sedaj primanjkuje. Zato vabijo vse, ki imajo veselje, da se odzovejo pozivu. Ta vrsta športne rekreacije je namreč v zadnjih letih dosegla velik razmah.

fk

ODBOJKA — OBČ. LIGA MS

PRVI PORAZ OVIZA

V nadaljevanju tekmovanja v občinski rekreacijski odbojkarški ligi Murska Sobotica so bili doseženi naslednji rezultati: Bakovci : Lipovci 3:0, Bogojina : Beltinci 2:3, Tišina : OVIZ 0:3, Panonija : Veterani 0:3 in Panonija : OVIZ 3:1.

OVIZ	7 6 1 19:7	12
Beltinci	7 6 1 19:9	12
Veterani	6 4 2 12:6	8
Panonija	6 4 2 14:9	8
Bakovci	6 3 3 13:10	6
Bogojina	6 2 4 9:15	4
Tišina	6 0 6 5:18	0
Lipovci	6 0 6 1:18	0

LEDAVA

Ocena prehojene samoupravne poti

Kritična ocena dosedanjega delovanja vseh samoupravnih struktur v družbeno-političnem in gospodarskem razvoju lendavske občine naj bi bila osnovni moto priprav na 3. kongres samoupraviteljev Jugoslavije, so med drugim dejali na seji občinskega sveta zveze sindikatov v Lendavi. Gre torej za izredno široko družbeno-politično dejavnost, ki naj v pripravah na kongres pospeši razvoj v vseh okoljih. V lendavski občini naj bi posebej pretehtali, kako daleč smo pri delitvi dohodka po delu in rezultatih dela, kako je z združevanjem dela in sredstev, svobodno menjavo dela, kako uveljavljamo kolektivno vodenje in odgovornost itd. Vprašanj, ki bodo terjala odgovore na vseh razpravah, v osnovnih organizacijah sindikata, krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ali v samoupravnih interesnih skupnostih, je veliko, zato bo potrebno razprave dobro zastaviti, v njih pa naj bi prišle do veljave predvsem mnenja in pobude delavcev v združenem delu. Nekatere naloge v pripravah na kongres bodo prevzele tudi družbeno-politične organizacije, zveza komunistov in SZDL. V tej široki družbeno-politični akciji pa bo našla mesto tudi mladina. Občinski svet zveze sindikatov Lendava bo zagotovil tudi ustrezno pomoč osnovnim organizacijam, aktiviral bo delovanje kluba samoupraviteljev in organiziral številne posvete, problemske razgovore, okrogle mize ter ljudske sestanke.

Jani D.

Nekatera vprašanja vloge in delovanja zveze komunistov v političnem sistemu

V tem obdobju se tudi pomurski komunisti intenzivno pripravljamo na kongres samoupravljalcev, na nove kongrese Zveze komunistov in na programsko-volilne seje občinskih konferenc. Vse to nas spodbuja, da poglobljeno in temeljito, predvsem pa kritično ocenimo položaj, delovanje in vlogo zveze komunistov v naši družbi, še posebej pa uresničevanje vloge ZK v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Nekatera razmišljanja o tej temi naj služijo našim prizadevanjem, da ob skupnih naporih vseh delovnih ljudi za boljše delo, za višjo produktivnost, racionalnejše gospodarjenje in stabilizacijo, ki je v zadnjem času gotovo najpogostejše izrečena beseda, ne zanemarimo, da je ta bitka za stabilizacijo hkrati naša razredna globoko samoupravna bitka, ki zadeva in zahteva nadaljnji razvoj političnega sistema samoupravljanja, nadaljnjo demokratizacijo odločanja v praksi v sleherni celici naše družbe.

1. NEKAJ O POLITIČNEM SISTEMU SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

V Smereh razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja je tovariš Edvard Kardelj zapisal globoko in v zadnjih letih pogosto citirano misel: »Sreče človeku ne more dati niti država niti sistem niti politična partija. Srečo si lahko človek ustvari samo sam. Avantgardne sile socializma in socialistična družba imajo potemtakem lahko samo en cilj — da glede na možnosti danega zgodovinskega trenutka ustvarjajo razmere, v katerih bo človek kar najbolj svoboden pri takšnem osebnem izražanju in ustvarjanju, da bo lahko — na podlagi družbene lastnine proizvodnih sredstev — svobodno delal in ustvarjal za svojo srečo. To je samoupravljanje.« Nesporno je to temeljni cilj vsakega demokratičnega naprednega političnega sistema in subjektivnih sil, razumljivo tudi avantgarde zveze komunistov, kar v vsakem primeru za naše socialistično samoupravljanje in zveze komunistov znotraj njega upravičeno trdimo.

Celotno delovanje političnega sistema in vlogo zveze komunistov ter vseh subjektivnih sil usmerjamo tako, da je delovni človek subjekt, da je sam skupaj z drugimi delovnimi ljudmi v takšnem položaju, da s svojo samoupravljalno idejnopolitično prakso in z delom zadovoljuje svoje potrebe in interese. Pri tem pa seveda ne smemo sreče pojmovati ozko, ločeno od ljudi, ampak je treba na srečo gledati predvsem skozi srečo vseh ljudi, ki skupaj živimo in delamo — saj sreča nas ne bi smela biti nesreča drugih. Iz te Kardeljeve misli pa izhaja pomembna ugotovitev, da se sreča veže na to, da smo delovni ljudje sami gospodarji svoje lastne usode, pogojev in rezultatov dela, ter še posebej dejstvo, da ne more biti sreče brez družbene lastnine proizvodnih sredstev, brez samoupravljanja, brez vloge subjektivnega faktorja in torej tudi ne brez avantgardnih sil družbene zavesti — na čelu z zvezo komunistov.

V Jugoslaviji smo zakorčili v 31. leto samoupravljanja, te naše izvirne poti izgradnje socializma na poti osvoboditve dela in delovnega človeka, ki se je potrdilo in uveljavilo kot edina alternativa, kot način življenja od najmanjše celice združenega dela, krajevne skupnosti, gospodarske, kulturne ali znanstvene ustanove do občine, republike in federacije ter mednarodnih odnosov. Kljub mnogim notranjim protislovjem, dejstvu, da smo še daleč od Marxove misli, da se carstvo svobode za-

čenja onstran carstva nujnosti, smo dosegli še veliko in smo že razbili razredne ovire izkoriščanja človeka po človeku. Seveda pa osvoboditev dela ne pomeni samo ukinitve razredne eksploatacije dela, temveč tudi odpravo takega dela, ki ga pogojuje samo materialna nujna, ki ga doživlja človek zgolj kot sredstvo za uresničitev svojih potreb, ne pa kot cilj, kot smisel svojega življenja. A samo takšno delo lahko človeka v resnici notranje zadovoljuje, razvija vse njegove ustvarjalne sposobnosti, ga osrečuje, osmišlja njegovo življenje in ga osvobaja. Zato je na tej poti k osvoboditvi dela ena najtežjih ovir odtrganost delavca od njegovega vpliva na celotno družbeno produkcijsko verigo, zoževanje njegove aktivnosti zgolj na njegovo delavno mesto brez vpogleda v celotni produkcijski proces in pomembnejšega vpliva na celotno gospodarjenje, dohodkovne odnose ipd., kot je bilo ugotovljeno na 8. seji CK ZKS.

Ne glede na nekatere slabosti pa je »pomembno, da vidijo naši delovni ljudje svojo prihodnost samo v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, v njegovem utrjevanju, nadaljnjem vsestranskem razvoju ter uveljavitvi na vseh področjih družbenega dela in življenja« je dejal tovariš Popit na 5. seji CK ZKS.

2. VLOGA DRUŽBENO-POLITIČNIH ORGANIZACIJ

Tako v teoriji, kot praksi razvoja in izgradnje socializma in samoupravljanja v Jugoslaviji je delavski razred temeljni zgodovinski subjekt, nosilec oblasti in celotne družbene preobrazbe. To izhaja iz usmeritev klasikov marksizma, saj je Marx ugotavljal, da je osvoboditev delavskega razreda lahko le delo tega razreda samega. Lenin pa poudarjal, da je izgradnja socializma lahko le rezultat aktivnosti delavskega razreda in milijonov delovnih ljudi, pri čemer jih ne more zamenjati niti njihova lastna avantgarda.

Hkrati pa takšen politični sistem socialističnega samoupravljanja, v katerem je delovni človek subjekt in aktivni nosilec odločanja o vseh družbenih zadevah, sam gospodar pogojev svojega dela in dohodka in kovač svoje sreče, zahteva ustrezno vlogo subjektivnih sil, razumljivo v smislu Kardeljeve opredelitve — torej specifično vlogo vseh družbenopolitičnih organizacij z zvezo komunistov na čelu, družbenih organizacij, društev in združenj združenih v SZDL kot enotni fronti organiziranih socialističnih sil, pa tudi za vlogo državnih in samoupravnih organov, za vlogo znanosti in drugih oblik idejnega in strokovnega ustvarjanja kot

seveda tudi za spontano socialistično zavest, iniciativo in akcijo ljudi v našem političnem sistemu.

Potemtakem se družbenopolitične organizacije in še zlasti Zveza komunistov morajo razvijati kot notranja idejnopolitična in moralna sila samoupravljanja in političnega sistema v celoti — biti morajo nosilke najnaprednejših idej in prakse. Njihove vloge v procesu oblikovanja in povezovanja interesov še razumljivo ni mogoče nadomestiti.

Družbenopolitične organizacije so z ustavo iz leta 1974 postale tudi normativno konstitutivni element političnega sistema, njegov del, ki ima specifične funkcije in naloge. Njegova dejanska politična vloga v samoupravi in politični strukturi pa pogosto seveda zaostaja za institucionalno normativnimi določili. Inercija stare prakse, samostojno odločanje v imenu delovnih ljudi, pojavi političnega paternalističnega odnosa do samoupravnih organov ne kažejo le na napačno razumljeno bistvo samoupravne demokracije, ampak tudi na pojave birokratizma v teh organizacijah... Družbenopolitične organizacije kot sestavni del političnega sistema izražajo vsaka zase del posebnih in splošnih interesov delovnih ljudi, vsaka zase je samostojna in enakopravna z drugimi. Toda to ne pomeni, da so v celoti popolnoma neodvisne druge od druge in sistema kot celote. Afirmacija frontne vloge in organiziranosti socialistične zveze delovnih ljudi ni pomembna le za usklajeno delovanje družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev, ampak je tudi pomemben pogoj za dosledno uresničevanje ustavnih funkcij, ki jih morajo v političnem sistemu, v delegatskem sistemu in v procesih odločanja in sporazumevanja naspolh.

Potemtakem naše družbenopolitične organizacije niso in tudi ni treba, da bi bile volilna telesa boj za oblast, kakor so to politične stranke v parlamentarnem sistemu, ampak specifična oblika interesne organiziranosti delovnih ljudi in občanov na področju, kjer se ti interesi izražajo v obliki ideologije, politike, znanosti, splošnih družbenih interesov in podobno. Takšna njihova vloga je nujna zato, ker družba ni sestavljena samo iz množic parcialnih interesov, neposredno povezanih z življenjskimi, delovnimi, ustvarjalnimi in kulturnimi pogoji in težnjami človeka, ampak tudi iz celovite idejne, politične, znanstvene, kulturne in miselne nadstavbe sploh. Poleg tega je to tudi edina mogoča pot za neposredno povezovanje vodilnih idejnih in političnih sil družbe in posebno Zveze komunistov Jugoslavije z najširšimi delovnimi množicami. Prav od takšne neposredne povezanosti pa je tudi odvisna moč njihovega družbenega vpliva.

V teh mislih je v grobih črtah pojasnjena specifična vloga družbenopolitičnih organizacij v političnem sistemu samoupravljanja, v razmerah, ko politično, interesno in samoupravno organiziran delovni človek uresničuje svoje ustavne samoupravne pravice in si gradi lepše življenje.

(se nadaljuje)

Slabi odnosi terjajo povečano odgovornost

Seja komiteja občinske konference ZKS Lendava je bila tokrat v delovni organizaciji Gorenje—Varstroj Lendava, pa ne naključno, saj je bilo potrebno oceniti družbeno-politične in samoupravne razmere v delovni skupnosti splošnih služb, ki so, mimogrede rečeno, dokaj slabe. To sicer ni nobena novost, saj so to ugotovili na podobnem sestanku že v lanskem letu, vendar pa se položaj ni bistveno spremenil. Prepočasi se rešujejo problemi okrog organiziranosti skupnih služb, odnosi pa so se zapletli ob novi ocenitvi delovnih nalog, ki je naletela na številne pritožbe, o katerih je moral sklepati delavski svet. Prišlo je tudi do tega, da se direktor delovne organizacije ni strinjal s sklepi delavskega sveta. O upravičenosti ugovora bodo v kratkem razpravljali tudi delegati zbora združenega dela občinske

skupščine. Kot kaže, v delovni skupnosti skupnih služb vlada veliko nesoglasje, ki seveda pogojuje tudi slabo delo, tako da ga čedalje bolj upravičeno kritizirajo tudi delavci v drugih temeljnih organizacijah združenega dela. Čudno se zdi, da se vse to dogaja v delovni organizaciji, ki ne posluje slabo in ki je po številu zaposlenih največja v lendavski občini. Komunisti ne morejo biti zadovoljni tudi z uresničevanjem stabilizacijskih ukrepov, saj sami ugotavljajo, da so se denimo reprezentančni stroški lani povečali za 6 odstotkov, da se porabljenih sredstev za potovanja niso ustrezno zmanjšala v primerjavi z letom 1979. Delavci čedalje bolj opozarjajo tudi na dejstvo, da so nekatere službe že prevelike, oziroma da je preveč režije, ki povzroča večanje stroškov, ki jih noben trg ne prizna. Pozitiven premik pa so ven-

darle dosegli na področju stanovanjske problematike, ki je bila v prejšnjih letih dokaj pereča. Komisija, ki naj bi pripravila program ukrepov za boljše delovanje osnovne organizacije ZK v delovni skupnosti skupnih služb, ne bo mogla mimo tega, da čim prej zagotovijo boljše samoupravno organiziranost, da porazdelijo naloge in da se predvsem poveča odgovornost vseh članov ZK, še posebej vodilnih delavcev. Delavci namreč zahtevajo, naj so skupne službe tesno povezane z njimi, da jim bodo v korist, tako kot to zahteva interes njihove delovne organizacije. Osnovna organizacija bo morala odkrito spregovoriti o tistih članih, ki že nekajkrat niso prišli na sestanek in ki se tako ali drugače izmikajo delu in odgovornosti.

Jani D.

Program dela OK SZDL

Predsedstvo občinske konference SZDL Lendava je v letošnjem programu dela dalo največjo pozornost pripravi na volitve v letu 1982. Poleg tega pa bodo obravnavali še vrsto pomembnih vprašanj, med katerimi naj omenimo družbeno-politično izobraževanje, dejavnost na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozavesti, posebej pa akcijo NNPP. Občinska konferenca se bo vključila tudi v priprave na 3. kongres samoupravljalcev, saj bo sprožila razpravo o aktualnih na-

logah na področju nadaljnjega razvoja prostovoljnega dela delovnih ljudi in občanov v družbenih organizacijah in društvih. Posebno pozornost bodo posvetili tudi delovanju sindikatov v krajevnih skupnostih, stanovanjski politiki, komunalni dejavnosti, kmetijstvu, razvoju gospodarstva v občini in vsem drugim vprašanjem. Razpravljali so tudi o planih zaposlovanja v letošnjem letu ter ugotovili, da so zlasti plani organizacij združenega dela s področja gospodarstva nerealni, saj predvide-

vajo veliko hitrejšo rast zaposlovanja, kot jo določa občinska resolucija o družbeno-ekonomskem razvoju občine za letošnje leto. Opozorili so na to, da se vse preveč zaposluje v delovnih skupnostih skupnih služb kljub akciji za zmanjšanje družbene režije v občini. Da bi priprave na volitve potekale nemoteno, so na seji predsedstva sprejeli program dela volilne komisije, jo kadrovsko dopolnili in sprejeli poslovnik dela.

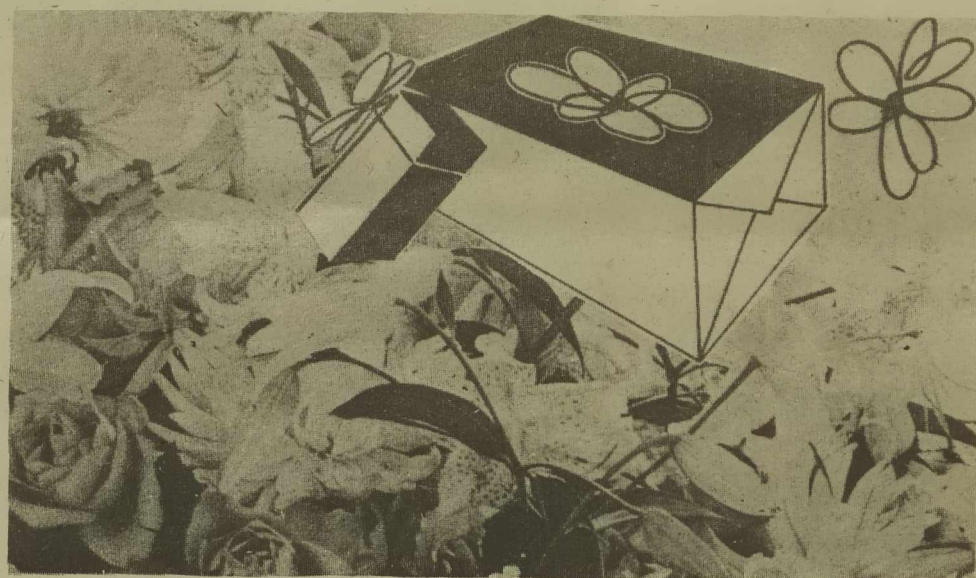
Jani D.

OBDARUJTE SVOJE NAJDRAŽJE!

Mercator - Sloga

GORNJA RADGONA

čestita vsem občankam ob 8. marcu in se jim zahvaljuje za zaupanje

Obiščite poslovalnice Sloge, kjer vam nudijo primerna darila in vse ostalo, kar je potrebno za vaš dom!

Društvena vnema Pomurcev

Da imamo v Pomurju ustanovljenih, točneje rečeno registriranih pri vseh štirih občinskih upravnih organih za notranje zadeve, kar 718 družbenih organizacij in društev, vključno z občinskimi zvezami, medobčinskimi koordinacijskimi odbori in sveti, je komajda kdo slutil. Nemara je lahko zgolj ugibal, da je vanje vključenih blizu 70.000 delovnih ljudi in občanov ali nekaj nad polovica vseh prebivalcev tega dela severozahodne Slovenije. Prav gotovo je to zavidljiva armada aktivistov, ki v mnogočem bogati vsakdan delovnega človeka in občana. Razlog za okroglo mizo v uredništvu Vestnika je tedaj na dlani, povod pa je bila bližnja problemska konferenca republiške konference SZDL, kjer bo govor o aktualnih nalogah na področju nadaljnjega razvoja prostovoljnega združevanja delovnih ljudi in občanov v društvi in družbenih organizacijah v SR Sloveniji. Našemu povabilu so se odzvali: Ladislav Pojbič, predsednik pomurskega društva za varstvo okolja, Alojz Avguštin, predsednik občinskega odbora Rdečega križa Lendava, Ludvik Zelko, predsednik športnega društva Pomurje, Janez Mataj, sekretar aerokluba iz Murske Sobote, Milan Zrinski, tajnik kulturno-umetniškega društva iz Belčinec, Janko Kralj, predsednik izvršnega odbora zveze lovskih druščin iz Gornje Radgone, Mitja Senčar, predsednik društva kmetijskih inženirjev in tehnikov iz Ljutomera, Franc Rajnar, predsednik konjeniškega kluba iz Ljutomera, Anton Kampuš, predsednik gasilskega društva iz krajevne skupnosti Spodnja Ščavnica v občini Gornja Radgona in dr. Štefan Gruškovnjak, predsednik pomurskega društva za boj proti raku. Prizadevali smo si spregovoriti brez dlake na jeziku, brez zadržkov in sprenevedanj, predvsem pa razkriti ne le uspehe in hvalevredne pobude, temveč tudi poseči v žgoče in odprte dileme, probleme in vprašanja. To vodilo nas je seveda primoralo, da smo obširna, a dokaj poglobljena razmišljanja in komentarje udeležencev okrogle mize kolikor mogoče strnili in vam tako ponujamo zgoščene prispevke, h katerim se bomo seveda v prihodnje še vračali.

mozašiti in za bodoče voznike motornih vozil — socialnega skrbstva (pomoč ostarelim občanom in pripravljanje že utečenih tednov starejših občanov, odnosi starejši-mladi in podobno), krvodajalstvo in še bi lahko naštevati. Pri financiranju svoje dejavnosti že prehajajo v dejansko svobodno menjavi dela s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, zlati za vzgojo in izobraževanje. Sploh pa si bodo prizadevali, da bodo finančne stroške pokrivali na podlagi samoupravnih sporazumov in manj dogovorov kot je bila praksa doslej.

Pri kadrih so si v zadnjih dveh letih nekoliko opomogli, saj so že v precejšnji meri uspeli pomladiti svoje vrste. Avgust Avguštin je naglasil, da še posebej po krajevnih oziroma vaških odborih. Je pa zato v teh okoliščinah toliko bolj prisoten prostorski problem, ki bi se ga dalo rešiti v sodelovanju z gasilci, ki imajo na voljo — vsaj v nekaterih krajevnih in vaških skupnostih — gasilske domove. »Tudi za nas bi morala biti vrata gasilskih domov odprta.« je dejal Avguštin.

Za omizjem okrogle mize Vestnika o družbenih organizacijah in društvi v Pomurju tudi kritičnih in polemčnih tonov ni manjkalo.

skupine čedalje manj sredstev in se bodo morali občani potemtakem sami financirati ali točneje rečeno: več prispevati.

Večino dela v društvu opravljajo člani neprofesionalno in le v redkih primerih se jih tudi nagradjuje.

Profesionalci so le v Zvezi kulturnih organizacij — povezuje kar 121 društev, od katerih vsa niso registrirana oziroma gre za šolska športna in podobna društva — in po zagotovilih Zelka dokaj dobro opravljajo svoje naloge. Tudi meddruštvena povezava je občutna.

Globoke tradicije murskoboškega aerokluba

Njegovi začetki segajo v leto 1939, ko je bila v Murski Soboti ustanovljena prva jadralna skupina, ki jo je vodil Evgen Kardoš. Ob tej

pohvalil Janez Mataj, pa naj gre za jadralce, padalce ali pilote. Prve vidnejše rezultate so pravzaprav zabeležili že leta 1953, po tem letu pa so se kar redno vrstili, ne le v državnem, temveč celo svetovnem merilu. Posebej so se izkazali padalci, ti pa zato,

pretežno mladi in treba je povedati — je z zadovoljstvom menil Milan Zrinski — da se kar dobro znajdejo.

Med poglavitne vire sodi dotacija občinske kulturne skupnosti Murska Sobota, predvsem glede vsakoletnega festivala, pomagajo pa si

OKROGLA MIZA VESTNIKA

ker je posredi cenejša zvrst športa in je težišče dejavnosti aerokluba prav na njej. Klub ima na voljo 7 jadralnih letal, 4 motorna letala in večje število sodobnih padal. V kratkem pričakujejo avtokombi, za katerega bodo stroške pokrili s sredstvi, pridobljenimi v okviru lastne dejavnosti.

»Aeroklub gotovo ni namenjen sam sebi.« je podčrtal Mataj. »temveč širši družbeni skupnosti. Kaj, ko bi nas krajevne skupnosti, šole in delovne organizacije pritegnile — vsaj pogosteje kot doslej — k obrambnim dnevom in podobnim obrambno-varnostnim manifestacijam, saj bi ob takih prilikah radi volje pokazali, kaj znamo in v kolikšni meri smo usposobljeni. Saj smo vendar tudi mi pomemben člen v sistemu SLO in družbene samozaščite.« je polemično sklenil svoje razmišljanje Mataj.

Festival — gordijski vozil KUD Beltinci

Tudi kulturno-umetniško društvo iz Belčinec se ponša z že kar častljivo dobo obstoja. Ustanovitev folklorne skupine namreč sega v predvojni čas, v leto 1938. Z leti se je seveda pomnižila in danes so krajani prav ponosni na sekcije tega društva. Te so: knjižnica s čitalnico, dramsko-recitacijska skupina, moški pevski zbor, tamburaški ansambel, literarna (nova!) in likovna sekcija, zlasti pa velja omeniti folklorno sekcijo, ki je zaslovela domala že po vsej državi.

Društvo združuje kaki 100 aktivnih članov, posebej očitni premiki članstva pa so v folklorni skupini, kar je po svoje tudi razumljivo. Ob tem velja spomniti na pravilo, da so ravno originalne folklorne skupine, kakršna beltinska nedvomno je, toliko kvalitetnejše, kolikor starejše članstvo združuje. Sicer pa je vodstveni kader v izvršnem odboru društva

tudi s sredstvi od vstopnin, lastnimi prispevki in verjetno bi se še kaj našlo. Celotno dejavnost opravljajo neprofesionalno. V zadnjih dveh letih so zabeležili kakih 100 prireditvev (proslav, folklornih revij, literarnih večerov), razvili pa tudi meddruštveno povezovanje, predvsem z izmenjavanjem gostovanj posameznih skupin. Kdaj pa kdaj si privoščijo — če bi temu sploh smeli tako reči — tudi gostovanje katere od poklicnih gledaliških skupin, da vsaj malce popestrijo sicer pestro kulturno ponudbo. Prav v zadnjem času se ukvarjajo s tako imenovanim 90 minutnim skupnim programom, v katerega so vključene pevska, glasbena, folklorna in druge dejavnosti in bo tudi znatno cenejši, kot so sicer posamezni nastopi.

V KUD Beltinci pa jasno da niso brez problemov. Najprej je to prostorska stiska, saj so doslej prireditve organizirali v stari kino dvorani, ki pa je že odslužila, takoj za tem ali pa nemara že pred tem pa je žgoč problem — festival. Prvo tegobo so začasno rešili s pomočjo šole, kjer imajo zasilno urejene prostore, druga pa je povsem odprta.

Beltinski festival — lani je bil že deseti po vrsti — so namreč člani KUD začeli na lastno pest, toda sčasoma je prireditve, na kateri se je zbralo tudi po 5 in več tisoč obiskovalcev, krepko preseglja svoje okvire. »Sami mu preprosto nismo več kos. Ne organizacijsko in ne finančno. Povezali smo se že z občinskimi in republiškimi dejavniki, vendar se stvari še vedno niso premaknile. Mi smo skratka storili dovolj, na potezi so drugi. Saj vemo, kdo je to.« je poudaril Milan Zrinski.

Boj proti raku in boleznim dojk

Pomursko društvo za boj proti raku ima izjemno zah-

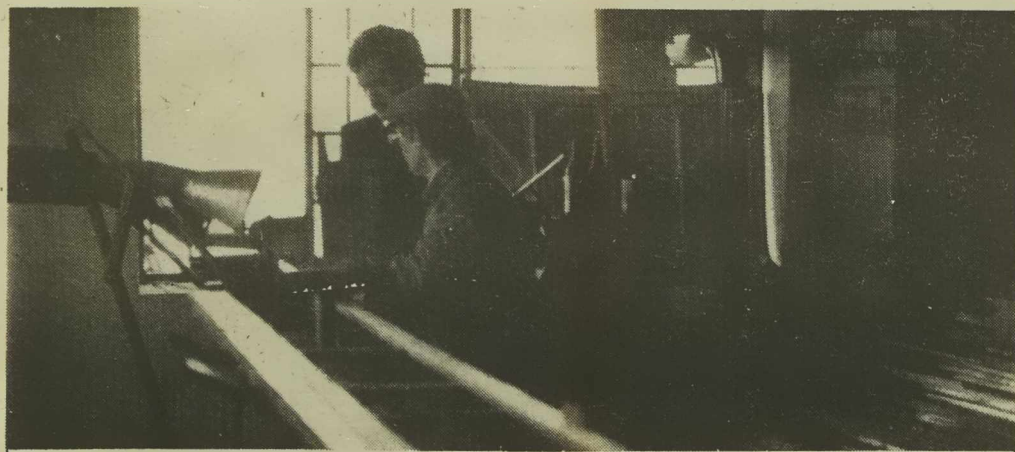
„Ohranimo našo deželo čisto!“

Zdi se kot poceni parola, toda kaj hitro se prepričamo, da v svojem ironično-dramatičnem prizvoku skriva sila resen, mobilizacijski poziv za vse delovne ljudi in občane, je naglasil Ladislav Pojbič. Organizacija za varstvo okolja, ki obstaja sicer že osem let — najprej kot skupnost, dobri dve leti pa kot društvo — združuje predstavnike iz vseh štirih občin Pomurja, deluje pa povsem prostovoljno, na solidarnostni osnovi. Nekaj pomoči mišljena je materialna pomoč — dobiva iz občinskih upravnih organov, za kakšne večje akcije pa tako ni denarja, sicer pa ga — resnici na ljubo — tudi ni zahtevala. Poprej se je veliko ukvarjala s problematiko oskrbe pomurskega prebivalstva s pitno vodo, v zadnjem času pa se posebej napreza pri zbiranju sekundarnih surovin oziroma organiziranju tovrstnih aktivnosti. Tako za letošnji april načrtujejo pospešeno akcijo na področju varovanja neposrednega delovnega in življenjskega okolja: k čemur nameravajo pritegniti poleg mladine še lovce, ribiče, organizacijo Rdečega križa in skratka vse dejavnike, ki lahko kakorkoli pomagajo. Geslo bo: Ohranimo našo deželo čisto.

Na vprašanje, v kolikšni meri upoštevamo področje varstva okolja v letnih in srednjeročnih planskih aktih, je Pojbič menil, da je še preskopo obdelano, čeprav je sicer vtakano v domala sleherni dejavnosti. Saj o koristnosti zbiranja odpadnih surovin sploh ne kaže izgubljati besed, posebej v sedanjih, zaostrenih gospodarskih razmerah, Pomurje bi lahko prav z načrtnim in organiziranim zbiranjem starega papirja, železa, tekstila, nenazadnje pa tudi steklenic in seveda vrste drugih odpadkov, veliko prispevalo h gospodarski stabilizaciji.

Rdeči križ v svobodni menjavi dela

Uspehi lendavskega občinskega odbora Rdečega križa so po mnenju njegovega predsednika, Alojza Avguština prav zavidanja vredni. Je ena od najbolj množičnih družbenih organizacij v občini, z registriranimi 32 osnovnimi krajevnimi organizacijami in 10 aktivni na osnovnih šolah. Vanjo je vključenih okrog 5000 občanov, ne le po krajevnih skupnostih, temveč tudi organizacijah združe-

Preden bo letalec ali padalec murskoboškega aerokluba poletel oziroma skočil, se mora poskusiti tudi v proizvodnji.

nega dela, jasno pa, da mladih v srednjih in poklicnih šolah.

Ena od pomembnih programskih nalog je prav čiščenje okolja in hkrati iskanje drugih poti za sodelovanje z odgovornimi za varstvo okolja. Samo lani so v številnih akcijah zbrali 4,5 ton starega papirja, 1,7 ton odpadnega materiala (tekstil ipd.), 2,3 toni uporabnih oblačil (delno so jih razdelili, delno uskladiščili) in še vrsto drugih surovin. Prav zdaj načrtno zbirajo steklenice za delovno organizacijo Radenska iz Radencec.

V tej organizaciji pa imajo razvite še številne druge organizirane oblike delovanja. Velja omeniti izobraževanje in usposabljanje, zlasti glede nudenja prve pomoči — v okviru SLO in družbene sa-

Otipljivi rezultati športnega društva Pomurje

Pripisati jih gre dejstvu, da so pred šestimi leti združili številne klube v enovito društvo, v katerega je sicer vključenih 8 različnih nosilcev dela. »Smo med največjimi v regiji, vsaj med tistimi društvi, ki se ukvarjajo s telesno kulturo. Dosegli smo pomembne premike v razvijanju in krepitvi samouprave, pomlajevanju kadra, opravljanju določenih administrativnih poslov in še kje.« se je razgovoril Ludvik

Zelko. S tem, da so se združili, so tudi popestrili ponudbo in jo preko prirejanja najrazličnejših tekmovanj, akcij in prireditvev približali najširšemu krogu občanov.

»Docela pa ostaja odprto vprašanje, kako vključiti v telesno-kulturno aktivnost tiste delovne ljudi in občane, ki so izpadli iz procesa selektivnega športa, se pravi, da nimajo možnosti za aktivno ukvarjanje s športom. Denimo zaradi zmanjšanih sposobnosti. Tem namreč preostane le individualna športno-rekreativna dejavnost, za katero je vse manj nosilcev.« je v pereč problem dregnil Zelko.

V nadaljevanju je opozoril na problem kriterijev, ki so žal taki, da sčasoma odpade na športno-rekreativne

priiložnosti so pripravili prvo letalsko prireditev. Vojna vihra je zadušila nadaljnji razmah delovanja kluba oziroma skupine. Že leta 1946 pa so jo vnovič postavili na noge, in sicer v Gornji Radgoni z vzdevkom Mejaš, delovala pa je do leta 1948, ko je iz določenih razlogov ponovno zamrla. Prepričani, da bo tako bolje, so jo »prenesli« v Mursko Soboto.

Danes šteje aeroklub v Murski Soboti 120 članov, od tega jih kakih 80 tudi aktivno deluje. Razpolaga z dobro staro milijardo lastnih sredstev, ki jih je pridobil z lastno dejavnostjo, nekaj pa so primaknili delovni kolektivi in vojno letalstvo.

Doseženi uspehi aerokluba so zares zavidanja vredni, se je povsem upravičeno

doslej še ni skopnela

tevne in odgovorne naloge je poudaril dr. Gruškovnjak. Ustanovljeno je bilo leta 1972 in opravlja predvsem naslednje naloge: vzgoja in osveščanje ljudi za boj proti raku, usposabljanje zdravstvenih in pedagoških delavcev na tem področju, spodbujanje tovrstnega znanstveno-raziskovalnega dela, organiziranje posebnih akcij za preprečevanje in zgodnje odkrivanje rakastih obolenj, sodelovanje pri zbiranju sredstev za objekte, delovno opremo in druge materialne potrebe v boju proti raku, osebna pomoč prizadetim osebam in družinski članom, izdajanje ustreznih publikacij in obveščanje javnosti in sodelovanje s sorodnimi društvi, zavodi, družbenopolitičnimi skupnostmi in zamejstvom.

Pri svojem delu se ravna društvo po sprejetih smernicah in najnovejših znanstvenih dosežkih, z doslejšnjimi rezultati pa so lahko še kar zadovoljni. Lanskoletna akcija pod geslom Boj proti kanceru in s tem boj proti raku na dihalih je lepo uspela in nadejajo se, da se tudi letošnja ne bi smela iz-

družbene samozaščite, bi lahko na kratko povzeli misli Franca Rajnarja. Sicer pa se čedalje bolj uveljavlja tudi kot izvozno »blago«, bi lahko še dodali. Tega se še posebej dobro zavedajo v ljubotemskem konjeniškem klubu, ki bo prihodnje leto slavil častitljiv jubilej — 110-letnico obstoja. V začetkih delovanja se je bil velik boj med nemškutarji in zavodnimi Slovenci, kasneje pa se je ta, da tako rečemo, narodnostni poudarek preobrazil v dvoje poslanstev, ki ga klub opravlja še danes: vzreja konj in športno uredništvo.

Klub šteje nekaj nad 300 članov in je dosegel vidne uspehe, tako v republiškem, zveznem in celo mednarodnem merilu, saj so lastniki vitkih kopitjačev pobrali vrsto lovorik in pobrali številna zavidanja vredna priznanja in pohvale. Kljub temu se ne morejo in ne morejo prebiti na prednostno mesto »finančnih« planov. Imajo sicer razvito lastno dejavnost — podobno kot aeroklub v Murski Soboti — vendar so sredstva primorani dobesedno pro-

»Letos bomo slavili 43-letnico obstoja društva, so pa v naši občini tudi taka društva, ki delujejo že 100 in več let. Združujemo 96 članov, pionirjev in mladincev, delovni pa so tudi podporni člani. Mirno bi torej lahko govorili o tradiciji gasilstva v tem delu Pomurja. Sicer pa v naše vrste vse bolj posega tudi civilna zaščita in sploh vsi mogoči dejavniki SLO in družbene samozaščite. Sicer pa bi moral biti vsak občan, vsaj v osnovi seznanjen s tem področjem, kajti ni treba posebej praviti, kakšno škodo so nam doslej prizadejali požari, ki jim tu in tam nismo bili kos prav zaradi premajhne usposobljenosti.«

V gasilskem društvu Spodnja Ščavnica dajejo velik poudarek preventivnemu delovanju. V ta namen organizirajo predavanja po šolah, tečaje, skupno delo z enotami civilne zaščite, propagandne aktivnosti in podobno. Ob tem tudi razvijajo športne in tekmovalne dejavnosti, saj je znano, da morajo biti člani dobro telesno pripravljani in izurjeni za posamezne hitre

hkrati krčita življenjski prostor divjadi. Vsi zakonski akti, med njimi posebej zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju z lovišči, ki že v osnovi ureja področje lovstva, kaj prida ne zaležejo, prav tako ne spoznanje, da je to področje posebnega družbenega pomena in del gospodarstva.

»Vse lepo zapisano se torej ne uresničuje, vendar bomo morali — naj bo tako ali drugače — tisto, kar je zajeto v lovno-gospodarske načrte za letošnje leto oziroma predvsem prihodnje srednjeročne, tudi v resnici izvajati.«

Finančnih, kadrovskih in prostorskih zagat v lovski družini v Gornji Radgoni — najbrž pa je tako tudi drugje — skorajda ne poznajo. Delo opravljajo povsem neprofesionalno, razvili so dokaj plodno sodelovanje z ribiči, krajevnimi konferencami SZDL, teritorialno obrambo, postajo milice, obmejnim vojaškimi enotami in številnimi drugimi dejavniki ne le po krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela, temveč tudi na ravni občine. Prirejajo strelska in športna tekmovanja z vključevanjem strelskih družin, enot teritorialne obrambe in nenazadnje drugih lovskih družin. Tudi za podmladek so zgledno poskrbeli, hkrati pa vse bolj uveljavljajo Titovo pobudo o kolektivnem delu, vodenju in odgovornosti. »Zlasti pa nam gre za to, da ohranimo stalež divjadi, vsaj na sedanji ravni,« je prizadevanje lovške družine in lovške zveze iz Gornje Radgone strnil Janko Kralj.

Prleška bratva — stranska in najvažnejša dejavnost

To je, kot je poudaril Mitja Senčar, največja letna kulturno-zabavna prireditev v občini Ljutomer, saj jim v društvu kmetijskih inženir-

marveč tudi — po smernicah iz republiške zveze — vpliva na kmetijsko proizvodnjo in kmetijsko politiko v občini, organizira strokovna predavanja in posvetovanja, predvsem za svoje člane — teh je kakih 80, zvečina kmetijskih strokovnjakov — in opravlja druge naloge. Mitja Senčar se je zavzel, da bi veljalo pri organiziranju predavanj in posvetovanj, spričo premajhnega odziva kmetijskih strokovnjakov, razmišljati o tematskih posvetih, skupaj s kolegi iz sosednjih občin.

Omenjeno društvo je v preteklosti pripravilo vrsto strokovnih potovanj po domovini in tujini, saj so med drugim obiskali Čehoslovaško, Poljsko, Sovjetsko zvezo, Švico in Avstrijo, v zadnjem letu pa, zaradi vsesplošnih stabilizacijskih prizadevanj potujejo predvsem po Jugoslaviji, nenačrtne tudi zato, da bi si nabrali določene koristne izkušnje. V društvu vse bolj uveljavljajo kolektivno delo in odgovornost, opravljajo vse naloge brezplačno in v svoje vrste sprejemajo tudi mlade kmetijske strokovnjake, ki so se pravkar vrnili iz šol.

Kako do razumnega koledarja prireditev?

Vprašanje, ki se nam je ob razgledu po posameznih družbenih organizacijah in društvih v Pomurju, predvsem pa spričo množičnosti in razvejanoosti, postavljalo kar samo po sebi. Pravzaprav so udeleženci okrogle mize nanj ves čas, posredno ali neposredno, namigovali. Gre v bistvu za veliko bolj načelno vprašanje, namreč, kako usklajevati aktivnosti družbenih organizacij in katera so skupna, ključna področja delovanja. Nakazane so bile nekatere različice: recimo aeroklub iz Mur-

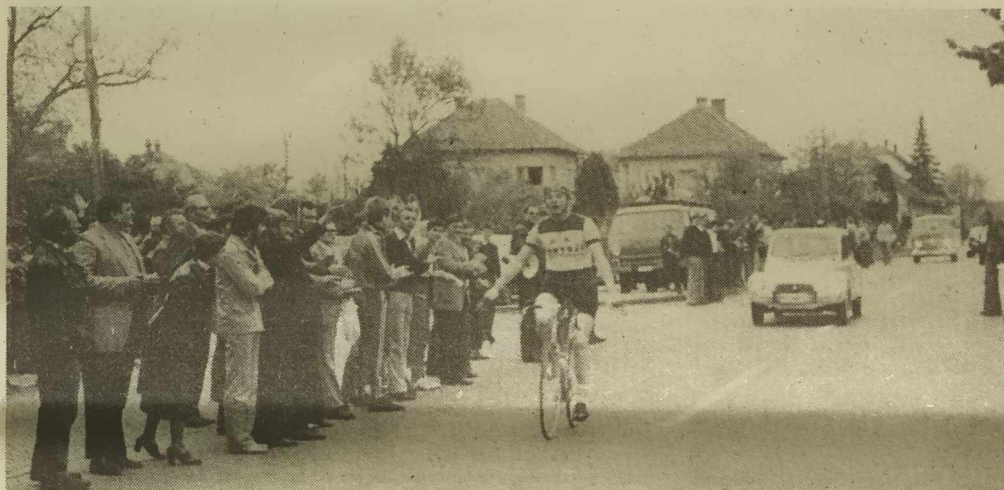
ju ne bi mogli zmeniti za skupni koledar?

Pa, da je recimo lani konjeniški klub v Ljutomeru pripravil tombolo, istočasno pa je imel tombolo tudi lendavski Varstoj. Mar se tudi pri izkupičku ne bi poznalo, če bi imeli omenjene prireditve posamič? Kaj pa prispevek družbenih organizacij in društev k stabilizaciji? V murskosoboškem aeroklubu se bodo ravnali po lani sprejetem minimalnem planu letov in skokov, skoraj povsod pa primaknili tudi lasten delež sredstev.

Sodelovanje društev in družbenih organizacij, vsaj ne sorodnih, je skorajda še v povojih. Kaj lahko pri tem in seveda tudi sicer storijo koordinacijski odbori za družbene organizacije in društva pri občinskih konferencah SZDL? Najbrž zelo veliko.

Kako je z družbenopolitičnim delom v teh okolišjih? V športnem društvu Pomurje so v nemajhni zadregi, saj jim na občinski konferenci ZSMS v Murski Soboti niso natanko pojasnili, kakšen je postopek in v katerem primeru bi lahko ustanovili v svojih vrstah oziroma v namizno-teniškem klubu aktiv ZSMS? Kaj bi res šlo za odvajanje aktivnosti? So možnosti za dogovore z združenim delom že izčrpane! Menda so nekatere društva in družbene organizacije že podajale roko organizacijam združenega dela, a kaj, ko vanjo niso bile pripravljene poseči ali pa le pod »določenimi pogoji«. Aeroklub že sodeluje s Konstruktorjem tako, da zanj opravlja določene storitve, podobne namere ima ljubotemski konjeniški klub, ki se kani trdnije povezati s kmetijskimi organizacijami na svojem območju. Doslej je bilo vsakršno sodelovanje bolj ali manj vezano na določen komercialni učinek, kar bi vsekakor kazalo preseči.

Naj sklenemo zapis z okrogle mize Vestnika o delovanju družbenih organizacij in društev v Pomurju z razmišljanjem enega od udeležencev: Društva bi

In končno — cilj. Pozabljeni so litri znoja in svinčena utrujenost v nogah. Zbudila se je navijaška strast.

jaloviti. Seveda bo še naprej poudarek na vzgoji otrok po osnovnih in srednjih šolah, da ja ne bi prižgali pogubne cigarete.

Letošnja prizadevanja bo pomursko društvo za boj proti raku usmerilo na ustanovitve ambulanče za boleznijo dojke v okviru pomurskega zdravstvenega centra.

S kadri posebnih težav nimajo, pa tudi viri finansiranja so precej obilni. Sredstva namreč pridobivajo iz članarine, prostovoljnih prispevkov, daril in volil v denarju, materialu ali obveznicah, namenskih prispevkov za posamezne dejavnosti, namenskih dotacij, dohodka pri izdajanju publikacij in propagandnega materiala in iz posebnih akcij kot denimo v tednu boja proti raku. Vključuje se tudi pri izdaji novoletnih čestitk in čestitk za druge priložnosti.

V društvu izdajajo tudi tako imenovano sozvalno pismo, ki ga društvo posreduje družini pokojnika, če član družine ali delovni kolektiv pokojnega sodelavca namenijo sredstva namesto za venec društvu.

Konj mehanizacije ne bo spodrinil

To je jasno ko beli dan, je vse bolj cenjen in ga bomo še kako rabili, denimo v okviru sistema SLO in

sjačiti. Spoznali so, da hipodrom, hlevi in lastni plemenjaki sami po sebi še ne zadostajo, zato se bo treba trdnije in zanesljiveje povezovati s kmetijsko-zemljiško skupnostjo. Žvezo telesno-kulturnih organizacij, pa dejavniki v okviru SLO in ostalimi zainteresiranimi. Radi bi tudi dosegli, da jih javnost ne bi jemala kot zgolj rejce konj, temveč da bi bila seznanjena s prizadevanji posameznega tekmovalca, preden svojega ljubljence sploh lahko pripelje na tekmovanje. »Docela zgrešeno je namreč razmišljanje, da so konji dragi, če ne poznaš ozadja,« je opozoril Rajnar.

Postregel je tudi z zelo zanimivim podatkom. Pred 30 leti je bil uspeh, če je konj v kasu pretekel 1000 metrov v minuti in 30 sekundah, medtem ko so dandanes ljubotemski kasaci zmogli preteči to razdaljo v minuti in 19 sekundah, po svetu pa dosegajo še za nekaj sekund krajše čase.

Gasilci — gibalo napredka

Za krajevno skupnost Spodnja Ščavnica bo ta trditev nesporno držala. Sicer pa jo je izpostavil tudi sam predsednik gasilskega društva iz te krajevnega skupnosti v občini Gornja Radgona Anton Kampuš.

posege. Posebej so ponosni na žensko desetino, ki je bila dvakrat medobčinski prvak, na republiškem tekmovanju pred dvema letoma druga, da vseh uspehov ne naštevamo. Tudi moška desetina civilne zaščite se je nekajkrat odlično uvrstila, lani pa bila tudi medobčinski prvak.

Največ finančnih sredstev dobijo gasilci iz Spodnje Ščavnice od krajevnega skupnosti, občinske samouprave in interesne skupnosti za varstvo pred požarom, nekaj pa tudi z lastno iznajdljivostjo. Anton Kampuš je povedal, da tudi prostorskih problemov nimajo, saj so s pomočjo vaščanov pred nedavnim postavili nov vaški oziroma gasilski dom. »Seveda pa si veliko obetamo od zgrajenega in sodobno opremljenega gasilskega doma v Gornji Radgoni, kjer se bo v prihodnje usposabljal naš častniški in podčastniški kader pa tudi ostalo članstvo.«

„Stalež divjadi močno pada!“

Pred tem dejstvom si ne kaže zatiskati oči, smo razumeli Janka Kralja iz Gornje Radgone. Tako ima recimo njihova lovška družina okrog 3800 hektarjev lovnih površin, ki pa jih družbena in zasebna gradnja vse bolj ožita in zapirata, s tem pa

Folklorna skupina Kud Beltinci leta 1975 na tradicionalnem festivalu balkanske folklorne na Ohridu.

jev in tehnikov vzame največ časa in moči. »Verjetno pa bo kazalo vanjo še bolj pritegovati krajevnega skupnosti, turistična društva, gostinstvo in nemara še koga. Morda še v večji meri kulturne dejavnike, kot so godba na pihala, ljubotemski oktet, folklorne skupine, vzemimo iz Križevca, in še bi se našli.«

Ljutomersko društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov pa nima na skrbi le prleške bratve, ki privabi tudi do 3000 obiskovalcev,

ske Sobotne, konjeniški klub iz Ljutomera, kulturna društva, v tem primeru KUD Beltinci. Ali pa: organizacija Rdečega križa, društva za varstvo okolja, lovci. Ali pa: športna društva, kulturna društva in verjetno bi se našle še druge. Vsekakor pa ni in ne more biti sprejemljivo, da grmadi-mo prireditve na prireditve, kot vzemimo, da smo imeli lani na isti dan beltinski folklorni festival, gornjeradgonski sejem in motoros v Mačkovičih. Kaj se v Pomur-

morala še bolj iskati ključne točke pri skupnih akcijah oziroma dejavnostih. Pri tem bi morala povsem odpasti izrazita društvena ali klub-ska pripadnost. Od bližnje republiške problemske konference SZDL si obetamo jasno usmeritev na vseh mogočih področjih društvenega dela: finansiranju, kadrovanju, mednarodnem sodelovanju pa tudi lažjem ustanavljanju družbenih organizacij in društev.

Pripravil: BRANKO ŽUNEC

Za skladnejši razvoj krajevnih skupnosti

Brez dvoma so prizadevanja za skladnejši razvoj krajevnih skupnosti v murskosoboški občini širšega družbenega pomena. Z njim namreč zagotavljajo enakomernost in pospešeni gospodarski, socialni, kulturni razmah številnih dejavnosti, ki v veliki meri vplivajo na življenje in delo občanov v posameznih krajevnih skupnostih. Med manj razvite lahko štejemo vse krajeve skupnosti, v manj razvitih predelih murskosoboške občine pa tiste dele krajevnih skupnosti, kot so naselja in zaselki, ki morajo ustrezati določenim pogojem. To so primeri, ko delež zaposlenih v skupnem številu prebivalcev ne presega 75 odstotkov povprečnega deleža v občini, da skupni prihodek na prebivalca ne presega občinskega povprečja, kot tudi takrat, ko gostota naseljenosti prebivalstva ustreza zahtevanim kriterijem. Od skupno 41 krajevnih skupnosti v murskosoboški občini so doslej med manj razvite prištevati le 15, pričakovati pa je, da se bo to število še znižalo. Zlasti zato, ker bodo po eni strani dobila status manj razvitega območja tudi nekatera naselja in sicer razvitih krajevnih skupnostih, po drugi strani pa ne bo več med njimi

posameznih naselij, predvsem gre za določene centre, ki so bila doslej izvršene v območje manj razvitih krajevnih skupnostih.

Tem vprašanjem namenljajo v murskosoboški občini zadnje čase veliko pozornost, čemur bi naj koristila tudi nameravana ustanovitve sklada za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti oziroma njihovih območij. Pri tem je pomembno, da se bodo na ta način tudi izognili uporabi ključev za delitev sredstev in njihovi drobitvi, s čimer bodo zagotovili večjo učinkovitost in namembnost zbranih finančnih sredstev. Le-ta je možno razporediti v prvi vrsti za sofinanciranje tistih razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti, ki so krajevnega pomena, manj razvitim območjem pa za sofinanciranje programov ožjega oziroma vaškega pomena.

Sicer pa bodo v okviru sklada za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti v murskosoboški občini zagotavljali več virov sredstev. Ta sredstva bodo namreč združevali tako podpisniki dogovora o temeljih družbenega plana soboške občine

za naslednje srednjeročno obdobje 1981—1985, kakor tudi podpisniki samoupravnih sporazumov o temeljih planov organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti, pridružujejo pa se jim tudi ostali družbeni subjekti v procesu planiranja. Znano pa je, da so že z občinskim statutom opredeljeni viri financiranja za potrebe posameznih krajevnih skupnosti, najpomembnejši viri dohodkov pa je brez dvoma krajevni samoprisevek. Razen tega pa so se delavci v temeljnih organizacijah združenega dela odločili, da 0,40 odstotka dohodka namenijo za razvoj krajevnih skupnosti. Podatek, da so v lanskem letu organizacije združenega dela v murskosoboški občini ustvarile celo 3,42 milijarde dinarjev dohodka, nas lahko prepriča, da bodo v sklad za enakomernejši razvoj krajevnih skupnosti prispevale skupno okrog 5 milijonov dinarjev letno. To pa bo navsezadnje najbolj odvisno od doslednega spoštovanja samoupravnega sprejetega dogovora, kakor tudi od ekonomskega položaja nekaterih organizacij združenega dela.

M. Jerše

DRUŽBENA PREHRANA V POMURJU

Raje v kuhinjo kot v trgovino

Od približno 37 tisoč delavcev, kolikor jih je ta čas zaposlenih v Pomurju, jih je dobre tri četrtine deležnih organizirane družbene prehrane, medtem ko prejemajo ostali ustrezna denarna nadomestila oziroma prehrabene bone. Spričo dejstva, da je kdaj pa kdaj prihajalo do zlorab — delavci so recimo z boni nakupovali alkoholne pijače, cigarete in podobno — so se v pomurskih sindikatih odločili, da v skladu z usmeritvami iz republike zaostrijo kriterije pri izdajanju bonov.

Predvsem opozarjajo na določila 21. člena republiškega družbenega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1981, ki govori o regresu za organizirano prehrano med delom, za kar se sme izplačevati največ 650 dinarjev mesečno na delavca. Ob tem se v pomurskih sindikatih zavzemajo za to, da v organizirano družbeno prehrano vključijo tudi tiste zaposlene, ki so po naravi dela vezani na teren: kmetijce, komunalce, delavce v elektrogospodarstvu, zdravstvu in najbrž še kje, oziroma da le v izjemnih primerih — recimo iz zdravstvenih razlogov — dajo svoje soglasje za izdajo prehrabnih bonov. Če naj z akcijo, ki je — kot smo že navedli — letos še posebej razvejana, tudi dosežejo namen, potem — pravijo — brez sodelovanja občinskih izvršnih svetov in trgovskih organizacij ne bo šlo.

Sicer pa velja poudariti, da je v večjih organizacijah združenega

dela v Pomurju že dokaj dobro poskrbljeno za prehrano delavcev, kajti večidel imajo svoje kuhinje, v Murski Soboti premorejo celo obrat družbene prehrane, medtem ko si bodo drugje, zlasti v manjših delovnih organizacijah in skupnostih prizadevali, da bodo zaposleni dobili med delom vsaj hladen obrok oziroma malico.

Na občinskem sindikalnem svetu v Gornji Radgoni pravijo, da velja slednje zlasti za šole — teh je v občini 12 — kjer ponekod že, drugje pa bi se prav gotovo dalo organizirati toplo hrano ne le za učence, temveč tudi za učitelje. V večjih delovnih kolektivih — Radenska, Avtoradgona, Gorenje-Elrad — je že poskrbljeno za tople obroke delavcev.

Poleg tega v Gornji Radgoni poudarjajo, da v zdajšnjih razmerah poseben obrat za družbeno prehrano, o katerem so — mimogrede rečeno — v preteklosti že razmišljali in razpravljali, ne pride v poštev, temveč si je treba prizadevati, da se bolje izkoristijo obstoječe zmogljivosti. V lendarški občini je v 52 delovnih kolektivih, vključno s šolami, zaposlenih okrog 6700 delavcev in le v dveh so delavci v preteklem letu dobivali bone. To sta bili Gidos in PTT. Sicer pa imajo 800 delavcev, ki prejemajo prehrabene bone. Lastno kuhinjo imajo v Nafti in Varstroju (v INA-Nafti pripravljajo obroke tudi za zaposlene v Indipu, Elmi in Primatu), medtem ko so za ostale povezani s trgovskimi in go-

stinskimi organizacijami, predvsem Viatorjem.

Večina delavcev — nekaj nad 5000 zaposlenih — jih je v ljutomerski občini vključena v organizirano družbeno prehrano, za trjujejo na občinskem sindikalnem svetu, zlasti velja to za tiste v Tehnostroju, Imgradu, Marlesu in številne druge. Povezani so tudi s trgovskim podjetjem Jagoda. Glede bonov zagotavljajo, da bodo še dodatno zaostrili kriterije pri obrtnikih in tudi drugod bodo upoštevali le izjemne primere. V murskosoboški občini, kjer je zaposlenih okrog 18 tisoč delavcev, od tega jih je blizu 14 deležnih organizirane prehrane med delom, okrog 3600 pa jih dobiva prehrabene bone, še vedno niso najbolj zadovoljni z obstoječimi kapacitetami. Resda imajo — kot smo že omenili obrat družbene prehrane v Murski Soboti, 19 kuhinj po organizacijah združenega dela in tudi gostinskih podjetjih in 15 razdeljevalnic, a vse to še ne zadošča. Na občinskem sindikalnem svetu poudarjajo, da bodo pri izdajanju prehrabnih bonov v celoti upoštevali usmeritve iz republike in le v izjemnih primerih dali svoje soglasje. Pri tem so se že povezali s trgovsko organizacijo Potrošnik in nekaterimi gostinskimi podjetji. Vsekakor pa si bodo, kot zagotavljajo, prizadevali, da kolikor mogoče izkoristijo obstoječe zmogljivosti.

Branko Žunec

LENDAVA

Uspešno protipožarno leto

O preteklem letu, kljub temu da niso uresničili vseh nalog, lahko govorimo kot uspešnem letu, pravijo predstavniki samoupravne interesne skupnosti za požarno varnost občine Lendava. Tako so med drugim uspeli povezati vse gasilske centre z UKV zvezo ter tako omogočili večjo protipožarno varnost, ki je še kako potrebna spriču hitrega razvoja industrije. Žal pa niso uspeli nabaviti nekaj potrebne ga-

silske opreme, gre za 5 črpalk temu opremo za reševanje ob poplavih. Zaradi prepovedi koriščenja družbenih sredstev so ureditev poslovnih prostorov preložili, čeprav bi seveda potrebovali servisno delavnico. Uspešno pa je bilo tudi delo skupščine skupnosti in vseh njenih organov, s čimer se lahko še posebej pohvalijo. Udeležba na sejah skupščine je bila vedno zadovoljiva, napori delegatov pa uspešni, saj so

vsa gasilska društva realizirala svoje letne programe. Veliko so postorili tudi pri vključevanju mladih v gasilske vrste in na področju strokovnega usposabljanja gasilcev. Se posebej pa velja omeniti zadovoljivo sodelovanje z organizacijami združenega dela, ki se je kazalo pri krepitvi protipožarne zaščite in dvigu požarne kulture občanov.

Jani D.

JE ŽELEZNIŠKA PROGA LENDAVA—ČAKOVEC NERENTABILNA?

Ta vest Železniškega transportnega podjetja Varaždin, ki upravlja omenjeno progo, je nemalo presenetila gospodarstvenike lendavske občine pa tudi njen izvršni svet. Podatki o tem, da se čedalje bolj zmanjšuje potniški promet, seveda niso presenetili nikogar, saj je na dlani, da si ljudje poiščejo hitrejši prevoz, ki pa ga železnica ne nudi. Sporni podatki so pri prevozih blaga, ki tako ali drugače zares vplivajo na rentabilnost železnice. Če so podatki točni, potem je bilo v lanskem letu na železniški postaji v Lendavi naloženo in razloženo 1,5 milijona ton raznega blaga, to pa je veliko več kot na marsikateri železniški postaji v Sloveniji ali sosednji

Hrvatski. Seveda je na prvem mestu nafta, saj so je v Lendavi pripeljalo 600 tisoč ton letno. Ker se bo lendavska rafinerija v bodoče oskrbovala po naftovodu, ta je že začel obratovati, bo seveda prevoz po železnici manj, gotovo pa ne toliko, da bi bila ogrožena rentabilnost proge, pravijo v Lendavi. INA-Nafta Lendava pa bo, kljub naftovodu, po železnici prevažala še vedno okoli 300 tisoč ton letno, železnica pa mora računati še na povečane količine naftnih derivatov. Gradnja rafinerije v Lendavi torej ne more pogojevati obstoj železniške proge, zato bi jo kazalo usposobiti, tudi za prevoz drugega blaga. Kljub temu pa je potrebno opozoriti, da lendavsko gos-

podarstvo premalo koristi cenejše prevoze po železnici. V lendavski občini menda letno potrebujejo okoli 15 do 20 tisoč ton premoga, ki bi ga lahko pripeljali po železnici, kar bi bilo gospodarnejše, ne pa, da ga vozijo sedaj iz Ivanovičev menda s karnistri. Gre pa tudi za prevoz cementa in nekaterih kmetijskih pridelkov. Izvršni svet skupščine občine Lendava bi moral torej opozoriti vse delovne organizacije, naj prevoze usmerjajo na železnico, saj bi tudi na tak način lahko prispevali k stabilizaciji, vemo pa, da so prav transportni stroški pomemben faktor pri stroških poslovanja.

Jani D.

AKTIVNOST KLUBOV OZN

Priprave

na teden solidarnosti

Center klubov Organizacije združenih narodov, ki deluje pri občinski konferenci zveze socialistične mladine v Murski Soboti, sodi gotovo med najaktivnejše v murskosoboški občini, kar dokazujejo tudi številna priznanja in pohvale. Spričo tega ni naključje, da so se na republiškem nivoju odločili za letošnji shod klubovcev SR Slovenije prav v Murski Soboti. Ta shod bo 24. oktobra ob dnevu svetovne organizacije, na kar se mladi v murskosoboški občini že vneto pripravljajo. Okvirni načrt predvideva vrsto aktivnosti, s katerimi bi naj širšemu krogu ljudi predstavili bogato dejavnost klubov OZN v murskosoboški občini. Osrednjo praznjo, ki bo v prostorih srednješolskega centra, bodo pripravili v sodelovanju z republiškim centrom klubov OZN. Tam bodo organi-

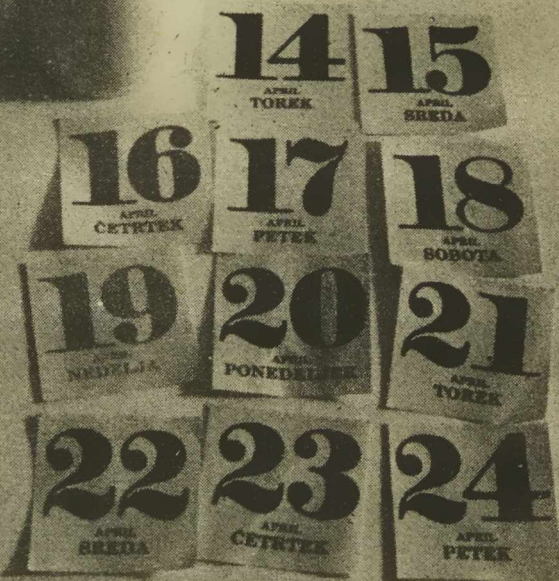
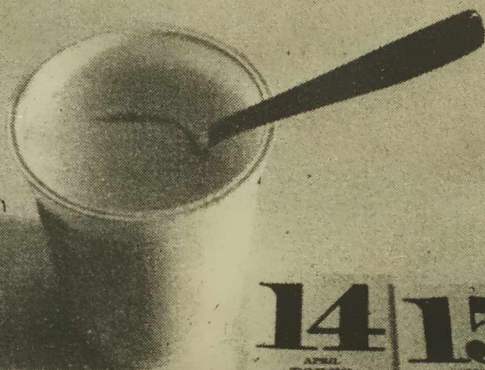
rali tudi razstavo iz življenja in dela članov klubov OZN in kviz, za mlade klubovce iz celotne Slovenije pa bodo pripravili tudi ogled Murske Sobote in njene okolice.

Ravno sedaj pa se člani centra klubov OZN pri OK ZSMS dogovarjajo za čim uspešnejšo izvedbo solidarnostne akcije, ki bo potekala v tednu od 18. do 24. marca letos. Gre za širšo politično-informativno in materialno akcijo zbiranja sredstev za narode na jugu Afrike, zlasti še za Namibijo, razen tega pa za Palestino, Čile in druge države v Južni Ameriki. V tej solidarnostni akciji, katere pomen je iz leta v leto vse večji, bi zlasti zbirali star papir, izkupiček pa bi poslali na žiro račun republiškega centra klubov OZN v Ljubljani. Izkušnje iz lanskega leta, ko so z zbiranjem

starega papirja zaslužili 5 tisoč dinarjev, bodo brez dvoma tudi v letošnji akciji dobrodošle. Na osnovnih šolah v Bogojini, Gornjih Petrovcih in Murski Soboti so se že odločili za to solidarnostno in humano zbiranje sredstev, pričakujejo pa odziv tudi od drugod. Tam, kjer ne bodo zbirali starega papirja, bodo v okviru mladinske organizacije po šolah zbrali po dva dinarja od slehernega mladince. Člani klubov OZN pa bodo ob tej priložnosti pripravili tudi številne proslave in predavanja o pomenu solidarnosti, nanje bodo povabili tudi študente iz Afrike. Všek aktivnosti bo v času od 18. do 24. marca, ko bo tudi več razstav, vendar pa bodo razne akcije, tako so se dogovorili, potekale skozi vse leto.

M. Jerše

Jogurt naš vsakdanji!

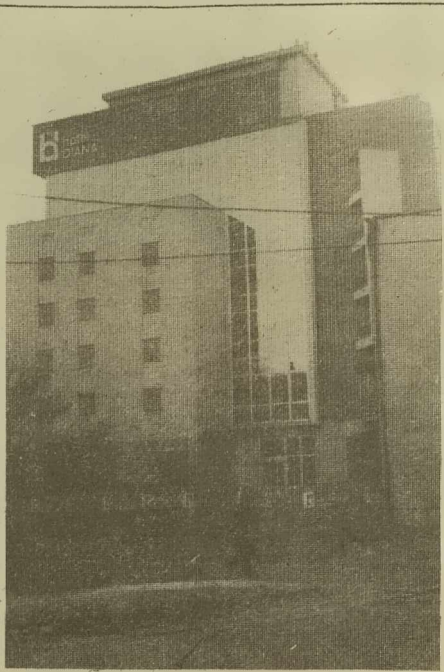

DOBER ZAČETEK

V Filovcih so se lotili preselitve vaške tehnične, ki je sedaj pri vaškogasilskem domu, v katerem so še prostori otroškega vrta in trgovine, kar pa po mnenju vaščanov ne sodi skupaj. Za novi objekt so že zabetonirali temelje in navozili ves potreben gradbeni material. Opravili so kar 120 delovnih ur. Z delom bodo nadaljevali, ko bodo dopuščale vremenske razmere. Vsa dela bodo opravili prostovoljno, tudi zidarska. V novem objektu bo prostor še za mrtvaški voz ter nov gasilski avtomobil, katerega pričakujejo proti koncu letošnjega leta. Sredstva zanj imajo skorajda že zagotovljena, če pa bo prišlo do podražitve, bodo organizirali nabiralno akcijo.

DRAGO IVANIČ

V Radenski TOZD Diana v Murski Soboti so se že pred več kot letom dni odločili, da bodo razširili že obstoječi hotel Diana na vogalu Titove in Kidričeve ceste. Ta naj bi dobil 93 novih postelj, večjo kavarno s 500 sedeži, večjo slaščičarno, aperitiv bar in kotlovnico. Preurediti pa nameravajo tudi restavracijo in bife. Celotna investicija — razširitev in dograditev hotela — naj bi veljala nekaj čez 80 milijonov dinarjev, dela pa naj bi bila končana v prvi polovici letošnjega leta.

Foto: Otok

MURSKA SOBOTA

Kako mladi v PZC?

Mladi, organizirani v osnovno organizacijo zveze socialistične mladine, v delovni skupnosti za opravljanje del skupnega pomena Pomurskega zdravstvenega centra Murska Sobota, so ugotovili, da so bili lansko leto dokaj uspešni pri uresničevanju programa.

Aktivno so sodelovali pri samoupravljanju in stabilizacijskih prizadevanjih ter prizadevanjih za boljše medsebojne odnose med delavci in delovno disciplino. Organizirali so razstave ročnih del in cvetlic, sodelovali v jesenski akciji ob pobiranju sladkorne pese in izdajali informativno — literarno glasilo Mladinski poročevalec. Športniki in športnice so sodelovali v občinskih sindikalnih igrah in na igrah zdravstvenih delavcev Slovenije.

Tudi za letos so si mladi zadali precej nalog, ki jih bodo z malo dobre volje in zavzetosti verjetno tudi uresničili. Za to pa bo potrebno aktivno sodelovanje tudi tistih mladincev, ki so bili lansko leto bolj slabo aktivni.

Letos si želijo predvsem več idejno-političnega izobraževanja in kulturnega udejstvovanja. Še naprej bodo aktivno sodelovali pri samoupravljanju in stabilizacijskih prizadevanjih. Izboljševali bodo delovno disciplino in medsebojne odnose med delavci. Organizirali bodo različne kulturne in zabavne prireditve ob različnih praznikih in redno izdajali glasilo; šport in rekreacijo bodo še naprej razvijali po programu. Evidentirali bodo najboljše mlade delavce — samoupravljalce in možne kandidate za sprejem v ZK ter na mladinske delovne akcije. Prizadevali si bodo vzpostaviti sodelovanje z mladinskimi organizacijami v drugih delovnih organizacijah in tesnejše sodelovanje z občinsko konferenco zveze socialistične mladine Murska Sobota.

OTOK

Takšen je sedaj brod na Muri v Gibini. Z njim so se krajani prevažali čez reko. Kljub popravilom in prizadevanjem vaščanov ni vzdržal in je utonil.

Foto: Ščavničar

Kviz TITO — REVOLUCIJA — MIR

Pred kratkim so mladinci iz OO ZSMS Hodoš pripravili kviz tekmovanje s skupnim naslovom TITO — REVOLUCIJA — MIR. Posvečeno je bilo Titovemu ustvarjanju od leta 1945 pa do leta 1980, ko se je od nas poslovil, toda le fizično, duševno bo živel v nas vedno. Pozornost so posvetili tudi 132-letnici smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna in mu posvetili eno temo.

Kvizu so se udeležili mladi iz Pečarovec, Salovec, Stanjevec in Hodoša. Po napetem in enakovrednem boju je zmagala ekipa Hodoša, drugo mesto so zasedli mladi iz Pečarovec, tretji pa so bili Salovci.

J. Časar

BELTINCI

Proslava ob dnevu žena

Za dan žena pripravljata Kulturnoumetniško društvo in KO SZDL Beltinci proslavo. V pestrem kulturnem programu bo tokrat prvič pod vodstvom pevovodje Gustava Gonze nastopil tudi mešani pevski zbor Društva upokoencev Beltinci. Tokrat bo proslava v lepi in prostorni jedilnici v osnovni šoli. V počastitev praznika pripravljajo tudi razstavo ročnih del, ki bo v čitalnici društva. Tudi letos pričakujejo, da bodo žene odložile svoje vsakdanje delo in skrb in se proslave v velikem številu udeležile.

A. H.

BOGOJINA

Uspehi jih spodbujajo

Kadar človek pride v Bogojino, naselje z okrog 600 prebivalci, v večernih urah, dobi drugačen občutek kot pred nekaj dnevi, vaščani pa so ponosni na novo delovno zmagajo. Pred nedavnim je namreč zagorela ulična razsvetljava. Da bi bila vas razsvetljena, so si želeli že vrsto let, zato so to željo nameravali uresničiti v srednjeročnem obdobju 1981—1985, in sicer v letu 1983. Da pa jih čas ne bi prehitel, so se določili, da bodo za naložbo zbrali denar z nabiralno akcijo v vasi, kajti krajevni samoprispevek komajda zadošča za odplačilo anuitete za asfalt in kanalizacijo. Priznanje pa gre vsem vaščanom, saj so na tak način podprli številne akcije vodilnih v vasi. Tako so dodatno asfaltirali še dve ulici in uredili dve glavni križišči. Precejšen del sredstev so prispevali za gasilno orodno vozilo, da bodo lahko bolje in hitreje ukrepali, če bo potrebno.

Drago Ivanič

V murskosoboškem klubu mladih deluje tudi športna sekcija, ki ima ekipe za nogomet, košarko, namizni tenis in šah. Na posnetku so košarkarji.

Zoltan

Delavci Panonije in Mure v operi

Število udeležencev je bilo sicer skromno, vendar pa ne smemo pozabiti, da je tovrstna aktivnost v teh dveh kolektivih noviteta. Kljub temu pa lahko trdimo, da so bili vsi udeleženci s predstavo Verdijeve opere Rigoletto zadovoljni, kar so potrdili z navdušenim ploskanjem, saj so se morali nastopajoči večkrat vrniti pred občinstvo. Svojo navdušenost so potrdili tudi s predlogi o podobnih ogledih vseh vrst gledaliških predstav.

Organizirani ogledi gledaliških predstav pa so le ena od oblik, s katerimi si prizadevajo za večjo kulturno osveščenost. Drugi način pa je seveda tudi razstava, ki so jo pripravili ob kulturnem prazniku, 8. februarju; predvidena pa je tudi razstava ob obletnici smrti tovariša Tita v mesecu maju. S proslavami pa želijo obeležiti tudi druge praznike.

Rija Albert

Predavanja in usposabljanje

V pripravljalnem obdobju letošnje akcije Nič nas ne sme presenetiti bodo v delovni skupnosti za opravljanje del skupnega pomena Pomurskega zdravstvenega centra Murska Sobota pripravili tri predavanja in usposobili ekipo, ki bo v sklepnih akcijah prikazala gašenje z ročnimi gasilnimi aparati. Formirati in strokovno usposobiti pa nameravajo tudi ekipo prve pomoči.

Otok

VUČJA GOMILA

Kultura tudi na vasi

KUD Avgust Gašparič ima danes okoli 40 članov. V njem deluje več sekcij: dramska, folklorna in pevski zbor.

Člani dramske sekcije so pripravili proslavo ob kulturnem prazniku, sedaj pa pripravljajo program za 8. marec. Nameravajo organizirati tudi nekaj veselih večerov, s katerimi bi gostovali v sosednjih

krajih. Člani želijo nuditi občanom čimveč razvedrila in kulturnega užitka.

Š. Kržanko

Premajhen gasilski dom

Gasilsko društvo v Gradišču je drugo najstarejše tovrstno društvo v lenarški občini. Nedavno so imeli že 106. občni zbor, udeležilo pa se ga je okoli 60 članov in simpatizerjev.

Dopolnili so statut in razpravljali o minulem delu. Vse desetine, moška, ženska in pionirska, so naloge dobro opravile. Več pozornosti želijo posvetiti izobraževanju, zadovoljni pa so z opremo. Ker imajo dva avtomobila, morajo razširiti gasilski dom. Upajo, da bodo dobili kredit, veliko dela pa bodo opravili sami.

S podmladkom nimajo težav, saj dobro sodelujejo s krajevno osnovno šolo in seveda vsemi ostalimi organizacijami.

Janez Lorber

Športno sodelovanje

Pri klubu mladih v Murski Soboti je poleg drugih zelo zaživela športna sekcija. Mlada košarkarska ekipa se je pomerila z ekipo športnega društva Mura in bila premagana z rezultatom 66:40. Pomerili pa so se tudi v malem nogometu, kjer so zmagali predstavniki kluba mladih z rezultatom 11:10. V zmagovalni ekipi sta bila najuspešnejša strelca Zach in Gorčan.

Zoltan

LJUTOMER

V Mizarstvu zopet aktivni

OO ZSMS ljutomerskega Mizarstva postaja znova aktivna. Oporo je našla pri vodstvenih delavcih in drugih družbenopolitičnih organizacijah. Na zadnjem sestanku so sestavili načrt dela. Glavne naloge so: evidentiranje brigadirjev, delovni akciji v tovarni in izobraževanje. Sodelovali pa bodo tudi na kvizu o športu.

Milan Ohman

LJUTOMER

Visoko priznanje

Predsednik skupščine občine Ljutomer Franc Štrkl je podelil delavki obrtne zadrage Prlekija

Mariji Tomažič visoko državno odlikovanje — red dela s srebrno zvezdo. Odlikovanka si ga je zaslužila z delom v mladinski organizaciji, leta 1949 pa je postala članica zveze komunistov. Njeno aktivno delovanje je bilo ves čas čutiti na raznih področjih, v organih in družbenopolitičnih organizacijah ter skupščini občine Ljutomer.

Na posnetku: Franc Štrkl podeljuje priznanje Mariji Tomažič.

Tekst: N. Šostarič
foto: D. Topolinjak

GORENJE—ELRAD

Občni zbor IGD

Pred dnevi so se na rednem letnem občnem zboru zbrali gasilci industrijskega Gasilskega društva Gorenje — Elrad. Društvo šteje 50 aktivnih članov in spada med najbolj delovne v radgonski občini. Med drugim so na zboru ugotovili, da so v petnajstih letih delovanja opravičili svoj obstoj. Dosegli so velik napredek, tako po številu članstva kot opremljenosti z gasilsko opremo. Med največje pridobitve štejejo lanskoletni nakup gasilskega kombija, ki so ga predali namenu ob praznovanju 15-letnice društva in otvoritvi novih prostorov na Meleh.

Na zboru so izvolili novo vodstvo. Za predsednika so izvolili Toneta Sečka, za poveljnika pa Janka Žizka.

L. K.

ARCEOMURKA

VSEM
ŽENAM IN DEKLETOM
ČESTITAMO
ZA 8. MAREC

Možje in fantje!

Priporočamo vam svoj preizkušeni nasvet —

OPREMITE SVOJE ČESTITKE IN ŠOPKE S PRIMERNIMI DARILI!

BOGATO IZBIRO DARIL

ZA INTIMNO POZORNOST — ZA PRAKTIČNO UPORABO — IN ZA TRAJNO SPOMINSKO VREDNOST.

SMO SKRBNO PRIPRAVILI, NA VSEH ODDELKIH NAŠIH BLAGOVNIH HIŠ, BLAGOVNICE, SALONA MODE, DOMA TEHNIKE IN RAVENKE V BELTINCIIH TER V VSEH OSTALIH NAŠIH POSLOVALNICAH V MURSKI SOBOTI IN NA PODEŽELJU.

DARILO JE LAHKO KLJUČ DO SRCA!
KO GA BOSTE IZBIRALI, BODITE DOMISELNI IN TANKOČUTNI.

Veletrgovina

Potrošnik

Murska Sobota

V duhu poslanice: ZA NEODVISNO ŽIVLJENJE

Varstvo invalidov pri nas ureja več zakonov. Naj jih naštejemo: zakon o vojaških invalidih, zakon o civilnih invalidih vojne, zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, zakon o usposabljanju in izobraževanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter zakon o socialnem skrbstvu.

Pomurski invalidi — v vsa štiri občinska društva jih je vključenih okrog 1800, prav toliko pa jih života zunaj društev oziroma organiziranih oblik združevanja — letošnje mednarodno leto invalidov niso pričakali ne pripravljeni. Pravzaprav so z delom resneje poprijeli že leta 1973 in obenem z invalidskimi društvi po vseh štirih občinah oblikovali poseben koordinacijski odbor.

Danes ugotavljajo, da jim vendarle ne gre vse po načrtih. Največje zapreke, ki v dobrši meri krnijo nadaljnji društveni razmah in dušijo normalen tok delovanja, so v Gornji Radgoni in Murski Soboti prostorskega značaja, domala povsod pa se otepajo s finančnimi in kadrovskimi tegobami. Svetla plat pri vsem tem bi utegnili biti tedenska pravna pomoč, ki so je deležna vsa društva in jo nameravajo v prihodnje še širiti. Ved-

no več je namreč invalidov, naj gre za člane ali nečlane, ki iščejo pomoč in se ponjo zatekajo v društva. Že samo to dejstvo govori v prid pobudi, da bi morali o ustanavljanju občinskega društva veliko resneje in zavzeteje razmišljati tudi v sosednjem Lenartu, kjer jim to, navkljub pobudam socialistične zveze, doslej še ni uspelo. Menda so pri prisotne določene sile in vplivi iz občinskega društva upokojencev, ki se bolj ali manj prikrito ali odkrito zoperstavljajo — bržčas so posredni posamezniki! — tovrstnim nameram, brez da bi podrobneje poznali razsežnosti invalidske problematike. Tako so torej lenarški invalidi prikrajšani za vse tisto, kar imajo denimo v Pomurju in prav tako v ostalih predelih naše republike.

Zdaj, ko so v polnem razmahu javne razprave o delovanju društev in združenj, bo treba tudi temu področju humanega interesnega združevanja odmeriti nekoliko več pozornosti in vsaj skušati doreči številna odprta vprašanja, dileme in pomisleke, kakršni se domala vsakodnevno porajajo ne le v vrstah invalidov, temveč tudi drugih oblikah združevanja delovnih ljudi in občanov Pomurja.

Br. Žunec

Hišna samouprava šepa

Skupna seja predsedstva krajevnih organizacij socialistične zveze, sveta krajevnih skupnosti in vodstev družbeno-političnih organizacij v KS Lendavska v Murski Soboti je jasno pokazala, da se delegatski sistem v tem okolju vse bolj uveljavlja. V delovanje raznih organov krajevnih skupnosti in družbeno-političnih

organizacij so namreč uspeli pritegniti večje število delovnih ljudi in občanov, kar dokazuje, da je bila samoupravna organiziranost iz ene v novih šest krajevnih skupnosti v pomurskem središču povsem na mestu. Zlasti je zaživelo delo posameznih delegacij in poravnalnega sveta, čeprav hkrati ugotavljajo, da

največji del industrijskih obratov in je močno prisotna migracija ljudi, dokaj ugodne, kar je predvsem zasluga samostojnega ravnanja vseh odgovornih dejavnikov. Dejali pa so, da bodo morale organizacije združenega dela na tem področju posvetiti še več pozornosti varovanju družbenega premoženja, var-

zbrali s samoprispevkom v letošnjem letu, pa bo nemoogoče urediti vse načrtovane zadeve, zato bodo potrebna sredstva zagotovili s pomočjo delovnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti. Takšno sodelovanje se je namreč že v preteklosti pokazalo za zelo koristno.

M. Jerše

Naš blagajnik se vsako leto maskira v svinjo in se potem tudi vedno napije kot svinja

stare
koprive
najbolj
pečejo

»F tisti ljubli kaneliji v Radgoni, ge kvartire talajo, gunijo furt naprej stanovanjsko krizo. Lidje pa se spitalvejo, ge je bila tota kriza te, dere so se nekš keblacasti štuntari selili sen no ta samo zavolo toga, ka so se v starih kvantirih s sosedi svajjvali. Dobro bi blo, ka ne bi nova komisija na to fčista pozabila.«

Kritično je naš vjuec ošvrknil stanovanjsko politiko petdesetih let, ki je s časom sicer napredovala. Le, da se zdaj sosedje med sabo toliko več ne »svajjvlejo«, ker se namreč sploh ne poznajo. Običajno hodijo drug mimo drugega kakor sence.

Pa še tole »mastno« vam ponujamo iz Bučkovec. Verjetno, da je danes tam povsem drugače, no nekda je bilo po vjuecu približno takole: »Tudi tan so van čudni ftiči duma ven pozavlejo na tihen nekše turiste, pa še najne takšega turista nemajo kak na sosedni Gomili. Zato pa tan na plantaven placi lahko z respetinom pogledne skozik sprhnete reme blaje za oznanila, te pa vidiš daleč doj v debelo Medžimorje no tijaanta do blažene Pitomače, kan so negda naši dedeki svinj čohat hodili no služili ot metra zeksar, od čohaja pa nič. Či si žeden, obrkni se k šolskem študenti — paš še duže žeden! Vode je pre vjen zadosta, samo nekša konstrukcija je takša, ka pravi vsakšemi: Man, samo ka ne dan! — čeglih jo je napravila imenitna dumača firma Dajdan. Morti je toti nesrečni študentar celo z lotmerškin ftičon Vaupotičon kaj v rodi?«

Zmahten vam je Balaž, kaj? Še bolj pa korajžen. Tista o »čohanju« bo najbrž kar držala, kajti današnji se še najdejo taki, ki radi »čohajo« in »šno-fajo« za živino pri sosedih, le da se to naglas ne sme povedati. Tako vam je to!

-brž-

Blagovnica Vesna Ljutomer

Cenjene občanke!

Trgovsko podjetje „Vesna“ Ljutomer se trudi, da bi bile naše poslovalnice čimbolje založene z artikli, ki so potrebni vam in vašemu gospodinjstvu.

Ob 8. marcu vam iskreno čestitamo, zahvaljujemo se vam za vaše dosedanje zaupanje in se priporočamo tudi v bodoče!

so bili marsikje še premalo akcijski. V razpravi so še posebej omenili prešibko delovanje hišne samouprave, sekcijskega načina dela, kjer bo treba zlasti spodbuditi sekcijo žensk pa tudi interesni zbori občanov se morajo v večji meri uveljaviti. Tudi na področju informiranja občanov — v mislih so imeli ustreznejše načine plakatiranja v tej krajevni skupnosti. SLO in DS — bodo morali biti ponekod nosilci vseh aktivnosti prav člani zveze komunistov, saj bo, kot so poudarili, prav od njihovega zgleda odvisno večje angažiranje ostalega prebivalstva.

Ob tej priložnosti pa so ocenili tudi varnostno-politične razmere v lanskem letu, ki so navzlic dejstvu, da je v krajevni skupnosti Lendavska

stvu okolja in še čemu. Pomembno pa je, da se iz leta v leto vse bolj krepí sodelovanje občanov z organi za notranje zadeve, kar je nadvse pozitivno.

Govor je bil tudi o programu dela KS Lendavska v letošnjem letu, ko bo treba narediti veliko stvari za boljšo komunalno urejenost ter predela Murske Sobotice. Letos bi naj dokončno uredili komunalne zadeve, kot so asfaltiranje, vodovod in kanalizacija v Kerenčičevem naselju in Gregorčičevi ulici, kjer že rušijo nekatere stare zgradbe. Ob tem pa so se tudi zavzeli, da v slepih odsekih Gregorčičeve ulice zagotovijo vsaj minimalne pogoje za hojo in razsvetlavo. Z okrog 200 milijoni dinarjev, kolikor bodo

Planinci na Stolu

Šestnajstega spominskega pohoda na STOL, ki ga vsako leto organizirajo gorenjski planinci v spomin na bitko Jeseniške čete Cankarjevega bataljona na vrhu Stola februarja 1942, so se letos udeležili tudi planinci iz Pomurja. Za udeležbo na pohodu so se dogovorili: Planinsko društvo Lenart v Slovenskih goricah, Gornja Radgona in Mura iz Murske Sobotice ter planinsko društvo iz Murske Sobotice.

Izhodišče pohoda je bila Žirovnica, kjer so avtobusi počakali na planince, le-ti pa so se podali proti Valvasorjevi koči pod Stolum. Že poprejšnja obvestila ljubljanskega radia so dala vedeti, da organizatorji letošnjega pohoda, zaradi lan-

skeletnih nezgod in smrtnega primera, ne bodo dovolili vzpona na vrh Stola do Prešernove kočice zaradi slabih vremenskih razmer. Zatorej je bil dovoljen pohod do višine okrog 1.800 metrov po pobočjih Stola, ki so ga pomurski planinci zmogli in se polni prijernih vtisov in novih doživetij vrnil domov. Poleg zimske rekreacije ob prosti soboti so ti planinci izkazali tudi svojo čast hrabrim partizanom Jeseniške čete, ki so se v prav takšnih zimskih razmerah (vendar v bolj globokem snegu) umaknili pred Nemci na Stol, se ves dan borili na vrhu pri Prešernovi koči in nato v večernem mraku Nemcem ušli na severno stran Stola, na Koroško.

Filip MATKO

vas vabi na PRAZNOVANJE DNEVA ŽENA

v soboto, 7. 3. 1981, s pričetkom ob 20. uri.

Zabaval vas bo ansambel ČUDEŽNA POLJA in pevka Alenka PINTARIČ. Vstopnina z aperitivom 100. — dinarjev.

Rezervacije sprejema recepcija hotela RADIN, telefon 069/73 006.

HOTEL RADIN

Hotel „RADIN“ Radenci

LEP PRIMER DRUŽINSKE SLOGE PRI LAMBERGERJEVIH V BUNČANIH — zakaj gospodar noče prodati belega konja - duh po domačem kruhu se prenaša na mlade - tudi stara bosta šla v novo hišo.

Z Lambergerjevimi Jožetom iz Bunčan blizu Veržaja sem se srečal pri Jureševih, kjer je pomagal pri kolinah. Ko sva si segla v roke, so možje v glavnem delo že končali, zato je bil Jože brez dela; sukul je se okrog štedilnika, kjer je njegova snaha pripravljala večerjo, tu in tam pa si je tudi natočil kako kupico „dalmantincev“. Bil je dobre volje, torej tak, da sva se kaj hitro „ujela“ in jezik je obema tekel gladko. S tem pa odločno demantirava to, na kar ste morda zdaj pomislili: kako pa bi ne bila zgovorna, ko sta imela pred seboj steklenico.

KONJ — NAJVEČJI PRIJATELJ

Kmalu zatem, ko sva se spoznala, me je povabil na svojo domačijo. Ošvrnil sem ga, ko sem videl veliko novozgrajeno stanovanjsko poslopje, češ, čemu mu bo tale blok. „To se tudi jaz sprašujem, vendar mladima, ki ga gradita, ne oporekam; vem, da je dandanašnji drugače: mladi morajo spati v svoji sobi, otroci v svoji, no, ja, spodobijo se, da sva tudi midva z Micko v svoji spalnici. Nekoč seveda ni bilo tako; mladi in stari so spali skupaj. Je pa hudič, da danes gradnja veliko stane. Mi smo pa vendarle prišli skozi, smo imeli dobre zidarje in delavce iz Odranec, presneto pa smo pritisnili tudi sami. Pa ne le pri streženju zidarjem, ampak so moji delavci tudi naredili veliko opazev in seveda smo vsi skupaj poprijeli pri betoniranju plošč.“

Najprej sva torej modrovala o zidariji. Jože upa, da bo delo dobro steklo spomladi, ko bodo urejali instalacije in notranje omete. Enako kot sin, snaha in vnuki, se veselijo čimprejše preselitve iz sedanjega začasnega stanovanja v gospodarskem delu stare stavbe. Po stari hiši mu je sicer nekoliko žal, vendar pa nanjo le ni bil tako navezan, da bi trmasto preprečeval rušenje

kot to storijo ponedod stari ljudje, ki onemogočajo mladim na mestu stare hiše zgraditi novo, češ: „Zame je dobra, pa morda biti tudi zate.“ Oh, to pa ne! Lambergerjev Jože ni noben starokopitnež, čeprav ima na sebi sedem križev. Pravi vaški korenjak je! Pa vedno dobre volje. Seveda pa samo od dobrega razpoloženja ne moreš živeti in tega ne se mož še desetletja zaveda in trdo dela.

„Kaj je to zdaj — delo? S traktorjem zorješ, pobranaš, s

Marija Osterc-Lamberger ob pravkar pečenem kruhu.

sejalnico poseješ, s kosilnico pokosiš, s samonakladalko naložiš seno, s puhalnikom ga spraviš na podstrešje, s silažnim kombajnom pobereš koruzo, z žitnim kombajnom požanješ in zmletiš pšenico... Kmečko delo je danes — pesem. Nekoč, tam za čase stare Jugoslavije, pa po vojni, takrat pa smo trpeli, to vam rečem. Delali smo trikrat več, več zemlje smo imeli pri naši domačiji, pridelali pa je bil zelo skromen.

To, kar je pripovedoval Jože, je resnica. Res pa je tudi, da imajo Lambergerjevi že od pam-

tiveka konje. In to ne navadne kopitarje, ampak toplokrvne ljutomerske kasače.

„Ko sem se rodil, smo imeli pri hiši, poleg črnih konj, belca.

Tudi zdaj imam belega konja. Pa še tri druge konje, s katerimi tekmujem moj sin. Redim torej tekmovalne konje, sam pa ne tekmujem z njimi. Bolj sem navezan na belega konja in vse bom storil, da bo pri hiši konj ostal do moje smrti. Rad bi, da bi me z belcem peljali tudi na poslednje počivališče, čeprav tja še dolgo nočem.“

Tak je Lambergerjev Jože. Dobro se spominja trdega dela, pa obiskovanja šol, ko je moral daleč pešati. Pripoveduje, kako se je učil tujega jezika, kako težko se je prebijal skozi življenje, s kakšno žalostjo se je moral posloviti od dela svoje zemlje (ker je bilo več kot deset hektarjev), pa od gor, za katere je slišal očitke, češ da je razvijal viničarske odnose. Bilo je torej hudo, vendar je vztrajal, kakor tudi zdaj, ko se muči z govejo živino, ki je je več kot trideset glav. Pa mu vendarle ni hudo, kajti v težkih trenutkih stopi k svojim kasačem, natrosi obrok, jih poščegeta in spet je vse v redu.

DUH LO SVEŽEM KRUHU

Dolgo sva se z Jožetom zadržala na dvorišču in v hlevu. Medtem se je v pogovor vključila tudi njegova življenjska sopotnica Marija, za katero sem brž ugotovil, da je podobna Jožetu: dobro razpoložena je bila, zgovorna in — prijazna. Povabila me je v kuhinjo. Se preden so se odprla vrata, je zadisalo po domačem kruhu.

„Le kakšna kmetija je to, kjer nimajo domačega kruha? Mi smo ostali zvesti nekaterim osnovnim kmečkim opravilom, torej tudi pečenju kruha. Vsi ga

Mladi in stari „vozijo“ skupaj

imamo radi. Pa tudi, če kdo pride k hiši, pohvali našo tradicijo,“ je začela pripovedovati gospodinja Marija. Seveda sem tudi sam dejal, da je to lepo od nje, da ne gre za vsako malenkost v trgovino, še najmanj pa po kruh, saj bi v času, ko bi morala čakati peka, skorajda lahko spekla domače hlebce. Očitno ji je moja pohvala godila, kajti ponudila mi je kar cel kolač: „Vzemite, otroci ga bodo veselili.“ Zelo sem se potem moral truditi s prepričevanjem, da bo kolač preveč, no, kaka četrtnina pa bo ravno prav. In tako mi je Marija odrezala polovico hlebca.

Prijetno je bilo kramljati ne le z Jožetom, ampak tudi z Marijo. To je tista kmečka gospodinja in mati, ki pridno dela za svoje otroke, vnuke... Svojas, ko se ni bilo strojev, so Lambergerjevi

imeli pri hiši pogosto težake, saj je spravilo pridelkov slonelo pretežno na ročnem delu. Tem ljudem je bilo treba skuhati. Za Marijo to ni bilo težko, saj se je kuharskih in drugih veščin naučila v gospodinjski šoli v Sentjurju pri Celju. Tam pridobljeno znanje pa je razdajala tudi na mnogih gostijah. Na te je posebno rada šla. Čeprav so ji vzele veliko časa. Poleg celodnevne dela s pripravljanjem dobrot, je uspela še doma v gospodinjstvu in hlevu, kot je dojenje, veliko postoriti. Večkrat je prala (ročno seveda) daleč v noč. Ob trdem kmečkem delu in ob množici drugih opravil je bila Marija tudi dobra mati svojim štirim otrokom, ki so v življenju prav vsi uspeli in ji zato ni žal neprepsanih noči in dolgih delavnikov. Omenil sem že Lambergerjevo snaho, ki je pomagala pri Jure-

ševih na kolinah. Ugotovil sem, da je tudi ona zgovorna, poleg tega pa je bila videti vseskozi nekam nasmejana, po čemer sklepam, da je pri Lambergerjevih vse v najlepšem redu. Tako je tudi prav in hkrati dokaz, da stari in mladi le lahko peljejo kmetijo naprej. In to na tej domačiji resnično delajo. Tudi sin, ki je avtoprevoznik, rad poprime na poselstvu. Prijetno pa sem bil presenečen, ko mi je mlada zadržala, da je kruh zamesila ona.

Spet dokaz, da so Lambergerjevi dobili k hiši dobro snaho in sta je vesela tako Jože kot Marija. Kar tako naprej!

STEFAN SOBOČAN

Zraven šopka je DOBRA KNJIGA najlepše darilo ob dnevu žena

Pomurska založba Murska Sobota vam priporoča nakup naslednjih knjig: LJUBEZEN JE BOLEČINA, SALOMONOVA PESEM, MARIA CANOSA in NORO POLETJE. Za ljubitelje enoletnih cvetlic pa bo posebej primeren PRIROČNIK ZA GOJENJE CVETJA.

Priporoča se Pomurska založba s prodajalnami v Murski Soboti, Ljutomeru, Lendavi, Gornji Radgoni in Lenartu

BRALKAM ISKRENE ČESTITKE OB NJIHOVEM PRAZNIKU!

MIŠKO KRANJEC

Strici so mi povedali

In že se bije po prsih, ko da bi tolkel po kakšnem praznem sodičku rekši mi: »Do zdaj siromacije, težaki — proletari, kakor nam je rekel vaš Lojz, odsmehal pa tudi kmetje. K m e t j e,“ zloguje počasi in uživa. »Vidiš, Miškec,« mi golči in me sili s polno kupico vina, kar tudi izpijem, čeprav me naš oče hudo ošine s pogledom. »Vse drugače bi bilo na tem svetu, če bi si bili ljudje bolj enaki, če bi vsak človek imel toliko svojega, da bi s svojo famijlo lahko živel na svojem. To so grofje nekoč tako napravili: oni vse, mi pa nič. Če nam bog očuva to drželo, ki nam je podelila zemljo, ona pa naj nam očuva zemljo, bodo odsehal tudi naše Urše, Bare, Treze, Manke, lahko pekle povitice in pogače za svetke in vsak siromak bo imel tudi doma kolino, ne bo več čakal, da mu bogati sosed kaj pošlje. In za šlavunijo lahko rečemo: — Zbogom za vse veke, poslej bomo tudi sami imeli žetev...“ Nakar mi ponudi še en kozarec vina, čeprav mi ga naš oče skuša prebrati, medtem ko si Lojz nalije kar sam. Kajpa — saj bo Lojz kmalu star dvajset let, kmalu bo hodil s to Pickovo bando igrat po gostivanjih in veselica, tudi dekle že ima, in ko odsluži vojsko, se bo zagotovo oženil.

Odhajamo iz oštarije. Nismo ga toliko popili, da bi že od vina mogli biti pijani, se mi pa zdi, da v resnici vsi odhajamo nekoliko omotični, morda bolj od nenadne sreče in veselja ko od samega vina. In zdi se mi, da je od same sreče človek tudi lahko pijan. Pa še zadovoljen in vesel je. Tako nam trije strici Picki, z njimi pa še Kranjčkov stric vsem po vrsti stiskajo roko, ki odhajamo v središki del vasi: našemu očetu, stricu Bogdanu in stricu Jurku, stiskajo roko tudi našemu Lojzu, nazadnje pa celo meni, ki nisem nič, zanje pa često le šmrkljavec, klantoš, lajšo in ne vem, kaj vse še.

Ko jih gledam odhajajoče, se mi zdi, da stric Števan nekako privzdiguje noge ko kak petelin, stric Marko — mizarček drobenti ko stonoga, ker ima pač kratke noge — stopa drobno, hitro. Mešetar stric Marko pa se drži pokonci, ko da bi po kolniku hodile pokonci postavljene cepé. Vsaj naš Lojz je rekel o njem: »Hodi ko kakšne cepé.« Kranjčkov stric Števan hodi natanko tako kot naš oče: naprej nagnjen, z rokami na hrbtu, ko da hoče nečemu pobegniti, a vendar pri vsej navidezni naglici zaostaja za drugimi. Le stric Bogdan: kakor da je pozabil, da je naposled le treba priti domov.

Zagotovo so vsi prebleženi ko mi, ki se vracamo v središki del vasi, proti Črnskemu kotu, in ki hodimo široko povprek po vsem kolniku, »podplatnjek« Kelenčev stric tudi hodi z rokami na hrbtu, s prazno pipo v ustih, nasilno trga svoja široka stopala od mehkega kolnika, na drugi strani

kolnika se pozibava Bogdanov stric na levo in desno. Na sredini kolnika mi trije Fujsovi: naš oče s hojo svojega brata Krančka, Lojz ko že odrasel, zrel človek, ki vse ve in kot zmagovalc.

Le jaz sem tak, zamašek od stekleničke za zdravila, ki pa vendar hočem vse vedeti, kar mi povedo strici, ko da od tega ni odvisna le usoda mojega življenja, temveč usoda vsega sveta.

Zamašek od stekleničke za zdravila! Kaj takega si je o meni lahko izmislil le mešetar, stric Marko. Kakor mi je nekoč, ogledujoč si me, rekel: »Škoda, da si Kranček, da nisi Picko. Picko-Fujsi si samo po materi, to pa ne velja.« — »Kaj bi pa potlej bilo iz mene?« sem se mu smejal. — »Bi ti videl, kaj bi napravili iz tebe. Naš rod je star tu, lahko bi rekli od vekov je — ves tisti kot: sami Fujsi-Picki. Kranjčki — ti so pa privandrali v naše kraje, s klunjo na hrbtu, so že kaj prodajali. Naš rod pa je bil ugleden, bogat, oče večkrat rih-tar...« »Zdaj pa sami proletari,« sem mu odvrnil v jeziku našega Lojza, kar ga je razjezilo, hkrati pa ga izzvalo k srditemu ugovoru: »Proletari ali ne, le da si bomo spet opomogli. Boš ti videl nekoč Picka Marka — na vseh sejimih od Tišine do Ludbrega bo kupil vse krave, vse preprodal. Ne bom več sam priganjal krav, sam s svojo Uršo: samo plačeval bom v kakšni oštariji, prekupčevali pa bodo drugi zame. Prodajal bom na vse strani: z vlakom iz Lendave bodo vozili živino iz naše pokrajine po vsem svetu. Penez bom imel, da bodo žepi polni, veliko denarnico, večjo in bolj polno ko Benko — ti povem golobek moj. Če boš vrli, mi boš tudi ti priganjal krave s sejmov na postajo v Lendavo. Vse šokce bom uničil — vsi bodo delali zame... In hišo si bom pozidal, kakršne ni tu okoli, boš videl, picek moj zlati...«

Zlate sanje mojega strica flavitista in mešetarja Marka. In koliko let ga že gledam, kako z ženo Uršo na vsak sejem vodita lepo počesane krave — po dve, po tri, koliko denarja pač premore, da nakupi od kmetov, potem doma nekaj časa redi, vse lepo očisti, kar mu je treba priznati, potlej na sejmiščih to proda, pokupi novo, spet prepoda, mešetari tudi za druge. A kaj ko pojdočki domov z ženo običetja vsako oštarijo in se vrneta šele na večer. On pa golči o Benku, ki ga po imenu že vsi poznamo in ki je že eden največjih bogatcev v naši pokrajini.

In na tega, zamaška se zdaj pojdočki domov znenada spomni naš sosed. Kelenčev stric, »podplatnjek«. Zares znenada, ker bi lahko mislil na bolj koristne stvari. »Kako ti je rekel šokec Marko?« me vpraša in se le postrani ozre po meni.

»Različno,« mu odvrnem. »Kar mu pač pride na misel...«

»Ti ni rekel tudi, zamašek od stekleničke za zdravila?«

»Tudi to,« se smejim. Sosedova glava zakinka kakor makova glavica na polju, kadar zapiha veter. Vzame pipo iz ust, pljune po kolniku črleno slino od bage, rekši mi:

»Vidiš, picek zlati, danes pa si se tudi ti prekrstil v kmeta, vsi smo se prekrstili v kmete. Pravega siromaka — težaka ni več v Poljani. Vsakdo od nas je zdaj že vreden skoraj dva rajnska, po novi vrednosti penez. Ko pa bomo imeli svojo živino — mislim: dve kravi za delo, kola, plug, kolca, brano, sploh vse, kar je potrebno za delo, bomo poskočili na tri, celo na štiri rajnske nove vrednosti v penezih.« Spet debela, »makova glavica« zakinka in še doda, ko si me nekako ogleda: »Vidiš, ko se boš ženil in pojdeš na ogledi, boš lahko povedal: — Plug zemlje dobim takoj, nekaj pa še po očetovi in materini smrti. Tvoj oče in mati pa še svoje strehe nista imela, ko sta se vzela, z árende sta prišla k nam — zdaj pa imata šest plugov, in to šest gosposkih plugov, ki so dosti večji od kmečkih. In naši bodo tudi dobili vsakteri po plugu, po najini smrti pa si še dva razdelijo, hja...« Do kraja ne pove vsega, mene pa presenetijo in vznemirijo te prelepe obljube, kakor da bi mi vse to pripovedoval naš oče.

Naš Lojz stopa na strani kolnika, nič ne reče k temu spoznanju, očitno pa je z nečim na moč zadovoljen: z rokami v žepih stopa poskakujoče in si veselo fučka.

Pa saj si lahko: on bo povrh vsega podedoval še našo hišico in vrtec. Vse to bodo dobili prvorojeni sinovi. Kje pa bo še kaj prostora za nas druge, ki nas, otrok v Poljani, kar mrgoli? A kdo bi že od zdaj mislil na take stvari? Ko pa se je življenje tako lepo nasmejnilo človeku!

Jož, kako nas pomladno sonce in te naše njive zva-bijo iz naših tesnih, zadušnih sob: po »gosposkem«, še do nedavna grofovskem zdaj mrgoli ljudi, samih siromakov, »proletarov«, kot je rekel naš Lojz. Ko da smo od vekov čakali na ta veliki dan, na ta prečudoviti dogodek: naše, naše so te njive in ne več grofovske! Čeprav ni še nič dokončno — komisije bodo še spreminjale, zamenjavale, toda neke v tem prostranem svetu, ki ga oči komaj komaj še zaobjamejo, bodo tudi naše meje; zdaj še družinske, toda neke tu ima vsakdo od nas »proletarje« svoj plug zemlje, na katerem bo nekoč započel svoje življenje, svojo lepšo prihodnost.

In na vsem tem širokem polju, ki bo za vedno ohranilo ime »gosposko« kot spomin na grenko preteklost, se gibljejo, lazijo ko mravlje naši poljanski proletari, težaki: Bele srakice iz debelega domačega platna, rdeče, zelene, bele ženske rute, na vsaki njivi po trije, štirje ljudje, ali kar cele družine z motikami tolčejo grudje, okopavajo zdaj koruzo, zdaj krompir, kosijo travnike, grabljejo, prihodnje leto bodo tudi želi, zmatali s cepmi, odpeljali v mlin, matere bodo spekle kruh iz domače moke, lep ržen kruh, spekle bodo povitice... eh, življenje, kakšno lepo, veličastno vsebino lahko znenada zadobi.

Kako se nam je življenje nasmejnilo, kako nas je vse blagoslovilo.

Potlej pa v hudi poletni pripeki, ko se z Lojzom vracava z njiv z motikami, naletiva na strice Picke, na brata mizarčka in na njunega bratranca mešetarja.

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z ..., 16.30 Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.20 Tv v šoli; 10.00 Tv v šoli (do 12.05); 17.35 Poročila; 17.40 Z besedo in sliko — Storžkovo popoldne: Vrtnitev; 17.50 Velike razstave, kulturno dokumentarna nanizanka; 18.20 Okrogli svet; 18.30 Obzornik; 18.45 Amaterski studio; 19.15 Risanka; 19.20 Cik cak; 19.24 Tv nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 Tv dnevnik; 19.55 Vreme; 19.57 Propagandna oddaja; 20.00 Film tedna: Privikrat poročena, sovjetski film; 21.45 Miniature — Blaž Demšar: Kako nastane violina; 22.05 V znamenju

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.20 Tv dnevnik; 16.45 Mak ob progii, nadaljevanje TV

ljubljska banka
Pomurska banka

Skopje; 17.15 Košarka — finale jugoslovanskega pokala; 18.45 Amaterski studio; 19.30 Tv dnevnik; 20.00 Športna sredi; 22.00 Tv dnevnik; 22.15 Pop godba (do 23.00)

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM

9.20 do 12.05 Izobraževalni spored, 16.05 Pregled sporeda, 16.10 Poročila, 16.25 Kronika skupnosti občin Siska, 16.45

Makovo cvetje ob progii, 17.15 Košarka: finale Pokala Jugoslavije, 18.45 Na obisku ..., 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Športna sredi, 22.00 Dnevnik, 22.15 Pop glasba, 23.00 Pregled sporeda za četrtek Drugi program isto kot Ljubljana II

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM

9.00 Jutranja poročila, 9.05 Oddaja z miško, 9.35 Francoščina, 10.05 Kaj lahko postanem?, 10.35 Srečna leta Thorwaldovih (film), 12.00 Galloromanski muzej v Lyonu, 12.10 Pomota, gospod Mayer, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Lutke, 17.30 Wickie in silaki, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Zima v Italiji, 18.25 ORF danes, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Plesna dvorana (film), 21.55 Sport, 0.00 Poročila

DRUGI PROGRAM

16.40 ORF danes, 16.45 Koncertna ura, 18.00 Pepelnica sredi umetnikov, 19.00 Popotovanja svetovljana, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mali izleti gospoda Aghiosa (TV film), 21.40 Osamljenost, 21.50 Deset pred deseto, 22.20 Dok, oddaja, 0.20 Poročila

TV MADŽARSKA

8.05 Šolska Tv, 9.50 TV reprize: Delta, Tihi Don, Glasbeni film, Kviz, 14.40 Šolska tv, 16.00 Gospodarstvo in zunanja politika, 16.45 Lutka, nadaljevanje, 17.50 Za upokojence, 18.20 Abu Dabi: naftni zaklad minidržave, 18.45 Šatefta, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Naše stoletje, dokumentarna serija, 21.15 Pesmi in plesi iz SZ, 21.25 Časna zadeva, film, 23.15 TV dnevnik.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

V 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Delegatska tribuna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.00 Tv v šoli; 10.00 Tv v šoli; 16.35 Šolska Tv: Ob ekvatorju, Lahka atletika I; 17.35 Poročila; 17.40 Tovarišija, zadnji del mladinske nadaljevanke Tv Skopje; 18.10 Mozaik kratkega filma: Bergamo, italijanski film; 18.40 Obzornik; 18.50 Stabilizacija, v Makedoniji, oddaja Tv Skopje; 19.15 Risanka; 19.20 Cik cak; 19.22 Tv nocoj; 19.24 Zrno do zrna; 19.30 Tv dnevnik; 19.55 Vreme; 19.57 Propagandna oddaja; 22.05 V znamenju

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.40 Poročila; 16.45 Hartford: SP v umetnostnem drsanju — pari, posnetek; 17.45 Jelenko, otroška serija; 18.15 Šola zelenega načrta; 18.45 Evrogol; 19.30 Tv dnevnik; 20.00 Teleskopija; 21.00 Po izbiri ..., 23.00 24 ur (do 23.05)

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM

9.10 do 12.00 Izobraževalni spored, 15.05 do 16.00 Izobraževalni spored, 16.35 Pregled sporeda, 16.40 Poročila, 16.45 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju (posnetek), 17.45 Jelenko, 18.15 TV kalendar, 18.25 Kronika skupnosti občin Splita, 18.45 Evrogol, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55

EPP, 20.00 Argumenti, 20.45 EPP, 20.50 Kvizoteka, 22.05 Dnevnik, 22.20 Teme in izrazi, 23.05 Pregled sporeda za petek Drugi program isto kot Ljubljana II

ljubljska banka
Pomurska banka

9.00 Jutranja poročila, 9.05 Am, dam, des, 9.30 Dežela in ljudje, 10.00 Šolska Tv, 10.30 Plesna palača (film), 12.15 Bela hiša — zadnji vhod, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM

Am, dam, des, 17.30 Marco, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 TV kuhinja, 18.25 ORF danes, 18.30 Mi, 18.45 Reklame, 19.00 Avstrija v sliki, 19.23 Reklame, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mesto izgubljenih, 21.15 Doživete zgodbe, 22.15 Večerni šport, 23.45 Poročila

DRUGI PROGRAM

17.55 ORF danes, 18.00 Brez nagobčnika, 19.00 Popotovanja svetovljana, 19.30 Čas v sliki; 20.15 Glasbena oddaja, 21.45 Reklame, 21.50 Deset pred deseto, 22.20 Klub 2 in poročila

TV MADŽARSKA

8.05 in 14.00 Šolska Tv, 16.30 Petőfijska pota, 3. del, 17.10 TV borza, 17.20 Kviz, področje: film, 17.50 Za najstnike, 18.30 Na pomoč, reportaža, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Družinski krog, magazin za starše in vzgojitelje, 20.50 Ne smeš se prehitro, igra, 21.35 Telesport: Pokalni nogomet; SP v umetnostnem drsanju, 23.05 TV dnevnik, 23.15 TV ogledalo.

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.45 Tv v šoli; 10.00 Tv v šoli (do 12.05); 14.55 Tv v šoli — ponovitev (do 16.00); 17.20 Poročila; 17.25 Družina Smola, madžarska risana serija; 17.50 Domači Ansambli: Primorski fantje; 18.15 Obzornik; 18.25 Šah, izobraževalna oddaja; 18.45 Za našega otroka: Kakšen bo moj otrok, ko odraste; 19.15 Risanka; 19.20 Cik cak; 19.24 Tv nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 Tv dnevnik; 19.55 Vreme; 19.57 Propagandna oddaja; 20.00 P. Yeldham: Srečno, tujka! avstralska nadaljevanke; 20.50 Propagandna oddaja; 20.55 Muppet show: Cheryl Ladd; 21.20 V znamenju; 21.35 Nočni kino: Ljubljanka Amerike, ameriški film

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.40 Poročila; 16.45 Hartford: SP v umetnostnem drsanju — moški, posnetek; 17.45 Naši pesniki; 18.15 Namesto top liste; 18.45 Zgodbe Radoja Domanovića; 19.30 Tv dnevnik; 20.00 Porota, dokumentarna oddaja; 20.45 Zagrebška panorama; 21.10 Narodna glasba; 21.40 Kultura srca (do 23.40)

TV ZAGREB

VI PROGRAM

8.45 do 12.05 Izobraževalni spored, 14.55 do 16.00 Izobraževalni spored, 16.35 Pregled sporeda, 16.40 Poročila, 16.45 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju (posnetek), 17.45 Naši pesniki, 18.15 TV kalendar, 18.25 Kronika skupnosti občin Siska, 18.45 Evrogol, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55

ževalni spored, 16.35 Pregled sporeda, 16.40 Poročila, 16.45 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju (posnetek), 17.45 Naši pesniki, 18.15 TV kalendar, 18.25 Kronika skupnosti občin Rijeke, 18.45 Mladinski ekran, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Ljubzen-ske igre (film), 21.40 EPP, 21.45 Življenje družin človeka, 22.15 Dnevnik, 22.30 Glasba iz ateljeja, 23.00 Pregled sporeda za soboto

ljubljska banka
Pomurska banka

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM

9.00 Jutranja poročila, 9.05 Am, dam, des, 9.30 Ruščina, 10.00 Šolska Tv, 10.30 13 oslikov in sončno dvorišče, (film), 1.05 Galapagos, 12.20 Klub seniorjev, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Am, dam, des, 17.30 Medvedki so prosti, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Panoptikum, 18.25 ORF danes, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija v sliki, 19.23 Reklame, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Nesrečnik (TV film), 21.15 Modna revija, 21.20 Panorama, 22.10 Reklame, 22.20 Nočni studio, 23.20 Umetnostno drsanje (prenos).

TV MADŽARSKA

8.05 in 14.15 Šolska Tv, 16.00 Moč vida, 16.25 Čez eno uro sem tu, nadaljevanje, 17.35 Navzkrižno vprašanje, ugan-karska igra, 18.00 Okno, reportaže, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Delta, znanstveni magazin, 20.25 Kramljanje, zabavni program za odrasle, 21.40 Izbira cilja, 1. del svojetskega filma, 22.45 TV dnevnik, 22.55 Greh, dokumentarni film.

MIŠKO KLANJEC

Strici so mi povedali

Lojzovo bistro oko jih je odkrilo od daleč v senci pod jelšami, za grmovjem krlikovca in kopin. Sedijo nekako v krogu ki okrog ognja. Njihov pogovor slišiva že od daleč. „Strici so, Picki,“ mi pošepetne. Počepnem, brez kašlja, brez spraševanja se vlečem za njim in tiho občepeva za grmom, ki jih zakriva. Žvečim pravi ščavnjek, ki tako prijetno poživljuje izsušena usta.

„Bog je dal zemljico sveto...“ Po glasu spoznam strica Stevana. „Marček, Marček mili bratec — si si kdaj mislil, da boš namesto hoblja držal v rokah motiko? In si vedel, da so grude tako trde?“

„Trde so, bog jih je dal, Stevek,“ zastoka njegov brat stric Marko. „Trikrat udariš z vso močjo po njej, pa se ne zdrobi. Roke mi bodo odpadle, Saj ne morem več... krvave žulje imam, spokali so, zdaj se neka sokrvica cedi iz njih... še žilice ne bom mogel držati v rokah...“

„Naj vrag vzame motiko,“ zakolne mešetar Marko. Ker čudno bi bilo, da ne bi klet, če je taka prilika. Dozdej je kmetičem lepo pokal po dlaneh, zvečer ga je dlan sicer že pekla, žuljev in celo krvavih pa od tega le ni dobil. Zdej pa skoraj jokavo razkazuje svoje dlani z razpokanimi žulji svojima bratrancema rekši jima: „Ne — a je to še roka? In če bi bil zdaj kje sejem, kako pa naj komu udarim v dlan, he? Saj bi me bilo sram — kaj bi si pa oni mislili o meni?“

Stric Stevan se zaheheče ob pogledu na te dlani rekši mu: „Odsehnal boš z motiko hodil po sejmihi... na topo-rišče si boš privezal bič, Urša bo pokala kmetom v dlani. Z motiko boš posedal po oštarijah, moj dragi. Le da ti povem — pravijo — zemljico bodo vzeli vsakemu, kdor je ne obdela in jo dali kmetom.“

„Nič je ne bodo jemali,“ se razburi mešetar. „Zakaj pa imam ženo in deco, ha? Naj delajo, če hočejo imeti zemljo. Stari Fujs, naš oča, je imel mnogo zemlje — vso je preoral s kobilami, kar je pa bilo dela z motikami, so opravile ženske. Motika ni za moškega.“

„Ga slišiš, Marček?“ vzklikne stric Stevan bratu mizarčku. „Žena in deca naj delajo. Zakaj pa jih imamo?“ Nakar se zasmeje, ko da je dognal nekaj veličastnega. „V delavnico se bova zaprla... tam je prijetna senčica. Oni pa naj delajo, da nam res ne bi odvzeli zemlje. Saj tudi v šolo nismo hodili, skrivali smo se pred Pallerjem. Pa človek vseeno živi, brez znanja, in tudi ne da bi moral tolči ves teden te grude...“

Ne vem, kaj vse bi še bili napletli v tej prijetni senci, čeprav je tudi tu soparno in človeka nenehno obletavajo obadi in celo komarji, da še ni tedaj oglašil naš Lojz. Za-

godrnjal je tako čudno, da je še mene presenetil. Strici so utihnili, očitno prisluhnili, nato stric Stevan pripomni, ko da se norčari: „Nekaj je čudno zagodrnjalo, sta slišala? Nekša zver bo.“ — „Medved,“ se zareži nejevoljno mešetar Marko. In lahko, ker vsak otrok ve, da pri nas medvedov ni. Pa se tudi sam popravi: „Najbrž bo volk.“ — Tudi volkov pri nas ni, že dolgo jih ni več, še najstarejši ljudje se jih komaj spominjajo, da se je kdaj kakšen priklatil tudi v naše kraje.

Nakar naš Lojz znova zagodrnja, še silneje, da ga kar občudujem.

Tokrat nobeden stricev nič ne reče, so pa že vsi pokonci. Skozi grm vidim, kako drže motike, pripravljeni za napad ali obrambo. Tedaj se stric Stevan z vzdignjeno motiko neslišno, po petelinje, da ne bi kaj zašumelo pod njegovimi stopalji, plazi proti nama, ki sva se potuhnili v visoki travi za grmom. Lojzu obraz kar žari, ko mi pomežikuje, naj bom čisto tiho. In ko zanalašč se stric ozira prek naju, niti naju ne opazi, celo pljune tako, da skoraj prileti na Lojza, a ga niti zdaj ne zagleda. In potlej se vrača rekši proti onima: „Nikogar ni, vrag ga vzemi.“

„Nu — kaj?“ reče Števanov brat Marko. „Gremo domov, dela imam več kot dovolj. Zbogom, njivice...“

Tedaj se Lojz znova oglasi, s še bolj čudnim glasom, začeniš z zateglim šššš, zahrope, takoj zatem pa zajoka podobno, kakor pri nas joka smrt, vsaj vsi pravijo, da smrt tako joka. Naš Lojz pravi, da jo je že slišal, jaz pa še ne.

Strici obstanejo popolnoma mirno, nobeden ne zagolči. „Gremo, dečki,“ reče tedaj stric Stevan in v glasu njegovem je čutiti zmedenost. „Nekša tentacija je... naj pa se skriva...“

„Kam boš zdaj?“ se tedaj upre mešetar Marko. „Tentacija gor, tentacija dol, pa če je sam vrag — videti ga hočem. Imam motiko, ga bom tako udaril, da mu bo dovolj.“

Z napol vzdignjenimi motikami, pripravljeni na boj, stopajo po prstih, nekoliko stran od grma, ko da se bojijo, da bi kaj planilo nadnje. Tedaj pa naš Lojz strahovito zatuli, prav pretresljivo, zamaje grm, kakor da bi ta oživel. Strice neka sila kar vrže nazaj. Dokler izza grma ne vzrase naš Lojz in se jim veselo zareži. In lahko, saj so na moč preplašeni. A že se izlije iz njih troglasno polna košarica psov.

„Prokleti kanžor, lajšoš ščančavi, klantoš, huncut — te bom z motiko, da boš takoj mrtev pa z mrtvega za-taknem za ta grm, te ne bo treba pokopavati. Nemarnjak — namesto da bi oču in materi pomagala na njivi pri delu.

Vonjaš vonjasti! In ta bikec s teboj vred, ravno tako nemaren...“

„Smo že stolkli vse grudje, oča in mati sta že doma, midva sva stopila v log za jagodami. Vi pa tu lepo kadite, manjarite, vaši pa sami delajo. Samo povem vam, da vam potlej ne bo žal: slišal sem, da jutri pride komisija. Pravijo: — Bomo videli, kako ti siromacije obdelujejo zemljo. Kakšno grudje imajo na njivah... Pravijo, da bodo kmetje že dobro obdelali, če siromacije nočejo. Kruh mora zrasti za deželo. Naj pa siromacije še naprej delajo pri njih... bodo še preradi delali, ko ne bodo imeli kaj jesti.“

„Lažnivec lažnivi!“ vzklikne mešetar Marko. „Si znaš vse izmisliti, da bi plašil poštene ljudi.“ Nakar še doda bratrancema: „Me je tako prestrašil, da mi srce komaj zdaj spet začelja biti.“

„Le da midva z Miškecom na vašem mestu ne bi šla domov, če niste grudja stolkli. Vam povem — nič se ne šalim: jutri pride komisija, peljala se bo po polju, zapisovala vse slabo obdelane njive.“

„Ne vidiš, kakšne žulje imam? Vsi so popokali, sokrvica se cedi iz njih, kako pa naj še tolčem?“

Nakar naš Lojz zmigne z rameni rekši jim: „Bodo pa kmetje tolkli.“ Pograbi me in me potegne za seboj. „Če ste pametni, nazaj na njivo, do večera lahko opravite...“

Stojijo za čas, odločajo se, očitno se odločajo, nazadnje pa se le vračajo na polje. Eh, ti moji strici...

Veliko poslanstvo, ki pa se bo čisto izmaličilo

Živimo v drhtljivi napetosti, v katere središče me je usoda premaknila in ta dan — lep oktobrski popoldan z medlim soncem, ko mi misel še vedno uhaja na naše širne travnike, kjer zdaj pastirji pasejo križem, kurijo ognje, pečejo krompir, pokajo z biči, svinjajo — se zame v resnici končuje prvi del življenja. Jutri bo nov dan in za mojega prijatelja Cuka, s katerim sva sprejeta v Ljubljani v zavod Marjanišče in kamor se jutri odpeljeva. Pred štirimi dnevi smo dobili pismo, ki ga je mati odnesla učitelju Klajnščku, da bi ji ga prebral, ko da ne zaupa mojemu znanju, ki sem vendar konec junija v Soboti opravil sprejemni izpit za gimnazijo. Tudi Cukova mati, ki je vaša babica, se je znašla hkrati pri njem z enakim pismom. Mislim, da sta obe hoteli iz tujih ust slišati veliko resnico. Nakar so se začele velike priprave za veliko pot v svet.

Najbolj golo naključje je naneslo, da smo našli tisti „ključ“, ki mi odpira dveri v širok in morda tudi visok svet. Toda naše močvirje je brez slehernega dogovarjanja natanko odločilo mojo prihodnost, kakor se ne moreš ogniti smrti, če si se že enkrat rodil. In močvirje je odločilo: duhovnik, pop. Če bi potrebovalo kralja, bi najbrž bilo reklo: kralj. Lahko bi bilo reklo: zdravnik. Pač nekaj, kar je najbrž tudi potrebno.

(Nadaljevanje prihodnjič)

VSEBINA 3. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA

Osnutek amandmajev v Ustavi SR Slovenije

- Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta občinske skupščine
- Proračun občine za leto 1981
- Poročilo o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic po toči v letu 1980
- Osnutek odloka o kriterijih za določitev krajevnih skupnosti in območij, ki so manj razvita na območju občine Murska Sobota in ustanovitvi sklada za razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti

PREDSEDNICA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA IN PREDSEDNIK ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

SKLICUJETA

39. SEJO ZBORA ZDRUŽENEGA DELA IN 37. SEJO ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Seji bosta v torek, 17. marca 1981 ob 8. uri v veliki sejni dvorani Skupščine občine Murska Sobota.

Dnevni red:

1. Izvolitev verifikacijske komisije
2. Poročilo verifikacijske komisije
3. Potrditev zapisa 38. seje Zbora združenega dela in 36. seje Zbora krajevnih skupnosti, z dne 13. februarja 1981
4. Osnutek amandmajev v Ustavi SR Slovenije
5. Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta občine Murska Sobota
6. Predlog programa dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota v letu 1981
7. Proračun občine Murska Sobota za leto 1981
8. Poročilo o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic po toči v letu 1980
9. Osnutek odloka o kriterijih za določitev krajevnih skupnosti in območij, ki so manj razvita na območju občine Murska Sobota in ustanovitvi sklada za razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti
10. Osnutek odloka o združitvi k. o. novi in stari Beznovci v k. o. Beznovci
11. Osnutek odloka o cenah za geodetske storitve
12. Predlog odloka o opravljanju blagovnega prometa z osebnim delom in s sredstvi v lasti občanov v občini Murska Sobota

13. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov
14. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem prometnem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve
15. Volitve in imenovanja
16. Delo zborov Skupščine SR Slovenije
17. Delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja
18. Predlogi, sklepi, mnenja in obvestila

Gradivo za obravnavo 3., 10., 11. in 15. točke dnevnega reda je posredovano vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij.

Gradivo za obravnavo 4., 5., 7., 8. in 9. točke dnevnega reda je objavljeno v 3. številki Delegatskega vestnika, z dne 3. marec 1981.

Osnutek programa dela zborov občinske skupščine je bil objavljen v 1. številki Delegatskega vestnika, z dne 30. januar 1981. Spremembe in dopolnitve bomo posredovali vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij.

Osnutke odlokov pod 12., 13. in 14. točko dnevnega reda sta zbora obravnavala na seji zborov občinske skupščine dne 13. februarja 1981 in so bili posredovani vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij. Zbori k osnutkom niso dali nobenih pri-pomb, zato jih v istem besedilu obravnavamo kot predloge.

Informacija k 16. in 17. točki dnevnega reda bo podana na seji.

porabo delavcev je višina sredstev skupne porabe po posameznih namenih na delavca dosežena v preteklem letu v OZD.

6. člen

Za delo občinskih in medobčinskih upravnih organov in pravosodnih organov se v letu 1981 zagotovijo:

- sredstva, ki jih delavci v skladu z navedenim zakonom pridobivajo kot dohodek delovne skupnosti,
- sredstva za osebne dohodke funkcionarja, ki vodi upravni organ in njegovega namestnika,
- sredstva za materialne stroške,
- sredstva opreme in
- sredstva za posebne namene.

7. člen

Sredstva za realizacijo programov dela se med letom dodeljujejo občinskim in medobčinskim upravnim in pravosodnim organom enakomerno kot mesečne akontacije.

Proračunski koristniki morajo 20 dni po preteku polletja in 20 dni po preteku leta poročati izvršnemu svetu skupščine občine o realizaciji programov dela. O stanju in izvajanju programov bo izvršni svet poročal občinski skupščini. Poročila so osnova za dodelitev višine akontacije za naslednje polletje.

Koristniku proračunskih sredstev, ki poročila o realizaciji programa dela ne predloži v roku iz prejšnjega odstavka, se akontacija zmanjša za 20 %.

8. člen

Dokler ne bodo izdelana merila za finančno vrednotenje del in nalog se bodo občinskim in medobčinskim upravnim organom sredstva za osebne dohodke delavcev zagotavljala na podlagi bruto vrednosti točke, ki je veljala na dan 31. 12. 1980.

Ta vrednost točke se lahko na podlagi sklepa izvršnega sveta skupščine občine med letom poveča v skladu z gibanjem osebnih dohodkov v gospodarstvu v občini in dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1981.

9. člen

Sredstva za materialne stroške ter opremo in amortizacijo se določijo v sklad z vrednostjo materiala in storitev ter opreme.

Sredstva za opremo in amortizacijo ter za posebne namene bodo organom v letu 1981 dodeljena na podlagi utemeljenih pismenih zahtevkov, ki jih obravnava izvršni svet skupščine občine M. Sobota.

10. člen

Če se med letom znatno spremeni delovno področje ali pristojnost, obseg ali narava nalog ter pogoji za njihovo izvrševanje, se občinskim in medobčinskim upravnim in pravosodnim organom lahko sporazumno poveča ali zmanjša tudi obseg sredstev za delo.

Če se med letom ustanovi novi organ se sredstva za njegovo delo zagotovijo iz tekoče proračunske rezerve na podlagi predračuna, ki ga potrdi izvršni svet skupščine občine M. Sobota.

Če je med letom prenehal delovati organ ali drug uporabnik sredstev občinskega proračuna, se neuporabljena sredstva za njegovo dejavnost prenesejo v tekočo proračunsko rezervo.

11. člen

Občinski in medobčinski upravni in pravosodni organi ter drugi uporabniki sredstev občinskega proračuna morajo izvrševati svoje naloge v okviru sredstev, ki so jim odobrena. Ti ne smejo prevzemati na račun občinskega proračuna obveznosti, ki bi presegale z občinskim proračunom določena sredstva.

Občinski in medobčinski upravni in pravosodni organi ter njihove delovne skupnosti smejo prevzemati obveznosti po pogodbah in samoupravnih sporazumih le v mejah sredstev, ki so jim odobrena z občinskim proračunom.

12. člen

Izvršni svet skupščine občine lahko začasno zmanjša zneske sredstev, ki so v posebnem delu občinskega proračuna razporejeni za posamezne namene, ali začasno omeji uporabo teh sredstev, če prihodki občinskega proračuna med letom niso doseženi v planirani višini.

O ukrepih iz prejšnjega odstavka mora izvršni svet skupščine občine obvestiti skupščino občine in predlagati ustrezne ukrepe ali spremembe v občinskem proračunu.

13. člen

Vsi prihodki, ki jih občinski ali medobčinski upravni in pravosodni organi ustvarijo s svojo dejavnostjo so prihodek občinskega proračuna.

14. člen

Sekretariat za občo upravo občine M. Sobota spremlja izvrševanje občinskega proračuna pri občinskih in medobčinskih upravnih in pravosodnih organih ter drugih uporabnikih sredstev občinskega proračuna in o porabi obvešča izvršni svet skupščine občine.

15. člen

Za zakonito in smotrno uporabo sredstev, ki so odobrena občinskim in medobčinskim upravnim in pravosodnim organom ter drugim uporabnikom sredstev občinskega proračuna so odgovorni funkcionarji, ki vodijo te organe oziroma druga pooblaščenca oseba kot odredbodajalec.

Za zakonito uporabo sredstev občinskega proračuna je odgovoren tudi vodja računovodstva proračuna občine.

16. člen

Občinski in medobčinski upravni organi in pravosodni organi ter drugi uporabniki sredstev občinskega proračuna so dolžni predložiti sekretariatu za občo upravo finančne načrte za leto 1982 v mesecu novembru, zaključne račune za leto 1981 pa najpozneje do konca februarja 1982.

17. člen

Nosilec sredstev v razdelilniku bilance za:

- skupščinsko dejavnost in dejavnost izvršnega sveta
- negospodarske investicije
- kulturno prosvetno dejavnost
- socialno varstvo in zdravstveno varstvo
- komunalno dejavnost
- intervencije v gospodarstvu in tekoče proračunske rezerve
- je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota
- dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društev je Občinska konferenca SZDL Murska Sobota,
- dejavnost ljudske obrambe je Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito
- geodetska dela po srednjeročnem programu je Geodetska uprava občine M. Sobota
- za delovanje delegatskega sistema v krajevnih skupnostih pa zbor krajevnih skupnosti na predlog izvršnega sveta skupščine občine.

18. člen

Skupščina občine Murska Sobota pooblašča izvršni svet, da odloča

- o uporabi sredstev rezerve občinskega proračuna, vendar samo za namene iz 1. in 2. točke 39. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno političnih skupnostih do višine 5000.000,00 din,
- o porabi sredstev tekoče proračunske rezerve,
- o odpisu neizterljivih prispevkov ter drugih neizterljivih obveznostih, ki so prihodek občinskega proračuna.

19. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1981

DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

bo imel sejo v petek, 13. marca 1981 ob 12. uri v sejni sobi občinske skupščine.

Razen ugotovitve prisotnosti in potrditve zapisa bo obravnaval:

- Osnutek amandmajev v Ustavi SR Slovenije
- Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta občine Murska Sobota

- Predlog programa dela zborov občinske skupščine v letu 1981
  - Proračun občine za leto 1981
  - ter odloka pod 9. in 12. točko dnevnega reda Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti
- Gradivo za obravnavo navedenih vprašanj je objavljeno v tej številki Delegatskega vestnika.

SPREMEMBE USTAVE SR SLOVENIJE

Zbori Skupščine SR Slovenije so na sejah 22. oktobra 1980 obravnavali spremembe Ustave SR Slovenije in jih dali v javno razpravo. Besedila osnutkov amandmajev objavljamo v tej številki Delegatskega vestnika (že prej pa je bil osnutek objavljen v sredstvih javnega obveščanja, Poročevalec, itd.). Poročila in obrazložitve k spremembam Ustave so objavljene v Poročevalcu dne 11. novembra 1980 in Delo dne 11. novembra 1980. Večer, dne 11. novembra 1980 in drugih sredstvih javnega obveščanja. Pri obravnavi ustavnih amandmajev naj delegati koristijo navedeno gradivo.

AMANDMA I.

1. Vsi organi oblasti in samoupravljanja ter drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij zagotavljajo v okviru svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti, uresničevanje interesov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v družbenoekonomskih in političnih odnosih socialističnega samoupravljanja, zlasti pa v delegatskem sistemu in tudi pogoje za uresničevanje pravic, obveznosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov v samoupravnih in drugih organizacijah in skupnostih in v družbenopolitičnih skupnostih.

Organizacija, sestava in način dela kolektivnih organov oblasti in samoupravljanja se urejajo tako, da se zagotavljajo kolektivno delo, odločanje in odgovornost ter enakopravnost članov teh organov pri uresničevanju njihovih pravic, dolžnosti in odgovornosti, določenih z ustavo oziroma statutom in zakonom.

Vsak član kolektivnega organa je osebno odgovoren za svoje delo in v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi za delo in odločitve tega organa.

Vsak član kolektivnega organa, ki je pooblaščen, da sodeluje pri delu drugih organov in teles, mora po načelih delegatskega sistema ravnati v skladu s pooblastili, smernicami in stališči tega organa.

Vsi organi oblasti in samoupravljanja in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij morajo izvrševati svoje pravice in dolžnosti tako, da je omogočeno uresničevanje družbenega nadzorstva nad njihovim delom.

2. S tem amandmajem se dopolnjujejo določbe 1. točke II. poglavja II. dela ustave SR Slovenije.

AMANDMA II

1. Voljeni in imenovani funkcionarji in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij, za katere tako določajo ustava, statut ali zakon, se volijo oziroma imenujejo za dobo do štirih let, če za posamezne izmed njih ustava ne določa drugače.

Voljeni in imenovani funkcionarji in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij, za katere tako določajo ustava, statut ali zakon, so lahko izvoljeni, oziroma imenovani za isto funkcijo največ dvakrat zaporedoma, če za posamezne izmed njih ustava ne določa drugače.

Dolžino mandatne dobe in omejitev ponovne izvolitve oziroma imenovanja izvoljenih in imenovanih funkcionarjev

in drugih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij, za katere tako določajo ustava, statut ali zakon, določajo ustava oziroma v skladu z ustavo statut, zakon ali poslovnik skupščine družbenopolitične skupnosti.

Dolžino mandatne dobe nosilcev pravosodnih funkcij in družbenega pravobranilca samoupravljanja in možnosti njihove ponovne izvolitve oziroma imenovanja ureja zakon.

2. S tem amandmajem se nadomesti 182. člen ustave SR Slovenije.

AMANDMA III

1. Predsedstvo republike sestavlja sedem članov, ki jih volijo občinske skupščine in skupščine skupnosti občin kot posebnih družbenopolitičnih skupnosti, ter predsednik centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in predsednik republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, ki sta člana predsedstva republike po položaju.

Člani predsedstva republike so izvoljeni, če je za listo kandidatov za člane predsedstva glasovalo večina vseh delegatov v dveh tretjinah občinskih skupščin ter skupščin skupnosti občin kot posebnih družbenopolitičnih skupnosti.

2. Predsednika predsedstva republike voli skupščina SR Slovenije izmed izvoljenih članov predsedstva.

Predsednik predsedstva republike se voli za eno leto in je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljen za to funkcijo.

Postopek in način volitev predsednika in članov predsedstva republike določa zakon.

3. S tem amandmajem se nadomestijo prvi, tretji in četrtri odstavek 383. člena ustave SR Slovenije ter dopolnita 335. in 350. člen ustave SR Slovenije.

AMANDMA IV

1. Za predsednika izvršnega sveta ne more biti ista oseba izvoljena dvakrat zaporedoma.

Člani izvršnega sveta, republiški sekretarji in drugi za zakonom določeni republiški funkcionarji, ki vodijo republiške upravne organe, so lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljeni oziroma imenovani na isto funkcijo.

2. Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

3. S tem amandmajem se nadomestijo peti in šesti odstavek 394. člena in drugi odstavek 397. člena ustave SR Slovenije.

AMANDMA V

1. Ustavno sodišče sestavlja devet sodnikov. Sodnike ustavnega sodišča voli na predlog Predsedstva republike Skupščina Socialistične republike Slovenije za osem let in po poteku te dobe ne morejo biti ponovno izvoljeni.

2. Predsednika ustavnega sodišča vodili Skupščina Socialistične republike Slovenije izmed sodnikov na predlog Predsedstva republike za eno leto in je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljen za to funkcijo.

3. S tem amandmajem se nadomestita prvi in drugi odstavek 425. člena ustave SR Slovenije:

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA OBČINE MURSKA SOBOTA

Skupščina občine Murska Sobota je v letu 1980 sprejela nov statut občine. Že ob sprejetju je bilo jasno, da bo potrebno statut v krajšem času dopolniti oziroma spremeniti, predvsem po vprašanju kolektivnega dela, odgovornosti in odločanja. Osnutek ustavnih amandmajev je dal osnovo za pripravo

ustreznih sprememb in dopolnitev statuta. Osnutek je pripravila statutarno pravna komisija in je bil obravnavan v delovnih telesih občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter bo ostal v javni razpravi do jeseni (sprejet bo po sprejetju ustavnih amandmajev).

V globalu bi naj bila sredstva za materialne izdatke občinskih in medobčinskih upravnih organov ter pravosodnih organov večja za 18 % na realizacijo v letu 1980. Sredstva sklada skupne porabe za te organe bi naj bila večja v globalu za 18 % na realizacijo iz preteklega leta in bi se naj uporabila za sledeče namene: regres za prehrano, regres za letni dopust, za izobraževanje ob delu, za jubilejne nagrade, za odpravnine in za druge skupne potrebe. V skladu z zakonom o ugotavljanju in zagotavljanju celotnega prihodka in odhodka se morajo sredstva sklada skupne porabe oblikovati iz ostanka čistega dohodka.

2. Sredstva za dejavnost družbenopolitičnih organizacij in združenj:

V občinskem proračunu se bodo v letu 1981 zagotavljala sredstva za redno dejavnost in posebne namene naslednjim družbenopolitičnim organizacijam in združenjem: Občinski konferenci SZDL, Občinski konferenci ZSMS, Občinskemu združenju Zveze borcev NOV, Občinski konferenci zveze rezervnih vojaških starešin, Skupnosti slovenskih občin, Stalni konferenci mest, Odboru prekmurske čete — brigade NOV in Medobčinskemu svetu SZDL.

Zavodu za ekonomiko in urbanizem bodo zagotovljena sredstva na podlagi programa dela in posebne pogodbe.

Zavodu za časopisno in radijsko dejavnost bodo letos zagotovljena bistveno večja sredstva na podlagi priporočila zborov skupščine in obveznosti družbeno politične skupnosti kot so ustanoviteljice za pokrivanje razlike v ceni pri Vestniku. Ta sredstva bodo znašala 128 % na realizacijo v letu 1980.

3. Sredstva za ljudsko obrambo:

V proračunu občine se zagotavlja del sredstev za kritje stroškov skupnih obrambnih priprav v združenem delu, krajevnih skupnostih in drugih organih na nivoju občine. V te namene je predvidenih 11.268.400,00 din ali 17 % več kot v preteklem letu.

4. Sredstva za negospodarske investicije:

Skupaj se predvideva v ta namen 5.812.000,00 din to je 113 % več od realizacije v letu 1980. Sredstva se bodo uporabila za odplačevanje anuitet, za sofinanciranje investicijskega vzdrževanja poslovnih prostorov za postajo Milice v Murski Soboti in G. Petrovcih, za nabavo terminala in opreme za potrebe Sekretariata za notranje zadeve.

5. Socialno skrbstvo:

Za te namene je predvidenih 1.351.000,00 din ali za 18 % več kot v letu 1980. Iz teh sredstev se krijejo stroški za podporo družinskim članom, katerih edini hranilec je na odsluženju vojaškega roka s prispevkom za zdravstveno zavarovanje teh

oseb, sredstva za priznavalnine borcem NOV in njihovih družinskih članov in prispevek za zdravstveno zavarovanje teh oseb.

6. Zdravstveno varstvo:

Predvidena so sredstva za kritje stroškov mrliško—ogledne službe, ki jo mora zagotavljati občina v višini 136.600,00 din to je 16 % več kot je bilo realizirano v preteklem letu.

7. Komunalna dejavnost:

V okviru tega se zagotavljajo sredstva za geodetska dela in zemljiški kataster. V ta namen bi se naj zagotovilo 2.085.700,00 din ali 18 % več kot v letu 1980.

8. Dejavnost v krajevni skupnosti:

Občina je dolžna zagotavljati sredstva za funkcionalno dejavnost, funkcioniranje delegatskega sistema in za nekatere naloge ljudske obrambe v krajevni skupnosti. V ta namen se predvideva 5.900.000,00 din to je 18 % na lanskoletno realizacijo.

9. Intervencije v gospodarstvu:

V letu 1981 bi se naj zagotovila v okviru tega sredstva za sofinanciranje dejavnosti Kmetijsko zemljiške skupnosti in kmetijsko pospeševalne skupnosti. Zato se predvideva 1.834.000,00 din kar predstavlja 18 % več sredstev kot je bilo realiziranih v letu 1980.

10. Odstopljeni prihodki za posebne namene:

Namenska sredstva za zdravstveno varstvo živali, to so takse na promet parklarjev in kopitarjev, pristojbine za veterinarsko higiensko službo in turistične takse se zbirajo in stekajo v proračun vendar se istočasno v enakem znesku nakazujejo na posebne žiro račune po namenih.

11. Razporeditev presežka prihodkov nad odhodki:

Presežek planiran v višini 5.908.060,00 din bo tudi v tem letu prenesen na posebno partijo žiro računa proračuna občine za naslednje namene: občinske blagovne rezerve, za kompenzacije, za pokrivanje posledic morebitnih naravnih nesreč.

IV. ZAKLJUČEK

Javna razprava o osnutku proračuna občine Murska Sobota za leto 1981 bo trajala do 15.3. 1981, predlog v katerem bodo upoštevane utemeljene pripombe pa bo pripravljen do 31. 3. 1981 ko je predvidena seja zborov občinske skupščine in preneha veljati odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine M. Sobota v prvem tromesečju 1981.

ODLOK O PRORAČUNU OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 1981

1. člen

S proračunom za leto 1981 (v nadalnjem besedilu: občinski proračun) se zagotavlja financiranje splošnih družbenih potreb v občini M. Sobota v letu 1981.

2. člen

Skupni prihodki občinskega proračuna znašajo 158.511.000,00 din ali 14,7 % več kot v letu 1980 in se razporedijo:

— za splošno porabo v občini	145.555.940,00 din
— odstopljeni prihodki	7.047.000,00 din
— sredstva za posebne namene	5.908.060,00 din

Pregled prihodkov občinskega proračuna in njihova razporeditev sta zajeta v bilanci, ki je sestavni del splošnega dela občinskega proračuna.

3. člen

Od prihodkov iz prejšnjega člena se 1 % izloča v sredstva rezerve občine M. Sobota in znaša 1.585.110,00 din.

4. člen

Sredstva občinskega proračuna se delijo med letom enakomerno med vse nosilce oz. uporabnike v okviru doseženih

prihodkov, če z odlokom ali s posebnim aktom skupščine občine M. Sobota ali njenega izvršnega sveta oz. v pogodbi med skupščino občine M. Sobota in nosilcem oz. uporabnikom sredstev, ni drugače določeno.

5. člen

Podlaga za pridobivanje sredstev za delo občinskih upravnih organov, medobčinskih upravnih organov in pravosodnih organov (v nadalnjem besedilu: občinski in medobčinski upravni in pravosodni organi) in s tem tudi dohodka delavcev njihovih delovnih skupnosti so programi dela in doseženi rezultati delavcev pri izvrševanju programov.

V programu dela morajo biti delovne naloge ustrezno izkazane in razvrščene v značilne skupine glede na naravo, vrsto in zahtevnost, stopnjo in vsebino odgovornosti ter pogoji dela.

Podlaga za ugotavljanje potrebnega obsega sredstev za osebne dohodke delavcev je število izvajalcev, potrebnih za izvršitev programiranih del in nalog in povprečni osebni dohodek glede na raven in gibanje osebnih dohodkov delavcev v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dela in naloge enake zahtevnosti v približno enakih delovnih pogojih in odgovornostjo za opravljeno delo.

Osnova za ugotavljanje potrebnega obsega sredstev za skupno

Prvi ustavni amandma podrobneje razčlenja načelo o kolektivnem delu, odločanju in odgovornosti. Statutarna komisija predlaga, da bi določilo o kolektivnem delu in odločanju v celoti vnesli tudi v statut občine. Zaradi tega je 6. a člen enak prvemu ustavnemu amandmaju.

6. b člen določa v prvem odstavku osnovno načelo glede dolžine mandatnega obdobja, ki je lahko do štirih let. Krajša mandatna obdobja so določena s statutom in drugimi samoupravnimi akti (statuti K.S. statuti SIS). Prav tako bodo s temi akti predvidene možnosti ponovne izvolitve za določene funkcije.

Ostali členi sprememb in dopolnitev statuta konkretizirajo načelo 6. b člena.

I. V poglavju »Občine M. Sobota« se doda 6. a člen, ki se glasi: Vsi organi oblasti in samoupravljanja ter drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij zagotavljajo v okviru svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti uresničevanje interesov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v družbenoekonomskih in političnih odnosih socialističnega samoupravljanja, zlasti pa delegatskem sistemu, in tudi pogoje za uresničevanje pravic, obveznosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov v samoupravnih in drugih organizacijah in skupnostih in v občini.

Organizacija, sestava in način dela kolektivnih organov oblasti in samoupravljanja se urejajo tako, da se zagotavljajo kolektivno delo, odločanje in odgovornost ter enakopravnost članov teh organov pri uresničevanju njihovih pravic, dolžnosti, odgovornosti, določeni z ustavo, statutom, zakoni in drugimi predpisi.

Vsak član kolektivnega organa je osebno odgovoren za svoje delo in v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi za delo in odločitve tega organa.

Vsak član kolektivnega organa, ki je pooblaščen, da sodeluje pri delu drugih organov in teles, mora po načelih delegatskega sistema ravnati v skladu s pooblastili, smernicami in stališči tega organa.

Vsi organi oblasti in samoupravljanja in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij morajo izvrševati svoje pravice in dolžnosti tako, da je omogočeno uresničevanje družbenega nadzorstva nad njihovim delom.

II. 6. b člen

Voljeni ali imenovani funkcionarji občinske skupščine in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij se volijo oziroma imenujejo za dobo do štirih let.

Statut občine, statuti samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti ter statuti oziroma drugi akti samoupravnih organizacij in skupnosti določijo dolžino mandatne dobe in omejitve ponovne izvolitve oziroma imenovanja funkcionarjev občinske skupščine in drugih nosilcev samoupravnih, javnih in družbenih funkcij.

III. 183. člen se glasi:

Občinska skupščina izvoli izmed delegatov zborov predse-

dnika občinske skupščine za dobo dveh let. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.

VARIANTA: Občinska skupščina izvoli izmed delegatov zborov predsednika občinske skupščine za dobo dveh let. Za predsednika občinske skupščine ne more biti ista oseba izvoljena dvakrat zaporedoma.

IV. 188. člen se glasi:

Občinska skupščina ima podpredsednika, ki nadomešča predsednika če je ta zadržan. Podpredsednika izvoli občinska skupščina izmed delegatov zborov za dobo dveh let, po postopku, ki je predviden za izvolitev predsednika. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.

VARIANTA: Občinska skupščina ima podpredsednika, ki nadomešča predsednika, če je ta zadržan. Podpredsednika izvoli občinska skupščina izmed delegatov zborov za dobo dveh let po postopku, ki je predviden za izvolitev predsednika. Za podpredsednika občinske skupščine ne more biti izvoljena ista oseba dvakrat zaporedoma.

V. 3. odstavek 189. člena se glasi:

Predsednik in podpredsednik zbora se volita za dobo dveh let po postopku, ki je predviden za izvolitev predsednika občinske skupščine. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.

VI. 192. člen se glasi:

Sekretarja občinske skupščine imenuje občinska skupščina za dobo štirih let. Ista oseba je lahko dvakrat zaporedoma imenovana na to funkcijo.

VII. 205. člen se glasi:

Izvršni svet sestavljajo predsednik, eden ali več podpredsednikov in določeno število članov. Število članov izvršnega sveta določi občinska skupščina s sklepom.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva.

Podpredsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog predsednika izvršnega sveta in mnenja občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina za dobo štirih let. Ista oseba ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljena za predsednika izvršnega sveta.

Predsednike in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za dobo štirih let. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena za člana izvršnega sveta.

Mandat predsednika, podpredsednikov in članov izvršnega sveta je vezan na mandatno obdobje občinske skupščine.

Občinska skupščina izvoli izmed delegatov zborov predsednika občinske skupščine s tajnim glasovanjem.

POROČILO O ZAGOTOVITVI SREDSTEV ZA ODPRAVO POSLEDIC PO TOČI V LETU 1980

Izvršni svet je v poročilu, ki ga je predložil zborom občinske skupščine za sejo dne 6. 10. 1980 navedel obseg sredstev, ki jih je zagotovila za odpravo posledic po toči socialistična republika Slovenija. Na tej seji so zbori tudi podprli akcijo za odstop enodnevnega zaslužka in sprostili za isti namen 2 milijona dinarjev iz občinskega rezervnega sklada.

Ker so na posebni račun za odpravo posledic prispela sredstva republiške solidarnosti in je sklenjena tudi akcija za zbiranje enodnevnega zaslužka delavcev in prostovoljnih prispevkov združenih kmetov, predlaga izvršni svet predračun prihodkov in odhodkov sredstev za odpravo posledic po toči. Po tem predračunu bodo znašali prihodki in odhodki 38.705.900 dinarjev, odhodki za odpravo posledic na območju občine pa skupaj 37.809.160 dinarjev, 896.740.— dinarjev je prispevek soboške občine za poročun delitve v okviru pomurske solidarnosti, za katero so se zavzele družbenopolitične organizacije pomurskih občin in sporazumeli delegati skupščine skupnosti pomurskih občin.

Pretežni del sredstev v znesku 30.890.900.— dinarjev ali skoraj 80 %, ki jih bomo porabili v občini M. Sobota je zagotovila

republika, 5.515.000.— dinarjev so zagotovili delavci v združenem delu, obrtniki in združeni kmetje, preostanek pa je delež občinskega rezervnega sklada in prispevek občine Ljubljana—Center. Slednji je znak posebne solidarnosti soboški občini, s katero jo vežejo vezi dobrega in uspešnega sodelovanja.

Pretežni del solidarnostne pomoči republike je bil dodeljen namensko za odpravo posledic v prvi fazi ukrepov in predvsem za odpravo posledic v kmetijstvu z namenom, da se ohrani njegova reprodukcijska sposobnost. Namembnost uporabe je točno določil republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. S predračunom odhodkov se sredstva delijo le med dvema kmetijskima organizacijama na osnovi udeležbe v skupni škodi in doseženega sporazuma. Potrebno je poudariti, da je pomoč obema kmetijskima organizacijama vezana na realizirano proizvodnjo mleka in mesa ter posejane površine ozimine, koruze in sladkorne pese gospodarstev, ki so utrpela škodo. Regres za gradnjo silosov je v bistvu podaljšek akcije, ki teče že skoraj 3 leta z namenom, da se zagotovi čim boljša oskrba s krmo. Regres na obresti za premostitvene kredite bo poračunan med organizacijama potem,

proračuna, da zahtevke temeljito proučijo ter uskladijo z dejansko možnostjo rasti splošne porabe.

Po odloku o proračunu občine M. Sobota za leto 1981 bi znašali skupni predvideni prihodki 158.511.000,00 din ali 14,7 % nad realizacijo v letu 1980.

Družbeni dogovor o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SR Sloveniji v letu 1981 prinaša novost pri ugotavljanju osnove za povečanje sredstev za splošno porabo. Tako se bodo izvirni proračunski prihodki občine povečali za 18 % na sredstva, ki so bila zbrana v letu 1980, zmanjšana:

- za sredstva, ki so bila po družbenem dogovoru o ukrepih za omejevanje splošne porabe v občinah v letu 1980 usmerjena na posebno partijo žiro računa proračuna občine in porabljena za kompenzacije in blagovne rezerve;

- za sredstva od turističnih taks, taks na promet parkljarjev in kopitarjev ter veterinarsko higienskih pristojbin;

- za sredstva od lastnih prihodkov upravnih organov, ki bi naj bila prav tako izvzeta vendar uporabljena za nove naloge uprav za družbene prihodke, kar je v tem dogovoru kot varianta zato jih v osnutku odloka o proračunu še upoštevamo v prihodkih.

Tako znašajo izvirni prihodki občinskega proračuna, ki jih je možno razporediti 145.555.940,00 ali 19,2 % več kot v lanskem letu.

II. VIRI PRIHODKOV OBČINSKEGA PRORAČUNA

Obseg prihodkov v letu 1981 predstavljajo naslednji osnovni viri:

Občinski davek iz osebnega dohodka, občinski davek iz osebnega dohodka od kmetijske in gospodarske dejavnosti ter samostojne obrti, občinski davek iz osebnega dohodka od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav, občinski davek iz osebnega dohodka od intelektualnih storitev, davek od skupnega dohodka občanov, posebni občinski davek od prometa proizvodov, alkoholnih pijač in plačil od storitev, davek na promet nepremičnin in pravic, dohodek od premoženja od zgradb, na dediščine, tovarna motorna vozila, na posest zgradb in na prihodek od iger na srečo, občinske upravne in komunalne takse, odstopljeni del republiških taks in kazni in ostali prihodki upravnih organov po zakonu o davkih in opravljenih storitvah.

Odstotek povišanja posameznih virov občinskega proračuna je izdelan na osnovi ocen realizacije za leto 1980.

Ocena prihodkov od občinskega davka iz osebnega dohodka temelji na predvidenem povečanju osebnih dohodkov zaposlenih v občini Murska Sobota.

Prihodki ob občinskega davka od kmetijske dejavnosti se bodo povečali zaradi povišane davčne stopnje za tiste občane, ki nimajo statusa kmeta in zaradi davčnih olajšav v lanskem letu na račun odprave posledic po toči in neurja.

Pri občinskem davku od opravljanja samostojne obrti se predvideva povečanje v istem obsegu, kot v lanskem letu. Enako velja tudi za davek od avtorskih pravic, patentov, tehničnih izboljšav in intelektualnih storitev.

Prihodek od skupnega dohodka občanov bo predvidoma znašal le 100.000,00 din, od tega zneska bo potrebno poračunati obveznosti preplačila v letu 1980. Ta prihodek se zmanjšuje zaradi povečanega limita.

Posebni občinski davek od prometa proizvodov se bo povečal zaradi povečanja cen. Nekoliko manj pa se bo povečal dohodek od prometa alkoholnih pijač in plačil od storitev.

Dohodek od davka na promet nepremičnin in pravic, na dohodek od premoženja, od zgradb, na dediščine, tovarna motorna vozila, na posest zgradb in od prihodkov od iger na srečo pa bo porastel v enaki višini kot v letu 1980.

Prihodki od taks se tudi v letu 1981 ne bodo bistveno povečali, razen republiških sodnih taks, ki bodo povečane v istem povprečju kot v prejšnjih letih.

Prihodki občinskih upravnih organov bodo porasli predvsem zaradi povečanega obsega storitev in višjih stroškov le-teh.

Tudi v letošnjem letu se ne predvidevajo republiška dopolnilna sredstva razen za potrebe dvojezičnega poslovanja.

III. RAZPOREDITEV PRIHODKOV OBČINSKEGA PRORAČUNA

Uporabniki proračunskih sredstev so predlagali načrt

potrebnih sredstev za izvršitev svojih programov. Skupno s sprejetimi obveznostmi občinske skupščine in zahtevki uporabnikov proračunskih sredstev bi bilo potrebno zbrati za leto 1981

Prihodkov din 150.183.078,00.

Po predvidevanjih bo znašala vsota prihodkov za leto 1981 din 158.511.000,00.

Glede na dovoljeno rast prihodka bo mogoče zagotoviti sredstev v višini din 145.555.940,00.

Torej nastopa razlika manjkajočih sredstev din 4.627.138,00

Po predlogu Izvršnega sveta se pa ta razlika zniža na razliko dovoljenih prihodkov in razporedi za naslednje namene:

1. sredstva za delo državnih organov:

Občina je dolžna zagotoviti sredstva za delo občinskih upravnih organov, medobčinskih upravnih organov in služb in pravosodnih organov upoštevajoč naravo, vrsto, obseg in zahtevnost nalog in opravil, da se zagotovi neovirano delovanje in izvrševanje njihovih funkcij v skladu z ustavo in zakoni.

V letu 1981 se bodo sredstva za delo občinskih upravnih organov in medobčinskih upravnih in pravosodnih organov zagotavljala v skladu s 100. in 104. členom zakona o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu skupščine SR Slovenije ter republiških upravnih organih.

V okviru dohodka delovne skupnosti občinskih, medobčinskih in pravosodnih organov pridobivajo delavci teh organov sredstva za osebne dohodke in skupno porabo v skladu z načelom delitve po delu, v skladu z merili družbenega dogovora o skupnih osnovah za usklajeno urejanje odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti upravnih in drugih organov ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Osnova za pridobivanje sredstev za delo in s tem tudi dohodka delavcev delovnih skupnosti so programi dela in dejanski rezultati dela pri uresničevanju teh programov.

Ker doslej še niso bila izdelana in sprejeta merila za finančno vrednotenje programov dela upravnih in pravosodnih organov, bo izvršni svet skupščine občine skladno z določili 114. člena zakona o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, predpisal osnove in merila za zagotavljanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter začasno uredil druga vprašanja v zvezi s pridobivanjem dohodka upoštevajoč izhodišča, ki jih opredeli izvršni svet skupščine SR Slovenije.

V občinskem proračunu za leto 1980 se zagotavljajo občinskim in medobčinskim upravnim organom ter pravosodnim organom v okviru sredstev za delo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo, sredstva za osebne dohodke funkcionarjev, sredstva za materialne stroške, sredstva za opremo in sredstva za posebne namene.

Masa sredstev za osebne dohodke je izračunana na podlagi poprečnega števila zaposlenih delavcev v letu 1980, upoštevajoč bruto vrednost točke oz. višino osebnega dohodka voljenega ali imenovanega funkcionarja povečana za 20,5 %. V masi je upoštevan tudi posebni dodatek, ki ga prejemajo delavci oddelka za ljudsko obrambo in ki ga bodo prejemali nekateri delavci oddelka za notranje zadeve ter nekateri delavci s posebnimi pooblastili ter delavci z znanjem madžarskega jezika, ki poslujejo dvojezično.

V drugi polovici leta 1980 je bil ustanovljen medobčinski upravni organ za inšpekcijske službe občin Pomurja, za katerega je potrebno zagotoviti v letu 1981 sredstva za delo v skladu s posebnim dogovorom, ki so ga sprejeli izvršni sveti skupščin občin pomurskih občin.

V te namene bo potrebno zagotoviti nekoliko več sredstev zlasti za zagotovitev strokovnega kadra, ki je sistemiziran za mejdobčinske inšpekcije. V te namene se predvideva 7.200.000,00 din kar predstavlja 108 % več sredstev kot v letu 1980.

V letu 1981 bodo morali tudi občinski in medobčinski upravni organi izločiti v sredstvih za delo minimalno amortizacijo za nadomeščanje obrabljenih osnovnih sredstev. Zato je potrebno tudi v ta namen zagotoviti sredstva v višini, ki jo predvideva zakon, vendar se zato v postavki vzdrževanje ne predvidevajo nobena sredstva.

ko bodo izčrpani krediti, ki jih je najela oziroma zagotovila interna banka ABC Pomurke za realizacijo celotnega sanacijskega programa.

Del sredstev republiške solidarnosti je bil namenjen tudi za sanacijo posledic na objektih v družbeni lastnini in na cestah. Izvršni svet v predračunu odhodkov predlaga, da se sredstva za sanacijo objektov namenijo kot delež za obnovo šolske zgradbe v Gederovcih. Za isti namen bi dodelili še nadaljnjih 106.000.- dinarjev iz sredstev občinske solidarnosti, skupen znesek pa bi tvoril približno polovico obnovitvenih stroškov. Drugi del bo zagotovila osnovna šola Tišina iz amortizacije in zavarovalnine ter samoupravna skupnost za izobraževanje.

Sredstva, ki se iz republiške solidarnosti namenijo za popravilo cest, bi se po predlogu uporabila za popravilo ceste Otovci—Vidonci—Grad. Prav tako bi se uporabilo za popravilo cest na območju, ki ga je v letu 1980 prizadela toča, še nadaljnjih 1.430.000.- dinarjev sredstev občinske solidarnosti. Za tak predlog se je izvršni svet odločil, ker cestno-komunalna skupnost zaradi vlaganj v modernizacijo, ne more dovolj dobro vzdrževati makadamskih cest, ki so čedalje slabše. Iz istih razlogov predlaga tudi delež za obnovo mostu v Predanovcih, ki je sicer lokalnega pomena, vendar ga krajevna skupnost sama nikakor ni v stanju docela obnoviti. V predlogu predračuna so predvidena tudi sredstva za dovršitev modernizacije ceste Mačkovci—Otovci. Ob delih v letu 1980 je zmanjkalo denarja za približno 500 metrov ceste in je zato ostala nedokončana.

Izvršni svet se je v svojem predlogu za razdelitev sredstev občinske solidarnosti opredelil tudi za to, da je potrebno pomagati tudi tistim delovnim skupnostim, ki jih je toča in neurje posebno prizadelo. Zato bi po predlogu, razen vrnjenega enodnevnega zaslužka njihovih delavcev, prejele OZD Elektro M. Sobota, PTT promet in Opekarna Puconci pomoč, ki bi jo smele uporabiti le za naložbe v razširitev svojih zmogljivosti oziroma ohranitev reprodukcijske sposobnosti. Navedene organizacije so utpele na svojih osnovnih sredstvih in na izpadu dohodka največjo škodo.

Prispevek kmetijski zemljiški skupnosti je namenski. Smela bi ga uporabiti le kot udeležbo za plačilo načrtov za melioracijo le-

vega brega Ledave od Polane do Domajincev. Znesek predstavlja približno četrtino potreb, območje, kateremu je namenjen, pa je bilo najbolj prizadeto po toči tako v letu 1978, kakor tudi v letu 1980. Temu in nekoliko širšemu območju je namenjen tudi prispevek za izgradnjo deponije za sladkorno peso v Puconcih. Pridelovanje te poljščine bo zavzelo večji obseg in je zato nujno potrebno zgraditi tudi tu deponijo, kakršno imajo že v Bogojini in na Cankovi. Prispevek predstavlja približno polovico potrebne predračunske vsote, ki jo bodo dopolnila še sredstva kmetijske zadruge in sladkorne tovarne v Ormožu.

Regresa na obresti bi bili deležni občani, ki so za popravilo stanovanjskih zgradb najeli posojilo pri Temeljni pomurski banki po 6 % obrestni meri. S 50 % regresom bi te občane izenačili z občani, ki so za popravilo gospodarskih zgradb najeli posojilo pri hranilno-kreditni službi kmetijske zadruge po 3 % obrestni meri.

Predračun odhodkov predvideva za popravilo poškodovanih vaških objektov 300.000.- dinarjev. Znesek predstavlja večji del le razliko med ocenjeno škodo in izplačano zavarovalnino. Potrebno pa je opozoriti na to, da nekatere krajevne skupnosti poškodovanih objektov niso imele zavarovanih (Cankova, Krajna), kar ni v skladu niti z načeli dobrega gospodarjenja, niti z načeli upravičenosti do solidarnosti.

Končno je izvršni svet bil mnenja, da bi bilo potrebno podpreti tudi prizadevanje čebelarke družine in ji pomagati sanirati škodo na plemenilni postaji in omogočiti razvoj, ki je pomemben tudi iz splošnih gospodarskih vidikov.

Predložena razporeditev sredstev po namenih kaže naslednjo strukturo:

— za regijsko solidarnost	2,3 %
— za kmetijstvo	79,2 %
— za ceste in komunalne objekte	8,8 %
— za zgradbe	1,7 %
— za energetiko in telef. promet	6,5 %
— ostalo	1,5 %
	100,0 %

PREDRAČUN PRIHODKOV IN ODHODKOV SREDSTEV ZA ODPRAVO POSLEDIC PO TOČI 1980

A. PRIHODKI

1.	Prispevek proračuna SRS	990.900.—
2.	Prispevek sredstev rezerv SRS	1.200.000.—
3.	Prispevek rezervnega sklada SO Murska Sobota	2.000.000.—
4.	Prispevek solidarnosti SRS	28.700.000.—
5.	Prostovoljni prispevki kmetov	175.000.—
6.	Enodnevni zaslužek obrtnikov	40.000.—
7.	Enodnevni zaslužek delavcev OZD	5.300.000.—
8.	Prispevek občine Ljubljana — Center	300.000.—
	SKUPAJ:	38.705.900.—

B. PRIMARNA DELITEV

1.	Namenska poraba republiških solidarnostnih sredstev	28.700.000.—
2.	Namenska poraba sredstev republiškega proračuna	990.900.—
3.	Vračilo enodnevn. zaslužka skupnostim, ki so utpele škodo po toči in neurju	259.800.—
4.	Za porabo izven delitve pomurske solidarnosti (točka 2, 3 in 8 prihodkov)	3.500.000.—
		33.450.700.—
5.	Za delitev v okviru pomurske solidarnosti	5.255.200.—
	Od tega:	
	a) občina M. Sobota 42,5 %	2.233.460
	b) občina G. Radgona 57,5 %	3.021.740
	SKUPAJ	38.705.900.—

6.	Poračun delitev v okviru pomurske solidarnosti:	
	a) prisp. občini G. Radgona	3.021.740
	b) Prihodek iz solidarnosti ostalih pom. občin (42,5 % od 5.000.000)	2.125.000
	c) Razlika za odvod občini G. Radgona	896.740.—
7.	Čisti prihodek za odpravo posledic v občini M. Sobota	37.809.160.—

C. ODHODKI

1.	Iz namensko določenih sred. proračuna SRS za 1. fazo ukrepov v kmetijstvu:	990.900.—
	Od tega:	
	— KG Rakičan	29.380
	— KZ M. Sobota	961.520
2.	Iz namensko določenih sred. republ. solidarnosti za ukrepe v kmetijstvu	28.171.000.—
	a) Regres za koruzo	
	— KG Rakičan	2.638.420
	— KZ Panonka	14.469.901
	b) Regres za setev rži	
	— KZ Panonka	952.200
	c) Regres za setev koruze	
	— KZ Rakičan	595.120
	— KZ Panonka	2.821.460
	d) Regres za setev sladkorne pese	
	— KG Rakičan	607.500
	— KZ Panonka	1.365.000

Zap. št.	Vrsta dohodka	Realiz. 1980	Plan 1981	Indeks
1	2	3	4	5
10.	Gradnje in priznanja občine	127.927,85	127.900,00	100
11.	Skupnost slovenskih občin	220.000,00	257.000,00	117
12.	Stalna konferenca mest	60.000,00	70.000,00	118
13.	Inštitut za javno upravo	1.500,00	1.700,00	117
14.	Stroški plačilnega prometa	216.280,10	248.700,00	115
15.	Stroški referenduma 1980; popis prebivalstva 81	137.449,95	200.000,00	145
16.	Za avtomatsko obdelavo davkov na IBM	618.877,90	742.600,00	120
17.	Stroški izvidov analiz pričin in drugi stroški inšp. služb	117.528,70	-	-
18.	Ostala združenja in organizacije	8.300,00	-	-
19.	Sofinanciranje postaje milice	2.495.000,00	2.944.000,00	118
20.	Vzgoja in varnost v cestnem prometu	42.500,40	50.100,00	118
21.	Stroški popisa in ocenitve zgradb	137.339,35	162.060,00	118
		13.345.541,95	15.221.340,00	114
b. Uprava SO				
22.	Uprava bruto osebni dohodki	31.179.395,00	36.015.583,00	115
23.	- Prispevki iz dohodka	3.464.379,00	5.659.080,00	163
23.	Materialni stroški	6.982.289,50	8.239.101,00	118
	- vzdrževanje zgradbe	524.655,10	-	-
	- sklad opreme	320.000,00	-	-
24.	amortizacija	-	223.750,00	-
25.	Sklad skupne porabe	2.160.000,00	2.548.800,00	118
		44.630.718,60	52.686.314,00	118
c.	Temeljno sodišče M. Sobota	15.045.000,00	17.753.000,00	118
d.	Temeljno javno tožilstvo M. Sobota	2.342.000,00	2.763.000,00	118
e.	Sodišče združenega dela M. Sobota	756.400,00	945.500,00	125
f.	Sodnik za prekrške M. Sobota	2.395.000,00	2.826.100,00	118
g.	Družbeni pravobranilec samoupravljanja M. Sobota	553.000,00	680.000,00	123
h.	Občinsko javno pravobranilstvo M. Sobota	411.000,00	484.900,00	118
i.	Medobčinske inšpek. službe	3.460.572,75	7.200.000,00	208
		24.962.972,75	32.652.500,00	130
II. Ljudska obramba				
26.	Obrambna vzgoja in CZ	2.398.915,00	2.400.000,00	100
27.	Občinski štab TO	4.280.000,00	5.050.000,00	118
28.	Pokrajinski odbor TO	580.000,00	648.400,00	118
29.	Pokrajinski štab TO	2.687.000,00	3.170.000,00	118
		9.945.915,00	11.268.400,00	117
III. Dejavnost DPO in društev				
30.	Občinska konferenca SZDL	2.560.000,00	3.020.000,00	118
31.	Pomurski medobčinski svet SZDL	97.000,00	114.000,00	118
32.	Občinska konferenca ZSMS	1.730.000,00	2.041.000,00	118
	- za MDA Goričko	34.000,00	40.100,00	118
33.	Občinski odbor zveze borcev NOV	435.000,00	513.300,00	118
	- za ureditev grobišč borcem NOV	11.500,00	13.500,00	118
34.	Občinski odbor zveze vojaških voj. starešin	315.000,00	371.000,00	118
35.	Odbor prekmurske čete - brigade NOV	9.300,00	10.900,00	118
	- za proslavo 35-letnice	30.000,00	-	-
36.	Ostale organizacije in društva	650.800,00	767.900,00	118
		5.872.700,00	6.891.700,00	117
37.	Zavod za ek. in urb. M. Sobota	2.640.000,00	3.115.000,00	118
38.	SO Maribor-sofinanc. skupnih inšpek. služb	114.996,00	-	-
39.	SO Ljutomer - sofinanc. kmetijske inšpekcije	70.000,00	-	-

1	2	3	4	5
40.	Zavod za čas. in radijsko dejavnost M. Sobota - za Vestnik	765.000,00	1.750.000,00	228
		3.589.996,00	4.865.000,00	135
IV. Negospodarske investicije				
41.	Večja vzdrževalna dela na obč. poslovnih zgradbah	-	-	-
42.	Sofinanciranje izgradnje posl. prostorov v KU Rogaševci, Grad za potrebe KU	350.000,00	-	-
43.	Sofinanciranje investicijskega vzdrževanja poslovnih prostorov za Postajo milice v M. Soboti in G. Petrovcih	-	2.162.000,00	-
44.	Nabava terminalov - za Sekretariat za notranje zadeve	-	1.300.000,00	-
45.	Odplačilo anuitet od posojil	2.273.137,95	2.350.000,00	103
		2.623.137,95	5.812.000,00	221
V. Socialno skrbstvo				
46.	Kadrovske oskrbnine	353.695,00	418.000,00	118
47.	Priznavalnine borcem NOV	790.654,00	933.000,00	118
		1.144.349,00	1.351.000,00	118
VI. Zdravstveno varstvo				
48.	Mrliško ogledna služba	117.785,65	136.600,00	116
VII. Komunalna dejavnost				
49.	Stroški meritev in sprememb v KO in drugi stroški katastra	1.218.148,50	1.437.000,00	118
50.	AOP - zemljiški kataster	448.048,05	530.000,00	118
51.	Rente po pogodbah	98.995,95	118.700,00	120
		1.765.192,50	2.085.700,00	118
VIII. Dejavnosti krajevnih skupnosti				
52.	Izvajanje delegatskega sistema	5.000.000,00	5.900.000,00	118
IX. Gospodarski posegi				
53.	Pospeševanje kmetijstva	1.554.464,00	1.834.000,00	118
54.	Prenos pristojbin za veterinarsko higienske storitve	1.466.792,45	-	-
55.	Prenos taks na promet parkljarjev in kopitarjev	4.695.711,55	-	-
		7.716.968,00	1.834.000,00	24
X. Tekoča proračunska rezerva				
56.	Tekoča proračunska rezerva	15.542,60	3.266.276,00	-
XI. Sredstva rezerv				
57.	(1 %) odvod proračunskih prihodkov	1.366.508,25	1.585.110,00	115
	Skupaj odhodki splošne porabe	122.097.228,25	145.555.940,00	119
B1 RAZPOREDITEV ODHODKOV IZVEN PRORAČUNSKE BILANCE SPLOŠNE PORABE				
a) Odstopljeni prihodki za posebne namene				
58.	Prenos taks na promet parkljarjev in kopitarjev	-	5.400.000,00	-
59.	Prenos pristojbin za veterinarsko higienske storitve	-	1.530.000,00	-
60.	Prenos turističnih taks	-	117.000,00	-
		-	7.047.000,00	-
b) Razporeditev presežka prihodkov nad odhodki				
61.	Blagovne rezerve	5.733.184,40	-	-
62.	Kompensacije	4.487.824,90	-	-
63.	Sredstva na posebnem računu proračuna	4.699.583,60	5.908.060,00	-
	SKUPAJ ODHODKI	137.017.821,15	158.511.000,00	115

OBRAZLOŽITEV K OSNUTKU ODLOKA O PRORAČUNU OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 1981

I. OSNOVNA NAČELA ZA SESTAVO PRORAČUNA

Osnutek odloka o proračunu občine Murska Sobota za leto 1981 je pripravljen v skladu z zakonom o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno političnih skupnostih, zakona o proračunu SR Slovenije za leto 1981, družbenega dogovora o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SR Sloveniji v letu 1981, dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1981 in zakona o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih ter statuta občine Murska Sobota.

Obseg splošne porabe je opredeljen z družbenim dogovorom o izvajanju politike na področju splošne porabe. Čeprav resolucija o izvajanju družbenega plana za leto 1981 v občini Murska Sobota govori o 30 % počasnejši rasti splošne porabe od rasti dohodka, dogovor predvideva le 20 % počasnejšo rast, kar omogoča porast proračunske porabe za 19,2 % v globalu. S temi opredelitvami bo doseženo, da bo tudi ta oblika porabe podrejena uresničevanju politike ekonomske stabilizacije ter upoštevala dejanske materialne možnosti družbe, ki jih lahko ta namenja za pokrivanje obveznosti, ki se krijejo skozi to obliko porabe.

Tako zastavljena politika zahteva od vseh porabnikov

e) Regres za gradnjo silosov	1.400.000	— Sebeborci—Bokrač—Kukeč	400.000.—
f) Regres za obresti za premostitvene kredite	3.321.399	— Sebeborci—Krnji	150.000.—
3. Iz namensko določenih sred. republ. solidarnosti za sanacijo objektov v družbeni lastnini	244.000.—	— Moravci—G. Moravci—Fokovci	150.000.—
— Od tega:		— Pertoča odcep	50.000.—
— Občanova šolske zgradbe v Gederovcih	244.000	— Šalamenci—Moščanci	150.000.—
4. Iz namensko določenih sredstev rep. solidarnosti za popravilo cest	285.000.—	— Bodonci—Vadarci	50.000.—
Od tega:		— Zenkovci—Strukovci	50.000.—
— za popravilo ceste OTOVCI—Vidonci—Grad	285.000	— Suhi vrh—Tešanovci	30.000.—
5. Iz sredstev občinske solidarnosti	8.118.260.—	— Vučja gomila—Tešanovci	50.000.—
Od tega:		— Vaneča—Dolina	50.000.—
— Prispevek Elektro M. Sobota za povračilo škode na elek-trovodih	2.000.000.—	— Mačkovci—Otoveci	50.000.—
— Prispevek DO za PTT promet M. Sobota za popravilo škode na telefonskih vodih	500.000.—	— Boreča odcep	50.000.—
— Prispevek TOZD Opekarna Puconci za obnovo reprodukcijske sposobnosti	200.000.—	— Prispevek KS Petrovci za popravilo poškodovanih lokal. cest	100.000.—
— Prispevek Kmetijski zemljiški skupnosti za sofinanciranje melioracijskega projekta »Pole-davlje od Polane do Domajincev«	1.000.000.—	— Prispevek KS Grad za popravilo poškodovanih lokal. cest	50.000.—
— Prispevek KZ Panonka za zgraditev deponije za peso v Puc-njih	5.000.000.—	— Prispevek KS Križevci za popravilo poškodovanih lokal. cest	50.000.—
— 3 % regresa na obresti za najete kredite občanov pri Temeljni pomurski banki	110.000.—	— Prispevek KS Brezovci za popravilo poškodovanega mosta preko Ledave v Predanovcih	200.000.—
— Prispevek za obnovo šolske zgradbe v Gederovcih	106.000.—	— Prispevki za popravilo poško-dovanih vaških objektov	300.000.—
— Prispevek za dovršitev modernizacije ceste Otovci odcep Vidonci	1.500.000.—	— Cankova	75.000.—
— Prispevki za popravilo cest — navoz gramoza, jarki, utrditev ipd.)	1.230.000.—	— Gorica	7.000.—
		— Puconci	7.800.—
		— Šalamenci	15.000.—
		— Lemerje	30.000.—
		— Vaneča	21.200.—
		— Moravci	24.000.—
		— Krajna	68.000.—
		— Strukovci	20.000.—
		— Dolina	5.000.—
		— Puževci	7.500.—
		— Andrejci	2.300.—
		— Krnji	2.200.—
		— Sebeborci	15.000.—
		— Prispevek čebelarstvu za popravilo in razvoj plemenitne postaje	50.000.—
		— Stroški plačilnega prometa in drugi nepredvideni stroški	222.260.—
		SKUPAJ:	37.809.160.—

PREDLOG ZA SPREJEM ODLOKA O KRITERIJIH ZA DOLOČITEV KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN OBMOČIJ, KI SO MANJ RAZVITA NA OBMOČJU OBČINE MURSKA SOBOTA IN USTANOVITVI SKLADA ZA RAZVOJ MANJ RAZVITIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

1. Statutarna podlaga za sprejem odloka

Statut občine Murska Sobota v 57. in 58. členu opredeljuje način, po katerem občani in delovni ljudje v krajevni skupnosti združujejo sredstva za uresničevanje skupnih interesov in potreb. Za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti lahko občinska skupščina ustanovi solidarnostni sklad, določi vire in organe sklada. Z odlokom določi tudi manj razvite skupnosti ali pa financiranje njihovega razvoja uredi na drugi primeren način.

S stališči o zagotavljanju materialne osnove za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti je Skupščina SR Slovenije mnenja, da se z dogovorom o temeljih plana opredeljujejo vzajemne obveznosti, sredstva pa razporejajo po osnovah in merilih, ki jih sprejema občinska skupščina.

2. Stanje, ki ga je potrebno urediti z odlokom

S statutu krajevnih skupnosti in z občinskim statutom so opredeljeni viri financiranja potreb krajevnih skupnosti. Občinski pri-

račun zagotavlja sredstva za njihovo osnovno dejavnost, predvsem za funkcioniranje delegatskega sistema, za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in za delovanje organov. Najpomembnejši vir dohodkov je krajevni samoprispevek. Z določilom dogovora o temeljih družbenega plana pa so se tudi delavci temeljnih organizacij združenega dela odločili, da bodo za razvojne potrebe krajevnih skupnosti izdvajali 0,40 % dohodka in ga 60 % razporejali skupnostim po bivališču svojih delavcev, 40 % pa združevali za razvoj manj razvitih območij. Krajevne skupnosti financirajo svoje potrebe še iz sredstev, ki jih združujejo s posebnimi samoupravnimi sporazumi, s sredstvi, ki jih odstopa občina od svojih prihodkov in iz drugih, predvsem lastnih virov.

Podoben način združevanja sredstev združenega dela je tudi v preteklem srednjeročnem obdobju uveljavljal samoupravni sporazum, ki pa je z osnovami in merili že vnaprej določal, katere so tiste manj razvite krajevne skupnosti, ki so upravičene do sredstev za skladnejši razvoj. Ta oblika združevanja sredstev za zadovoljevanje potreb občanov v krajevnih skupnostih, predvsem pa oblika solidarnosti za manj razvita območja, je dala dobre rezultate. Ocenila sta jih tudi zbora občinske skupščine v letu 1980, pri čemer pa

24. NOŠČANCI	306	95	97	31,7	7931	2900	558	11419	37317
-Otočci	306	38	25	7,5	1888	2440	157	4485	14657
-Pečarovi	481	129	87	10,1	7140	5385	716	13241	27528
-Pomurnovci	279	67	25	9,0	2052	2665	157	4874	17470
-Prosečka vas	228	34	36	15,0	2954	2445	6	5405	23706
25. MARTJANCI	2470	72	681	27,6	55888	31915	3437	91240	36939
-Andrejci	273	54	57	20,9	4678	2965	420	8063	29535
-Kinci	67	26	9	13,4	738	1550	-	2288	34149
-Martjanci	514	140	176	34,2	14444	5220	1035	20699	40270
-Moravci	613	72	161	26,3	13213	3355	907	22555	36794
-Nedavci	230	74	87	37,0	7140	2310	545	9995	43457
-Noršinci	281	81	75	26,7	6155	4610	30	10795	38416
-Sebeborci	492	65	116	23,6	9520	6905	420	16845	34238
26. MELINCI	1012	149	162	16,0	13295	8340	204	21839	21580
27. IL. SOBOTA	12416	852	6030	43,6	494370	8175	5208	508333	40942
-A. Kardoša									
-B. Kidriča									
-Lendavska									
-Park									
-Partizan									
-Turpolje									
28. PERTOČA	1618	100	154	9,5	12638	27275	711	40624	25108
-Fikšinci	231	76	27	11,7	2216	2260	115	4591	19874
-Pertoča	574	121	49	8,5	4021	15690	346	20057	34943
-Ropoča	274	84	29	10,6	2380	3030	207	5617	20500
-Večeslavci	539	105	49	9,1	4021	6295	45	10359	19219
29. PROSENJAKOV	1047	33	147	14,0	12064	20475	337	32870	31400
-Berkovci	81	50	16	19,3	1313	1790	0	3111	38407
-Čik. vas	142	33	13	9,2	1067	3325	27	4419	31130
-Ivanjševci	79	34	10	12,7	821	1810	15	2646	33494
-Motvarjevci	272	27	44	16,2	3611	5700	50	9361	34415
-Pordajinci	74	30	9	12,2	739	1475	38	2252	30432
-Prosenjak	282	42	46	16,3	3775	4200	161	8136	28851
-Središče	117	31	9	7,7	738	2175	38	2951	25222
30. PUČANCI	2063	71	437	23,6	39967	25115	2014	67496	38717
-Bokračci	92	32	5	5,4	410	1790	9	2209	24011
-Dolina	167	50	20	12,0	1641	2010	8	3659	21910
-Gorica	314	88	70	24,8	6401	3835	68	10304	32815
-Markišavci	176	60	51	29,0	4186	2830	14	7030	39943
-Pučanci	578	115	183	31,7	15019	5175	1211	21405	37033
-Šalamenci	360	67	72	20,0	5909	4750	314	10973	30481
-Vaneča	376	63	78	20,7	6401	5125	390	11916	31691
29. RAKIČAN	1298	141	535	41,2	43906	5345	1043	50294	38747

30. RATKOVCI	501	36	48	9,6	3939	8320	84	12343	24637
-Ivanovci	179	47	19	10,6	1559	2045	17	4421	24698
-Kandevci	115	28	17	14,0	1395	2215	23	3633	31591
-Lončarovi	110	32	4	3,6	328	1645	44	2017	18336
-Ratkovci	97	35	8	0,2	657	1615	-	2272	23423
31. ROGAŠOVCI	2777	116	295	10,6	24210	19070	1051	44331	15964
-Jurij	590	151	101	17,1	8289	2260	115	10664	18075
-Kramarovi	85	44	8	9,4	657	415	-	1072	12612
-Nuskova	401	139	35	8,7	2872	4420	139	7431	18531
-Ocinje	138	47	7	5,1	574	1050	-	1624	11768
-Rogaševci	398	135	75	18,8	6155	1470	377	8002	20106
-Serdica	662	133	42	6,3	3447	5635	345	9477	14316
-Sotina	503	115	27	5,4	2216	3770	75	6061	12050
32. SELO-POKOVCI	633	41	112	17,7	9192	11130	336	20708	32714
-Pokovci	255	42	66	25,9	5417	4035	314	9766	38298
-Selo	378	41	46	12,2	3775	7145	22	10942	28947
33. ŠALOVCI	1006	44	103	10,2	8453	17340	448	26241	26084
-Dolenci	354	46	19	5,4	1559	5980	112	7651	21613
-Šalovci	625	45	84	12,9	6894	11360	360	18590	28512
34. TEŠANOVCI	1264	45	249	19,7	20435	21045	503	41983	33214
-Lukačevci	66	48	20	30,3	1642	855	23	2520	38182
-Mlejtnici	206	33	47	22,8	3857	3645	10	7512	36466
-Suhi vrh	116	56	17	14,7	1395	2316	-	3711	31991
-Tešanovci	481	56	116	24,1	9520	7294	173	16987	35316
-V. Gomila	395	40	49	12,4	4021	6935	297	11253	28489
35. TRŠČINA	3492	127	1116	32,0	91508	35330	2709	129627	37121
-Borejci	366	107	50	13,0	4103	4305	71	8479	21966
-Gradišče	555	127	142	40,0	11654	4350	366	16370	46113
-M. Čunci	328	93	118	36,0	9604	3390	214	13288	40512
-Petanjci	786	103	289	36,0	23710	8560	764	33042	42038
-Rančevci	257	99	79	30,7	6404	3900	269	10653	41451
-Trščina	448	170	160	35,7	13131	4465	319	17915	39989
-Tropovci	426	160	172	40,4	14115	2510	456	17081	40096
-Vaneča vas	506	252	106	20,9	8699	3850	250	12799	25294
36. ŽENKOVCI	110	80	124	11,2	10176	10400	1231	30287	27286
-Benovci	204	75	20	9,3	1641	3875	133	5649	27691
-Puževci	240	95	35	14,1	2872	4455	132	7459	29956
-Strukovci	202	47	24	11,9	1970	6055	815	8820	43663
-Ženkovci	455	109	45	9,9	3693	4515	151	8359	18371

SKUPAJ 65305 94.16983 26,0 1393757 596365 44874 2034996 31161

OSNUTEK PLANA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV IN ODHODKOV OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 1981

Zap. št.	Vrsta prihodkov	Realiz. 1980	Plan 1981	Indeks
1	2	3	4	5

A. PRIHODKI:

I. Davki iz OD in na dohodek

1. Davek iz OD delavcev	12.626.147,60	14.900.000,00	118
2. Davek iz OD iz kmetijske dejavnosti	5.761.036,15	7.000.000,00	121
3. Davek iz OD od samostojnih obrti in drugih gosp. dejav.	14.494.930,60	16.670.000,00	115
4. Davek iz OD od intelekt. storitev	5.073.610,95	5.840.000,00	115
5. Davek iz OD avtor. pravic, patentov in teh. izb.	1.270.253,70	1.460.000,00	115
6. Del davka iz skupnega dohodka občanov	48.446,75	50.000,00	-
	39.177.532,25	45.920.000,00	117

II. Prometni davek, davek na premoženje in na dohodek od premoženja

7. - od prometa proizvodov	31.213.354,65	36.840.000,00	118
8. - od alkoholnih pijač	23.303.122,30	27.030.000,00	116
9. - od plačil za storitve	5.221.727,75	6.005.000,00	115
10. Davek na promet nepremičnin	3.591.284,35	4.130.000,00	115
11. Davek na dohodek od premoženja in premoženjskih pravic, razen davka na dohodek od stavb	165.302,25	190.000,00	115
12. Davek na posest stavb	1.439.010,15	1.585.000,00	110
13. Davek na dohodek od iger na srečo	159.952,35	183.000,00	115
14. Davek na dediščino in darila	541.649,55	625.000,00	115
15. Davek na tovar. cestna, motorna vozila in priklopna ter kombi vozila	1.854.380,45	930.000,00	50
16. Davek na dohodek od stavb	1.583.772,25	-	-
17. Davek na posest gozdnih zemljišč	64.368,10	65.000,00	100
	69.137.924,15	79.403.000,00	115

III. Takse

18. Upravne takse	3.252.944,80	3.255.000,00	100
19. Komunalne takse	1.33.737,90	135.000,00	100
20. Takse na promet parkljarjev in koptarjev	4.695.711,55	5.400.000,00	115
21. Sodne takse	4.516.391,80	5.200.000,00	115
	12.598.786,05	13.990.000,00	111

1	2	3	4	5

IV. Prihodki po posebnih predpisih

22. Občinske denarne kazni	37.867,00	38.000,00	100
23. Odstopljeni del rep. denarnih kazni	5.190.920,20	6.100.000,00	118
24. Pristojbine za veterinarsko higienske storitve	1.272.120,85	1.530.000,00	120
	6.480.908,05	7.668.000,00	118

V. Prihodki upravnih organov

25. Prihodki občinskih upravnih organov	9.349.635,55	11.220.000,00	120
26. Drugi prihodki	273.035,10	300.000,00	110
	9.622.670,65	11.530.000,00	120
Skupaj prihodki	137.017.821,15	158.511.000,00	115

B. ODHODKI

I. Dejavnost organov DPS

a) Skupščina občine in njeni organi

1. Voljeni organi SO in IS: bruto OD	5.616.516,80	6.488.000,00	115
- za pripr. iz dohodka	573.406,00	945.000,00	165
- za sklad skupne porabe	231.000,00	272.600,00	118
2. Sredstva za mesečna povračila in nagrada za neprof. funkcionarje - za komisijo za šoferske izpite	68.439,35	80.700,00	118
	427.203,15	80.000,00	18
3. Povračila delegatom in drugim udeležencem za udeležbo na sejah SO in njenih organov	239.141,15	275.000,00	115
4. Obveščanje občanov in delegatov	783.601,05	924.600,00	118
5. Stroški razpisov in objav	569.829,00	672.300,00	118
6. Službena potovanja voljenih funkcionarjev (dnevnice in potni stroški)	75.361,85	82.800,00	110
7. Medobčinsko sodelovanje in stiki s tujino	120.401,60	114.380,00	95
8. Reprezentancijski stroški in stroški sprejemov	141.608,85	134.500,00	95
9. Proslave in prireditve (občinski praznik, knjiga Vajino življenje, Naš mladek, zlatoporočni list)	315.828,90	347.400,00	110

je bilo danih največ pripomb na opredelitev manj razvitosti, zaradi česar je prihajalo do ugotovitev, da solidarnosti niso deležna nekatera območja, ki so izrazito manj razvita in obratno.

Dogovor o temeljnih družbenega plana zato zavezuje skupščino, da v skladu z določili svojega statuta določi osnove in merila za ugotovitev stopnje razvitosti območja in tudi način razporejanja sredstev za skladnejši razvoj krajevnih skupnosti.

3. Cilji in načela odloka

Odlok o kriterijih za določitev krajevnih skupnosti in območij, ki so manj razvita na območju občine Murska Sobota in ustanovitvi sklada za razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti zasleduje cilj, da bi uresničila določila občinskega statuta, po katerem se za razvojne programe manj razvitih krajevnih skupnosti ustanavlja sklad, določijo manj razvite krajevne skupnosti, viri in organi sklada. Načela za opredelitev osnov in meril je skupščina že obravnavala s prej omenjenim poročilom. Ugotovila je, da ni mogoče vztrajati pri tem, da se za manj razvito določi le celotno območje krajevne skupnosti, temveč tudi ali samo njen del, če izpolnjuje določene kriterije. Taka opredelitev ne bi bila v nasprotju s statutom, ker ta omogoča, da skupščina lahko uredi financiranje razvoja manj razvitih krajevnih skupnosti tudi na drug primeren način. Med načela je uvrstila tudi kriterije in to: gostoto naseljenosti, delež zaposlenih v skupnem številu prebivalstva, skupni prihodek prebivalstva in razvitost družbenega standarda. Načelo skladnejšega razvoja je zajeto tudi v tem, da so delovni ljudje in občani deležni pomoči za razvoj le, če pri tem sodelujejo z lastno udeležbo oziroma samopriskom.

4. Poglavitne rešitve v odloku

Odlok ne določa manj razvitih krajevnih skupnosti in ne območij, temveč to prepušča zboroma. Sredstva se namensko zbirajo v skladu, razporejajo pa jih delegati zbora krajevnih skupnosti in združenega dela. Komisija, ki šteje 8 članov in jo imenujeta zbor, ima določene pristojnosti. Ona predvsem usklajuje samoupravno sporazumevanje o temeljnih plana manj razvitih krajevnih skupnosti, ugotavlja stopnjo razvitosti in opravlja nadzor nad porabo sredstev. Sredstva bo mogoče zato uporabljati le za financiranje programov iz samoupravnega sporazuma o temeljnih plana in za sofinanciranje programov krajevnega pomena, če je s kriteriji opredeljena nerazvitost celotne krajevne skupnosti oziroma ožjega pomena, če jo je s kriteriji možno opravičiti na takem območju. Za ugotavljanje območij bodo potrebni podatki tako za krajevne skupnosti, kakor tudi za posamezne kraje. Po podatkih statistične službe je povprečna gostota naseljenosti v občini 94/km², 26 zaposlenih na 100 prebivalcev in 31.161 din prihodka na prebivalca, izračunanega po kriterijih, ki jih predvideva odlok in pri čemer je za katastrski dohodek uporabljen faktor 5 (takšen je bil dogovorjen tudi za predlog o uvedbi občinskega samopriskomka).

Odlok določa, da se za kriterije uporabijo kazalci na osnovi katerih bo mogoče opredeliti območja krajevnih skupnosti ali njihovih delov za manj razvite. Ti so 75 % povprečnega deleža zaposlenih na skupno število prebivalcev, povprečen skupni prihodek in 60 prebivalcev na km². To pomeni, da je za delež zaposlenih mejno število 19,5, za število prebivalcev 60 in za povprečni prihodek 31.161.— din. Podatki so izračunani na osnovi ugotovitev statistične službe za leto 1980.

5. Materialni in drugi učinki odloka

Po podatkih za družbeno planiranje so organizacije združenega dela ustvarile v letu 1980 3.420.000.000.— din dohodka. Na tej

osnovi bi bilo pričakovati, da bi se v skladu za skladnejši razvoj zbralo okrog 5.000.000 din letno. Vsota bo odvisna od spoštovanja samoupravnega sprejetega dogovora in tudi od ekonomskega položaja nekaterih organizacij (npr. Mesne industrije).

Pričakovati je, da bo z uporabo predlaganih kriterijev obseg manj razvitega območja nekoliko ožji. Do sedaj je bilo od 41 krajevnih skupnosti uvrščenih med manj razvite 15. Položaj manj razvitega območja bodo pridobila nekatera naselja v razvitih krajevnih skupnostih, ki ga dosedaj niso imela, zgubila pa nekatera naselja (predvsem centri) v manj razvitih skupnostih. Glede na določila odloka bo odpadla tudi uporaba ključev za delitev sredstev in njihova drobitev, s tem pridobljena večja učinkovitost in večja namembnost.

Na osnovi podatkov o številu prebivalcev, zaposlenih in prihodkov na prebivalca je z uporabo kazalcev in brez upoštevanja kriterija družbenega standarda možno uvrstiti med manj razvite naslednje krajevne skupnosti in kraje:

1. Krajevno skupnost Čepinci z vsemi naselji
2. Krajevno skupnost G. Petrovci z naselji: Adrijanci, Boreča, Martinje, Neradnovci, Peskovci, Stanjevci, Šulinci in Ženavlje
3. Krajevno skupnost Hodoš z vsemi naselji
4. Krajevno skupnost Križevci z naselji: Križevci, Domanjševci, Košarovi in Panovci
5. Krajevno skupnost Mačkovci z naselji: Dankovci, Kuštanovci, Otovci in Prosečko vasjo
6. Krajevno skupnost Ratkovci z naselji: Ivanovci, Lončarovci in Ratkovci
7. Krajevno skupnost Šalovci z vsemi naselji
8. V Krajevni skupnosti Prosenjakovci naselja: Čikečka vas, Pordašinci, Prosenjakovci in Središče
9. V Krajevni skupnosti Puconci: naselji Bokrači in Dolina
10. V Krajevni skupnosti Rogašovci: naselji Kramarovci in Ocince
11. V Krajevni skupnosti Selo kraj Selo
12. V Krajevni skupnosti Tešanovci naselje Vučja gomila
13. V Krajevni skupnosti Cankova naselje Topolovci
14. V Krajevni skupnosti Martjanci naselje Krnci.

Možnosti, da se uvrstijo v položaj manj razvitih z uporabo kriterija o razvitosti družbenega standarda, imajo še naslednja naselja:

1. V Krajevni skupnosti Bodonci naselja Bodonci in Vadarci
2. V Krajevni skupnosti Bogojina naselji Bukovnica in Ivanci
3. V Krajevni skupnosti Cankova naselja Domajinci, Gerlinči, G. Črnci, Korovci, Krašči
4. V Krajevni skupnosti G. Petrovci naselje Lucova
5. V Krajevni skupnosti Grad vsa naselja
6. V Krajevni skupnosti Križevci naselje Kukeč
7. V Krajevni skupnosti Kuzma vsa naselja razen Kuzme
8. V Krajevni skupnosti Mačkovci naselji Pečarovci in Poznanovci
9. V Krajevni skupnosti Pertoča vsa naselja
10. V Krajevni skupnosti Prosenjakovci naselja Berkovci, Ivanjševci in Motvarjevci
11. V Krajevni skupnosti Ratkovci naselje Kančevci
12. V Krajevni skupnosti Rogašovci naselja Jurij, Nuskova, Serdica, Sotina
13. V Krajevni skupnosti Tešanovci naselje Suhi vrh.

ODLOK O KRITERIJH ZA DOLOČITEV KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN OBMOČIJ, KI SO MANJ RAZVITA NA OBMOČJU OBČINE MURSKA SOBOTA IN O USTANOVITVI SKLADA ZA RAZVOJ MANJ RAZVITIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

1. člen

S tem odlokom se določajo kriteriji za določitev manj razvitih krajevnih skupnosti oziroma njihovih območij in ustanavlja sklad za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti.

2. člen

Za opredelitev manj razvite krajevne skupnosti oz. območij krajevne skupnosti se uporabljajo naslednji kriteriji:

- delež zaposlenih v skupnem številu prebivalcev;
- skupni prihodek na prebivalca, ki se ugotovi:
  - a) na osnovi števila zaposlenih in povprečnega osebnega dohodka v občini
  - b) na osnovi katastrskega dohodka kmetov, povečanega s faktorjem, ki ga določi izvršni svet
  - c) na osnovi dohodka delovnih ljudi, ki z lastnimi sredstvi samostojno opravljajo obrtne dejavnosti oz. intelektualne storitve;

- gostota naseljenosti prebivalstva;
- razvitost družbenega standarda.

3. člen

Za manj razvito krajevno skupnost se šteje njeno celotno območje, oziroma za manj razvito območje pa tisti del krajevne skupnosti, ki izpolnjuje vsaj tri od naslednjih kazalcev:

- da delež zaposlenih v skupnem številu prebivalcev ne presega 75 % povprečnega deleža v občini;
- da skupni prihodek na prebivalca ne presega občinskega povprečja;
- da gostota prebivalcev ne presega 60 na kv. km prebivalcev na območju, za katerega se ugotavlja manjrazvitost;
- da ima območje krajevne skupnosti manj kakor 50 % kategoriziranih cest, da je del krajevne skupnosti oddaljen in ima slabo cestno povezavo s krajevnim centrom, da leži naselje na obmejnem območju, da ni strnjeno in je oddaljeno od centra krajevne skupnosti.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti s sklepom določita za srednjeročno obdobje tiste krajevne skupnosti oziroma območja krajevnih skupnosti, ki izpolnjujejo kriterije iz tega člena.

(Varianta: za dve leti)

4. člen

Za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti oz. njihovih območij se ustanovi sklad.

V sklad se stekajo sredstva, ki so jih podpisniki dogovora o temeljnih družbenega plana občine M. Sobota za srednjeročno obdobje namenili za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti oz. območij.

5. člen

Sredstva sklada razporejata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti prvenstveno za sofinanciranje tistih razvojnih

programov manj razvitih krajevnih skupnosti, ki so krajevnega pomena, manj razvitim območjem krajevnih skupnosti pa za sofinanciranje tistih razvojnih programov, ki so ožjega pomena.

6. člen

Komisija za financiranje programov razvoja krajevnih skupnosti upošteva pri obsegu sofinanciranja razvojnih programov lastno udeležbo delovnih ljudi in občanov ter drugih udeležencev, predvsem glede na sprejeti samoprisepek za realizacijo razvojnega programa krajevnih skupnosti ter stopnjo razvitosti krajevnih skupnosti oz. njihovih območij.

7. člen

Komisijo za financiranje programov krajevnih skupnosti imenujeta zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

Komisijo sestavlja predsednik in 8 članov.

8. člen

Komisija opravlja zlasti naslednje naloge:

- usklajuje samoupravno sporazumevanje o temeljih plana družbenega razvoja manj razvitih krajevnih skupnosti oz. njihovih območij;
- daje predloge zboroma glede razporeditve sredstev sklada za financiranje usklajenih razvojnih programov;
- opravlja nadzor nad uporabo sredstev sklada in o tem poroča zboroma.

9. člen

Finančno-administrativna opravila sklada opravlja sekretariat za občo upravo občine Murska Sobota.

10. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

OSEBNI DOHODKI V 000 DTN										
		PREBIVALCI, ZAPOSLENI			zapos.	po KD	iz kme-	Ma pre-		
		Štev.	gost.Štev.	od		iz kme-	ti in iz	bivl.		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na 100	od	pr.		ti in iz	gospa	na 100		
		na								

tedenski koledar

SREDA, 4. marca — Kazimir
ČETRTEK, 5. marca — Janez
PETEK, 6. marca — Danica

kino

PARK MURSKA SOBOTA

4. marca ob 18. in 20. uri italijanski barvni kinemaskopski film LUANA,

5. marca ob 18. in 20. uri ameriški barvni film ZALJUBLJENI BOLNIČAR,

6. marca ob 17.30 uri in 20. uri ameriški barvni kinemaskopski film APOKALIPSA DANES.

SVVOBODA GORNJA RADGONA

4. in 5. marca ob 19. uri italijansko-španski film: TAKŠNA, KAKŠNA SI,

5. marca ob 17. uri angleški film: MUPPETI GREDO V HOLYWOOD.

ČRENŠOVCI

6. marca barvni film: VOHUN, KI ME JE LJUBIL.

prodam

Stanovanjsko hišo, delavnico z orodjem, prodam, v centru mesta Murska Sobota. Naslov na upravi lista. M—650

BARVNI TELEVIZOR GORENJE ugodno prodam. Stanko Nagy, TV servis, Krog n. h. M—652 Zastavo 101, karambolirano, prodam. Ogled ob delavnikih pri kleparju v Satahovcih. M—657

TRDA DRVA, večjo količino, prodam. Naslov na upravi lista. M—658

ZASTAVO 750 S, letnik 1978 oktober, prodam. Informacije telefon 22-727. M—659

RENAULT 4 TLS, nov, neregistriran, rdeče barve, prodam ali zamenjam za Zastavo 750 z doplačilom. Tešanovci 9. M—661

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, ehico stolček za dojenčka in pralni stroj, potreben popravila, ugodno prodam. Informacije po telefonu 71-151. M—662

GOLF, letnik 1977, v dobrem stanju, s štirimi vrati, prodam. Vprašajte v gostilni SIJARTO Puconci. M—663

VEČJO KOLIČINO SENA prodam. Gostilna SIJARTO Puconci. M—664

KARAMBOLIRAN R 4 prodam. Ogled v soboto popoldan. Štefan Temlin, M. Kuzmiča 20/A. M—666

SEDEŽNO GARNITURO ZA DNEVNO SOBO z zlojživim ležiščem prodam. Borisa Zihlerla 6. Ogled od 14. ure naprej. M—667

ČRNO-BELI televizor prodam. Tešanovci 72. M—670

BARVNI TELEVIZOR na daljinsko upravljanje prodam. Partek, Puconci 22. M—671

ZIDNO OPEKO, navadno in les za ostrežje, prodam. Milan Vo-grinčič, Vadarci 35. M—672

ZASTAVO 101, letnik 1978, prodam. Ogled v soboto in nedeljo. Stanko Sreš, Ižakovci 143. M—674

KOSO ZA TRAKTOR IMT prodam. Gabor Balek, Peskovci 12. M—690

SUHA BUKOVA DRVA (30 kub. metrov), prodam. Ivanovci 42. M—691

SENO (1000 kg) prodam. Rakičan 105. M—692

KRAVO, šest mesecev brejo z drugim teletom, prodam. Alojz Kerec, Grad 55. M—693

RENAULT 12 prodam. Informacije po telefonu 069 75-015. V poštev pride zamenjava za manjši avto FIAT 126 ali DIANA. Le—34

OBRAČALEC ZA SENO (priklop na kosilnico) prodam. Štefan Horvat, Kapca 125, p. Lendava. Le—33

Komisija za delovna razmerja pri OŠ STROČJA VAS, Ljutomer

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

učitelja za slovenski jezik

s polnim delovnim časom za nedoločen čas. Nastop službe takoj!

Pogoji: PRU

Objava velja do zasedbe delovnega mesta.

ZASTAVO 101, letnik 1975, prodam za 65.000,00 dinarjev. Telefon 22-008. M—694

DVA BIKCA in TELIČKO (težki 300 kg), kontrola A, prodam. Bodonci 107. M—695

TELEVIZOR črno-beli prodam. Ciril Metodova 3. M—696

MOTORNO KOLO MZ, ccm 150, prodam. Vlado Banfi, Gorica 51. M—698

Svinjo, tri mesece brejo, prodam. Žižki 70. M—675

JABOLKA in FIŽOL (črešnjevce) prodam. Naslov na upravi lista. M—676

AVTO FIAT 1500, letnik 1971, oljno peč EMO 5, žago za kosilnico BCS, prodam. Ivan Hajdner, Plitvica 29, Apače. M—677

VEČ GOZDNIH PARCEL (gradbeni les) prodam. Informacije, Kovač, Kukeč 25. M—678

TRAKTOR FERGUSON 35, dobro ohranjen, prodam. Vadarci 90. M—679

ZASTAVO 1300, registrirano do junija, ugodno prodam. Fujs, Št. Kovača 15. M—680

PEUGEOT 204 z 80.000 km prodam. Informacije ob delavnikih do 15. ure 74-389. Ogled pri Franciju Klemenčiču, Noriški vrh 29, Gornja Radgona. M—681

Seno prodam. Janez Sukič, Strukovci 22. M—682

VW 1200, letnik 1980, prodam. Ogled možen v soboto. Kobilje 215. M—683

TEŽKI GUMIVOZ mamenjam za manjšega ali prodam. Naslov na upravi lista. M—684

SENO in KORUZO (večjo količino) prodam. Tropovci 36. M—686

OSEBNA AVTOMOBILA LADO STANDART in R4 prodam. Naslov na upravi lista ali telefon 71-028 (popoldan). M—687

MAZDO 1200 de lux prodam. Slavko Kous, Gradišče 40 a, Tišina. M—688

OSTILNO OB CESTI LJUBJANA—CELJE, dobro vpetano, zaradi selitve, prodam. Interesenti se naj ogledajo vsak dan do

poldne. Naslov na upravi lista. M—OP

TRAKTOR STEYER 18 KS in OPEL REKORD 1700, letnik 1973, v dobrem stanju, prodam. Štefan Premoša, Nedelica 35. M—653

kupim

BREJO KOZO kupim. Naslov na upravi lista. M—OP

TRACNI BRUSILNI STROJ ZA LES kupim. Štefan Lebar, Turnišče 112/A telefon 70-273. M—689

sobe

Opremljeno in neopremljeno sobo dam v najem. Krog 153. M—668

izgubljeno

Zatekel se je lovski pes na območju Velike Polane, sliši na ime Rindja, če kdo ve kaj o njem, prosim, da javi proti nagradi na Fazan Beltinci. M—660

razno

Pošten kmečki fant, star 30 let, želi spoznati pošteno kmečko dekle, staro od 20 do 32 let. Ponudbo pošljite na upravo lista pod „V DVOJE JE LEPEŠE“. M—685

LES, AKACIJA, primeren za sohe v gorica, zamenjam za les za ostrežje stanovanjske hiše. Krapje 7, p. Veržej, VI—71

Izdelujemo hitro in po konkurenčni cenah vse vrste kleparskih in krovskih izdelkov: Ivo Kodba, Vešica 3, Ljutomer. M—605

PZC TOZD Splošna bolnišnica Murska Sobota

objavlja JAVNO LICITACIJO

za prodajo:

1. Kotla za centralno kurjavo Stadler 1.000.000 Gcal z gorilcem Weisshaupt, ter raztezne posode (zaprti sistem) 250 l;

2. raznih izločenih osnovnih sredstev

3. odpadkov hrane (pomije)

Sredstva pod točko 1. so na ogled v kurilnici v Rakičanu, sredstva pod točko 2 pa si lahko ogledate 1 uro pred pričetkom licitacije, pred skladiščem na dvorišču bolnišnice v M. Soboti, Arh. Novaka 4.

Licitacija bo v torek 10. 3. 1981 ob 9.00 uri za sredstva pod točko 1 in 2, istega dne ob 12.00 uri bo licitacija za prodajo odpadkov hrane (pomije) v prostoru skladišča bolnišnice v M. Soboti Arh. Novaka 4.

Pred pričetkom licitacije je potrebno položiti varščino v višini 10 % od izklicne cene. Prometni davek v ceno ni vračunan.

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: Novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 300,00 din, polletna 150,00, za inozemstvo celoletna naročnina 700,00 din (330 Sch, 47 DM), za delovne organizacije 400,00. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-000112-25730-30-4-01176 — Od 1. 1. 1980 izhaja Vestnik kot poltednik ob torkih in petkih — Cena posamezne številke 4 dinarje. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

VESTNIK — Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

POSTANITE NAROČNIK VESTNIKA!

Izpolnite objavljeno naročilnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ali pa jo v kuverti pošljite na naslov: UPRAVA VESTNIKA, Titova 29/II, Murska Sobota.

Podpisani ..... kraj .....

ulica ..... hišna številka .....

naročam VESTNIK.

Letno naročnino v znesku 300 din bom plačal v enem ali dveh obrokih po splošni položnici.

V ..... dne 1981

Lastnoročni podpis

Berite Vestnik, ki izhaja vsak torek in petek ter vas seznaja z dogodki doma in po svetu. Naročniki imajo pri malih oglasih in zahvalah poseben popust.

UMRLI

Rudolf Horvat, 46 let, Gornji Lakoš 11; Jože Gjerkeš, 59 let, Nedelica 75; Štefan Žerdin, 61 let, Hotiza 156; Štefan Prša, 79 let, Kapca 81; Štefan Novak, 83 let, Gaberje 115; Ana Premoša, 68 let, Nedelica 35; Marija Ferenčak, 75 let, Odranci 377; Katarina Horvat, 77 let, Hotiza 54; Marija Litrop, 79 let, Gomilice 71; Terezija Hozjan, 79 let, Gaberje 138; Ana Lebar, 84 let, Hotiza 144; Ivan Bakan, 50 let, Dolgovaške gorice 200/a; Martin Gostan, 57 let, Odranci 109; Geza Kovač, 58 let, Lendava, Gregorčičeva 2; Štefan Zver, 72 let, Odranci 119; Jože Gerič, 73 let, Hotiza 96; Ignac Horvat, 74 let, Črenšovci 20; Franc Šömer, 75 let, Čentiba 444; Antal Bedö, 77 let, Čentiba 43; Ignac Šömen, 79 let, Mala Polana 93; Jože Horvat, 80 let, Trimlini 4; Štefan Zver, 81 let, Mala Polana 98; Marija Horvat, 54 let, Nedelica 131; Marija Mertik, 71 let, Turnišče 193; Rozalija Čurič, 71 let, Črenšovci 69; Ana Maučec, 72 let, Lendavska gorice 281; Marija Duh, 76 let, Čentiba 78; Barbara Zver, 77 let, Brezovica 57; Marija Holcman, 78 let, Mostje 54; Barbara Režonja, 79 let, Gaberje 148; Marija Ciglar, 81 let, Gornja Bistrica 23; Ana Kramar 82 let, Žižki 118; Julijana Nemet, 85 let, Kobilje 17; Vojko Lupša, 16 let, Murski vrh 28; Ignac Sinko, 32 let, Lomanoše nh; Alojz Muhič, 55 let, Kocjan 1; Franc Marinič, 69 let, Črešnjevci 118; Ferdinand Vaupotič, 72 let, Žepovci 46; Elizabeta Mauko, 54 let, Lešane 1; Elizabeta Lovrec, 68 let, Slaptinci 10; Ivana Simonič, 68 let, Kupetinci 20; Marija Gaber, 71 let, Murski vrh 4; Jožefa Horvat, 77 let, Ivanjševski vrh; Frančiška Ivanič, 78 let, Turjanski vrh 7; Terezija Kovačič, 79 let, Gornja Radgona, Mariborska 8; Matilda Kovačič, 80 let, Orehovski vrh 17;

ZAHVALA

Več v domu našem sonca ni, vse prazno je, ker tebe draga žena, mama, stara mama več med nami ni.

Nepričakovano nas je v 55. letu starosti mnogo prezgodaj, tiho in brez slovesa za vselej zapustila draga žena, mama, tašča, stara mama, hčerka in sestra

Gizela Vidonja

roj. Šebjanič
iz Lemerja

Tvoj edini cilj je bilo delo in prav tu se je pretrgala nit tvojega življenja. Vesela in nasmejana si se odpravila na delo in naenkrat je za vedno onemel tvoj glas in pogled. Čeprav bi rada še zadnjič izpovedala svoje želje — nisi mogla. V naših srcih je nastalo veliko vznemirjenje. Vsak čas smo stali ob tebi v upanju, da bo šlo na bolje, toda naenkrat je prenehalo biti tvoje plemenito srce. Z ničemer ne moremo napolniti praznine, ki je nastala za teboj, niti solze, ki neprestano drsijo po naših licih, ne bodo izbrisale bolečine. Nate ostane le spomin v naših srcih do konca dni. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji darovali veliko vencev in cvetja ter nam v težkih trenutkih stali ob strani in izrekli sožalje. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju internega oddelka v Rakičanu in dr. Štivanu, družinam Šiftar, Kuzma, Horvat in Hašaj, vsem vaščanom, predstavniku KS tov. Beleku, pevskega zboru in govornicam: Dragici, predstavnici sekcije žena, ter Majdi za izrečene besede ob odprtem grobu, g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, godbi iz Bakovec, kolektivom Mura TOZD Ženska oblačila in TK, Mlinopek TOZD Intes in kolektivu Diane.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Lemerje, Kruplivnik, Renkovci, M. Sobota, Petanjci.

Neutolažljivi: mož Štefan, otroci: Viktor, Verica in Vili z družinami, oče, sestra Šarika, brata Koloman in Feri z družinami, družina Vidonja iz Bodonec ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, brata in starega očeta

Alojza Srake

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, kolektivu otroškega oddelka bolnice iz Rakičana, kolektivu SGP Pomurje Murska Sobota, gasilem iz Lipovec za izraze sožalja, vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in s svetjem zasuli njegov grob.

Prisrčna hvala g. župniku iz Beltincev za opravljeni obred in pevcem za petje ob slovesu.

Lipovci, 23. 1. 1981

Žalujoči: žena Ana, sin Slavko z družino, hčerka Majda z družino ter bratje Andrej, Štefan in Janez.

„Ne vem zakaj, a bilo me je strah”

Tisti dan, ko sva bila zmenjena, je bil zanj dan počitka. Pozno ponoči se je namreč vrnil s tekmovalja, ki je bilo kvalifikacija za mladinsko državno reprezentanco v kegljanju. Še vedno je bil rahlo utrujen, vendar pa je pogovor stekel gladko. Naj vam končno predstavim sogovornika: Harry Steržaj, študent drugega letnika višje ekonomske šole v Mariboru.

»Že od mladih nog sem vedno deloval v kakšni recitacijski skupini. Pravijo, da sem bil zelo samozavesten in da nikoli nisem imel treme. Dosti tega se še (včasih prav rad) spominjam, precej pa mi je že ušlo iz spomina. Leta 1966 sem še obiskoval vrtec. Mislim, da je bilo to zadnje leto, kajti že naslednje leto sem bil prvošolček. Nekega dne pa so me pričeli učiti pesmico in čestitko. Seveda mi je od začetka šlo težje. Pa tudi povedali mi niso za koga in zakaj. Toda tudi to je bil zame izziv. Rad sem (že takrat) spoznaval vedno kaj novega in se povsod tudi učil. Kmalu pa se je začelo pripovedovati. »Tito pride k nam na obisk, videl boš našega draga predsednika.« Mislim, da mi vse skupaj takrat ni dosti pomenilo. Zavedal sem se sicer, da pride neki pomemben mož, ki resnično nekaj velja. V pričakovanju sem si ga

tudi predstavljal. Zame je bil velik kot gora. Predstavljal sem si njegov strogi obraz in naenkrat me je postalo strah. Pa ne vem zakaj. Vse tisto mrzlično pričakovanje, vse priprave, učenje na pamet. Verjetno je bil to vzrok.»

Iz vrečke skrbno vzame veliko sliko, ki je uokvirjena. Na sliki sta predsednik Tito in Harry Steržaj v pogovoru.

»To sliko sem letos dobil od staršev za novoletno darilo. Mislim, da si lepšega in bolj dragocenega darila resnično ne bi mogel želeli.»

S pogledom iščem malega Harryja na sliki. Razen črnih kodrastih las ni dosti podobnosti z mladimi možem, s katerim sem se pogovarjal. Previdno ga vprašam

o trenutkih, ko se je srečal s Titom.

»Spominam se velike množice, ki je 1. septembra 1966. leta pričakovala našega draga Tita pri ljutomerski kleti in na Glavnem trgu v Ljutomeru. V roki sem držal šopek cvetlic, ki bi jih moral

mobilu. Iz njega je izstopil Tito. Naenkrat nisem vedel, kaj naj naredim. Malo sem počakal. Andrejka je stekla k njemu, jaz pa za njo k soprogi tovariša Tita. Kar zdrdral sem dobrodošlico, in ji dal šopek rož. Nasmehnila se mi je. Naenkrat pa me je velika močna roka stisnila k sebi. Obrnil sem se in zagledal njega, kako se sklanja k meni. Nekaj mi je govoril, jaz pa ga sploh nisem razumel. Vedel sem samo to, da mi noče nič slabega. Njegov nasmeh in njegove oči so pričale o tem. Stisnil sem se k njemu in naenkrat ni bilo ne strahu ne treme. Ni bilo nobene strogosti. Ostal pa je vtis o pomembnosti tega srečanja. Ta vtis imam še danes.»

Zanimalo me je, če se še spomni, kako je bilo potem. »Ne, po tistem ga je množica ugrabila in naenkrat ni bilo nikogar več. Šli so si ogledat ljutomersko klet. Naj z Andrejko pa so odpeljali. Še dolgo po tistem smo se potem v vrtcu pogovarjali o tem. Bil sem seveda najpomembnejši ciciban, saj sem videl Tita. Dostikrat sem moral ponavljati vse podrobnosti o tem srečanju. Pa mi ni žal. Vsak spomin, vsak pogovor o tem srečanju me vrne v tiste čase in me spomni na tiste lepe trenutke. Zavedam se tudi tega, da sem eden od redkih, ki se je tako blizu srečal s Titom. Tega resnično ne bom nikoli pozabil.« Dušan Loparnik

Pomagali bodo s samo- prispevkom

Čeprav se vedno bolj bliža tisti datum, ko bomo uradno lahko rekli: »Pomlad je!« pa je skoraj nenapovedan sneg zopet vrnil tisto prijetno zimsko vzdušje. Tako da se je kar prijetno odpraviti na izlet. Stročja vas je za dober lučaj oddaljena od Ljutomeru. Je krajevna skupnost, ki šteje 1500 ali 1600 prebivalcev. V to krajevno skupnost so zajete (poleg Stročje vasi) še vasi: Podgradje, Rincetova graba, Nunska graba, Pristava in Presika. Iz vse krajevne skupnosti Stročja vas je zaposlenih od 350 do 380 prebivalcev. Zanimiv je podatek, da so nedolgo tega skoraj vsi zaposleni delali na takratnem Vinogradniško-živilnorskem kombinatu v Ljutomeru, danes pa je slika čisto drugačna. Nekaj jih je sicer še zaposlenih tam, ostali pa v glavnem delajo v ostalih OZD v Ljutomeru. Le malo jih doma obdeluje polja.

Čeprav Stročja vas ni velika, pa imajo skoraj vse: trgovino, osnovno šolo, dve gostilni... Leta 1977 so se vaščani odločili za skupno akcijo, zbiranje sredstev za izgradnjo otroškega vrta. Čeprav bi vrtec moral biti gotov že letos, pa še vedno ni. Pa brez strahu, saj zagotavljajo, da bo gotov, če ne za občinski praznik, vsaj do pričetka novega šolskega leta. Za izgradnjo te vzgojno-varstvene ustanove so vaščani in ostali krajanji zbrali preko 750.000,00 dinarjev v obveznicah. Zgradili so tudi transformator, ki pa ga morajo še priključiti.

Omembe vredno je tudi to, kako so se v Stročji vasi lotili reševanja stanovanjske izgradnje. Od zasebnikov so odkupili zemljišča, opravili zemeljska dela in jih tako pripravili za odkup. Šestnajst takih parcel so pripravili in večina jih je že oddanih. Tudi obrtniki imajo. To ne bi bilo nič posebnega, če tam ne bi bili zaposleni štirje vaščani in če lastnik te obrtne delavnice (žični izdelki in plastika) tovariš Mihalič ne bi bil družbeno-politično aktiven. Je namreč sekretar OO ZK v tej vasi. Zelo se je (finančno) vključil tudi pri zbiranju prispevkov za vrtec in vseh ostalih solidarnostnih akcijah. Kljub temu pa jim nekaterih obrtnikov primanjkuje. Pogrešajo zlasti krojača in šiviljo.

V Stročji vasi pa je tudi sedež krajevne skupnosti, v kateri so vasi (Rincetova graba, Nunska graba, Presika), ki spadajo med manj razvite v tej KS. Tu pa pride do izraza povezanost in solidarnost. V letih 1976—1980 so s sredstvi, ki so jih delno sami prispevali, delno pa SO Ljutomer in OVS, zgradili vodovod za celotno krajevno skupnost. Modernizirali so tudi približno 6,5 kilometrov cest.

Čaka pa jih že nova solidarnostna akcija. V letošnjem letu želijo uvesti nov samoprispevek za modernizacijo ceste Stročja vas — Nunska graba. V ta namen naj bi v vaseh Nunska graba in Presika uvedli samoprispevek in pomagali z lastnim delom. Cesta naj bi bila modernizirana v dveh stopnjah. V prvi bi uredili zemeljska dela in navozili gramoz, v drugi pa bi vaščani cesto v celoti asfaltirali. Dolžina ceste je približno 2000 metrov. Ker pa Presika tu skoraj ni zajeta, bodo v zameno za samoprispevek po vsej dolini, kjer leži vasica Presika, skupno zgradili odvodni kanal za živo vodo, ki teče iz bivšega rudnika v Presiki in poplavlja presiško dolino. Seveda računajo tu na pomoč zemljiške skupnosti in območne vodne skupnosti Mura, ki naj bi opravila strokovno delo.

Omenjeni primer solidarnosti in skupne akcije v okviru krajevne skupnosti je resnično redek in vzroen.

Dušan Loparnik

NAŠI KRAJI

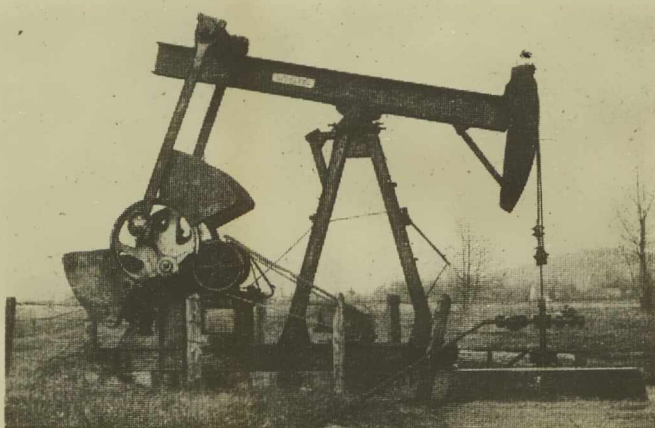
Kakšne so skrivnosti Petišovskega polja?

Če bo kdaj kdo pisal zgodovino naših krajev, se ne bo mogel ogniti Petišovskega polja, pa tudi ne vasi, ki je v osrčju tega polja. Za uvod najprej nekaj zanimivih podatkov. Prvo vrtino za nafto in plin so v tem kraju naredili že leta 1943, leto pozneje pa še dve, ki sta dokazali domnevo strokovnjakov, da se pod Petišovskim poljem skriva nafta. Po vojni pa so znani vrtalci bratje Premuš zavrtali že četrto vrtino in potem jih je bilo še veliko, dale pa so prve tone nafte, tako zelo potrebne za porušeno domovino. Petišovčani so bili priče rojevanja nove naftne industrije, zgodovina njihove vasi pa je tako postala tesno povezana z nafto in plinom. Danes je zaposlenih preko 300 vaščanov, večina seveda v delovni organizaciji INA — Nafta. In še nekaj zanimivih podatkov. Do leta 1954 sta bili na Petišovskem polju zvrtni kar 102 vrtini, skupaj nekaj nad 176 tisoč metrov, povprečna globina vrtine pa je znašala 1725 metrov. Petišovsko polje je bilo tudi poligon za nova spoznanja na področju pridobivanja nafte in plina, na njem so se učili domala vsi današnji strokovnjaki s tega področja, kar jih dela danes po Jugoslaviji.

Tako kot nekoč pred dvajsetimi leti, se tudi danes začnajo pogovori o tem, da sta pod petišovsko zemljo še nafta in plin, ki bi bila še kako dobrodošla v sedanji energetske krizi. Strokovnjaki trdijo, da je v večjih globinah še sorazmerno veliko plina. Prav tega pa bi lahko uporabili za predelavo v bližnji petrokemični industriji, zlasti še v tovarni me-

tanola, ki sedaj uporablja drag uvoženi plin. Letos maja naj bi torej po skoraj 25-letnem premoru znova zabrnili mogočni, vrtalni stroji na poti do še neznanih skrivnosti petišovskega polja.

Krajevna skupnost Petišovci z nekaj nad 700 prebivalci se je seveda pridružila razvoju, predvsem po zaslugi delavcev, ki so prispevali

Na več kot 100 mestih je zavrtano v znano Petišovsko polje, ki je dalo prvo nafto v Jugoslaviji. Tako so delale nekdanje nihalko, ko so z njimi črpali nafto. Ali bomo kmalu priče novih dosežkov, zlasti pri pridobivanju plina?

pomemben delež pri spreminjanju podobe vasi. Omeniti velja, da je v neposredni bližini vasi eden naj-sodobnejših speedway stadionov ne samo pri nas, ampak tudi zunaj meja naše domovine. To bo nemara druga značilnost, ki bo ponesla ime tega kraja v svet. Krajevne skupnosti seveda, tako kot tiste v drugih krajih občine, srečuje s težavami, ki jih razrešuje na različne načine. Glavno gibalno razvoja kraja je seveda krajevni samoprispevek, s katerim so doslej že veliko postorili, asfaltirali ulice, zgradili vaški dom in uredili komunalne objekte. Plan, ki naj bi ga uresničili v tem srednjoročnem obdobju, pa je dokaj obsežen, saj nameravajo modernizirati kakih 5,5 kilometrov krajevnih cest, popraviti most na Ledavi, ki meji na krajevno skupnost Čentiba, zgraditi transformatorske postaje, urediti ulično razsvetljavo in okoličnega speedway stadiona. Veliko pozornost bodo posvetili

tudi razvoju telefonije, pramvijo, da se bodo na tak način odprli v svet, ki jih je doslej poznal le po nafti in plinu. Pozornosti bodo deležni tudi predšolski in šolski otroci, saj jim bodo zgradili igrišča. Veliko je načrtov, upajo, da jih bodo s pomočjo nekaterih delovnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti tudi uresničili. To, kar pa trenutno najbolj bode v oči, je tolikanj omenjano osrednje msetišče, ki je v neposredni bližini stadiona. Krajanji zahtevajo, naj ga čimprej odstranijo, saj dela sramoto ne le njim, ampak tudi občini. Ta njihova želja se bo menda v najkrajšem času uresničila in prav je tako: saj si bodočega rekreacijskega centra v Petišovcih zares ne moremo predstavljati, če bo v bližini veliko smetišče. Pa še eno željo imajo. Koristno bi bilo uporabljati termalno vodo, ne le za kopanje, ampak tudi za razvoj povrtninarstva.

Jani D.

V krajevni skupnosti Petišovci načrtujejo v tem srednjoročnem obdobju pomembne naloge, ki naj bi še bolj spremenile podobo vasi. Modernizirali bodo krajevne ceste, veliko pa si obetajo tudi od bodočega rekreacijskega centra v bližini vasi.